

**Ali bo
»drugi
Trst« le
spomin?**

BOJAN BREZIGAR

Ko je bil decembra 1993 Riccardo Illy izvoljen za trzaskega zupana, smo z zadovoljstvom zapisali, da je zmagal »drugi Trst«: tisti, ki se je zoperstavljal desetletja prevladujočemu liberal-nacionalnemu mescan-skemu sloju, ki je s pod-poro iredentistov in v po-vojnih letih v spanoviji z istrskimi begunci gospo-doval mestu na osnovi politike zapiranja do na-ravnega zaledja in do slo-venskega dela njegovega prebivalstva. Seveda smo že takrat vedeli, da raz-polaga zupan Illy z hete-rogeno koalicijo, v kateri so bili pod isto streho združeni katolici in le-vicearji, Slovenci in Ita-lijani, tudi skupine, ki so zastopale zelo različna stališča o nekaterih ključ-nih vprašanjih. Zato so nekateri trdili, da je slo za glasovanje »proti« de-snici in ne za glasovanje »za« sredinsko levico, ti-sto, ki se je kasneje spre-menila v Oljko. Dejstvo pa je, da Trzanci niso v kasnejših letih nikoli vec ponovili tega rezultata: tako na parlamentarnih volitvah leta 1994 in leta 1996, kot tudi na lanskih pokrajinskih volitvah, je levji delež pobrala desni-ca.

Illy ima verjetno prav, ko se razburja nad občin-skim svetom in se zlasti nad večino. Kar zadeva opozicijo je njeno za-drznanje, začensi z izrazo-slovjem nekaterih sveto-valcev, nevedno najbolj zakotne vasice, kaj šele elitne občinske skupsci-ne. Kar pa zadeva večino so najocitnejši podatek odsotnosti svetovalcev, ki povzročajo večkratno ne-sklepcnost.

Po drugi strani imajo prav tudi stranke večine, ki očitajo Illyju preveliko svojeglavost in premajh-no sozvočje s stališci in potrebami posameznih strank. To je verjetno res, saj je Illy menedžer in kot tak vodi tudi občinsko upravo, po drugi strani pa je treba poudariti, da novi volilni zakon priz-na zupanom znatno visje pristojnosti kot prejšnja zakonodaja in s tem dejstvom se morajo stranke pac sprijazniti.

Ni nasa naloga, da bi z lekarniško tehtnico meri-li, kdo ima bolj prav. Tu bomo le zapisali, da ta pot vodi neizogibno nazaj v preteklost, ki za nas ni bila prijetna. Stranke večine na eni in zupan Il-ly na drugi imajo nalogo, da to preprečijo, da bi »drugi Trst« ne ostal sa-mo spomin.

TRST / PO PRESENETLJIVEM SKLEPU ŽUPANA OB ZAKLJUČKU RAZBURLJIVE SEJE OBČINSKEGA SVETA

Illy utemeljil vzroke odstopa: skupščina zavira delo odbora

NOVA BANKA / ODGOVORNO ZADRŽANJE VARČEVALCEV

Umirjen začetek poslovanja NTKB

TRST - Včeraj zjutraj so odprli okenca Nove trzaskе kreditne banke. Novi zavod, ki je v celoti last padovan-ske banke Antoniana popolare veneta, se je predstavil javnosti kot banka s posebno pozornostjo za tradicionalne stranke slovenske manjšine in z on-stran meje v Sloveniji in na Hrvaškem, obenem pa z zaledjem ene najpo-membnejših severnoitalijanskih ban-kih grupacij.

Varčevalci niso navalili na banko pr-vi dan odprtja potem, ko so imeli zamrznjene račune od lanskega 23. ok-tobra. Vodstvo zavoda in tudi sindikat uslužbencev vidita znak zaupanja v umirjenem zadržanju strank, ki niso iz-

praznile in ukinile računov, pač pa so le dvigale sredstva, ki so jim bila po-trebna po skoraj 4-mesečni zamrznitvi. Zabeležili pa so tudi precej pologov, v eni od agencij so pologi celo presegli dvige.

Seveda je se odprtih veliko vprašanj, s katerimi se bodo od prihodnjega po-nedeljka spoprijemale stranke in usluž-benci banke, ki jim je vodstvo pado-vanske grupacije priznalo visoko pro-fesionalnost v odnosih s publiko.

Na sliki: direktor NTKB podzdravlja Viktorja Poklarja, prvega varčevalca, ki je prestopil prag nove banke (foto Bal-bi/KROMA).

Na 3. strani

TRST - Odstop trzaskе ga župana Riccarda Illyja je vzbudil v mestu veliko zaskrbljenost, pa tudi pre-senečenje. Tezave, ki jih je Illyjeva uprava imela v občinskem svetu ne samo z opozicijo, ampak tudi z večino, ki je omogočila njegovo izvolitev, so sicer bile znane, vse do danes pa jih je bilo vselej možno premestiti s političnimi razcisčevanji in pre-verjanji.

Illy se je odločil za od-stop na razburkani seji občinskega sveta, na kate-ri so nekateri svetovalci večine podprli predlog opozicije o umiku odbor-nikov iz dvorane potem, ko je bilo sklenjeno, da se seja nadaljuje za zaprtimi vrati. Ni slo torej za izrazi-to politično potezo, ki pa jo je zupan kljub temu ocenil kot zadosten razlog za odstop. Globlje razloge pa je sam illy obrazložil na včerajšnji tiskovni kon-ferenci, na kateri je spom-nil ne samo na obstrukcio-nistično delovanje opozi-cije, ampak tudi na pre-majhno prisotnost in so-delovanje svetovalcev iz vrst večine. V takih raz-merah, je dejal, ni bilo več mogoče učinkovito delo-vati za razreševanje pro-blemov mesta.

Illy je dal razumeti, da bi bil pripravljen umakni-ti odstop, ko bi bili od-pravljeni razlogi, ki so mu botrovali. V nasprotnem primeru bo čez dvajset dni občinski svet raz-pušen in Trzanci bodo morali spet na volitve, morda že spomladi.

Na 5. strani

Predsednik KGS o zaščiti Krasa

TRST - Predsednik Kraske gorske skupnosti Ivo Sirca je na včerajšnji tiskovni konferenci iz-nesel vrsto splošnih ter konkretnih vprašanj, ki se postavljajo po nedavnem srečanju v Vidmu, kjer so predstavniki Dezele, javnih uprav in KGS dejansko postavili temelje za zaščito trzaskе in goriskega Krasa. Sirca je podrobno orisal stališča in predloge KGS,

Na 6. strani

400 podjetnikov izziva rimsko vlado

CELOVEC - Kar stiristo podjetnikov iz seve-rovzhodne Italije se je včeraj v Celovcu udelezi-lo srečanja na sedežu banke za Korosko in Stajer-sko, na katerem so govorili o možnosti, da bi svoje dejavnosti preselili v Avstrijo. Srtecanje je organiziralo gibanje za boj proti obdavčenju, udeležba pa je bila nepričakovano visoma.

Na 15. strani

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Zahvala Klavdiju Palčiču

Clanice so se zahvalile dolgoletnemu predsedniku SKGZ za delo v korist slovenske narodne skupnosti v Italiji.

Stran 4

Kongres Slovenske skupnosti

Na Pomorski postaji v Trstu bo danes popoldne pok-rainjski kongres SSK. Politčno poročilo bo podal taj-nik Peter Mocnik.

Stran 6

Gorica: znaki odpiranja

V proračunski razpravi v goriskem občinskem svetu so nekateri predstavniki desne sredine zagovarjali presenetljivo odprta stališča glede sožitja.

Stran 12

Dmovšek snubi SLS

V Ljubljani cedalje intenzivneje govorijo o koaliciji, ki bi povezovala obe največji politični stranki.

Stran 14

Krasovke proti prvakinjam

Krasove namiznoteniske prvoligašice se bodo danes v Zgoniku, s pricetkom ob 18. uir, pomerile z držav-nim prvacom Castellano iz Castelfelfreda.

Stran 16

RIM / SREČANJE TRIGONALE

Italijanska podpora Sloveniji in Madžarski

Brčko bo še eno leto srbsko

RIM - Robert Owen, vodja medna-rodne arbitražne ko-misije za odločitev o statusu Brčkega, je v Rimu sporočil, da bo mesto se eno leto ostalo v rokah bo-sanskih Srbov, nato pa bo nova arbitraža odločila o dokonč-nem statusu. V tem času bo Brčko dobilo mednarodnega nad-zornika s policijski-mi pooblastili, verjetno Američana, ki bo nadzoroval uresničevanje day-tonskega sporazuma in čez leto dni ocenil položaj na terenu.

Na 11. strani

RIM - V Rimu so se včeraj sestali državni sekretarji v zunanjih mi-nistrstvih Italije, Slove-nije in Madžarske. Na se-stanku trigonale je Italija vnovič podprla vključi-tev Slovenije in Madžar-ske v Evropsko unijo in zvezo NATO. Po njenem mnenju je vključitev teh dveh držav v NATO v prvem krogu strateski cilj, potreba in možnost. Sicer pa naj bi se čimprej sestali obrambni ministri Slovenije, Italije in Madžarske in se dogovo-rili o konkretnih oblikah sodelovanja, med njimi tudi o italijanski pobudi za oblikovanje skupne vojaske enote. (STA)

Na 14. strani

Nove norme za priseljence

RIM - »Gre za zelo pomembno dejanje, ker ureja eno od najbolj delikatnih in zapletenih italijanskih in evropskih vprašanj.« Tako je Ro-mano Prodi ocenil zakonski osnutek o pri-seljencih, ki ga je njegova vlada odobrila včeraj.

Osnutek prinaša nekaj velikih novosti. Tako na primer določa obvezno solanje za mladolet-ne tujce ter uvedbo aktivne in pasivne volilne pravice za vse tujce, posestnike na novo uvede-ne karte za bivanje, ki bodo lahko volili na vo-litvah v občinske svete in v rajonske svete.

Osnutek nadalje ureja prihod tujcev v državo in njihov izgon; uvaža nastanek posebnih cen-trov začasno bivanje za tujce, proti katerim so izrekli razsodbo o izgonu, poleg tega pa tudi zagotavlja zaščito žrtvam protizakonitih priho-dov in izkoriščanih priseljencev.

Na 2. strani

BANCAGRICOLA
KMEČKA BANKA
GRUPPO CAER

Sedaj tudi v Trstu

Ul. Milano 25, 1° nadstropje

Tel. 040/369015 - 368979

POLITIKA / NA VČERAJSNJI SEJI

Novi vladni zakonski osnutek o priseljencih

Obvezna šola za mladoletne, volilna pravica za odrasle

RIM - Obvezno solanje za vse mladoletne priseljence in aktivna ter pasivna volilna pravica za tujce s karto za bivanje, da bi se lahko udeležili volitev v občinske svete in rajonske svete, sta določili, ki jih med drugimi vsebuje vladni zakonski osnutek o priseljencih. Osnutek s 46 členi je včeraj odobrila italijanska vlada.

Osnutek ureja in usklaja norme o priseljenstvu in uvaja tudi nekatera nova pravila. Tako predvideva možnost izdaje karte za bivanje, ki jo bodo lahko prejeli tisti tujci, ki živijo v Italiji že najmanj šest let (a pod pogojem, da niso zakrivali hudih kaznivih dejanj). Predvidena je tudi uvedba dovoljenja za bivanje, in sicer za poslovne, turistične, družinske in delovne namene. Nanovo so tudi normirani izgoni. O le-teh bosta odločala notranje ministrstvo in prefekti. Ko bodo zakonski osnutek odobrili, bodo izgnali tujce, ki bodo prispeli v Italijo protizakonito, tiste, ki ne bodo obnovili dovoljenja za bivanje, in socialno nevarne ljudi).

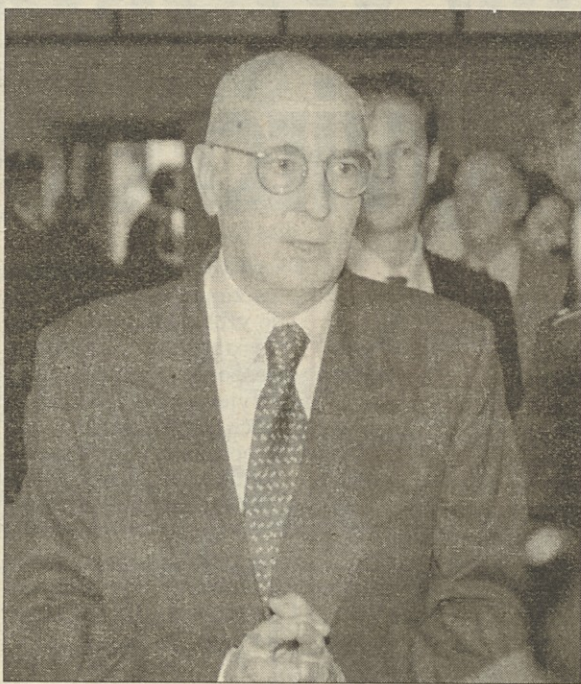
Prihode priseljencev bodo letno normirali glede na potrebe tržišča dela, možen pa bo tudi prihod tujcev »pod pokroviteljstvom«. Pokrovitelj (posameznik, ustanova ali združenje) bo moral v prošnji, ki jo bo moral vložiti na kvesturi, »jamčiti« za priseljenca za dve leti, to je dobo, v kateri bi si moral poiskati delo.

Posebni dovoljenj za bivanje in posebnega programa za integracijo bodo deležni priseljenci, ki so bili žrtve izkoriščanja pri

protizakonitih prehodih.

Zakonski osnutek predvideva tudi ustanovitev posebnih zbirnih centrov za začasno bivanje pred izgonom. Te centre bodo ustanovili zato, da bi onemogočili pobeg tistim tujcem, proti katerim bodo izrekli razsodbo o izgonu. V teh centrih bodo priseljenci ostali lahko največ 20 dni, to dobo pa bodo lahko naknadnopolajšali se za 10 dni.

Na predstavitveni tiskovni konferenci novih določil o priseljenstvu so predstavniki prostovoljnih združenj ugovarjali, čes da namerava Italija spet ustanoviti koncentracijska taborišča. Notranji minister Napolitano jim je odgovoril le, da ni se slišal za 20-dnevna taborišča.

Notranji minister Giorgio Napolitano

RIM / ZA URAVNOVEŠENJE BLAGAJNE

Pridi priznal, da bodo morda potrebni dodatni ukrepi

RIM - Morda bodo potrebni dodatni ukrepi za uravnoteženje državne blagajne in za doseg ciljev, ki si jih je vlada zadala s finančnim zakonom za leto 1997. Tako je povedal včeraj novinarjem predsednik vlade Romano Prodi.

Premier je dejal, da bo stanje jasno čez nekaj tednov, ko bo vlada imela poročilo o trimesečnem poslovanju državne blagajne in jasnejšo sliko izdatkov in prihodkov. Povedal je, da so ministri med včerajšnji vladno sejo začeli razpravo o usklajenem finančnem poslovanju in dodal, da bi stalno monitorirajo izdatke svojim ministrstvom.

V svojem izjavljanju je Prodi dodal, da bi morebitno anticipiranje finančnega zakona za leto 1998 lahko koristno, ni pa nujno. Poudaril je, da je cilj triodsostnega razmerja med letnim bruto proizvodom in primanjkljajem, kot zahteva dogovor iz Maastrichta, dosegljiv.

Predsednik industrijev Giorgio Fossa se je zavzel, da bi se vlada čimprej odločila za spomladanske korektivne ukrepe, ki so po njegovi oceni nujni. Te ukrepe pa naj po njegovem mnenju podpre širša večina od tiste, ki podpira vlado.

MILAN / KONGRES SEVERNE LIGE

Za secesijo, toda s postopnostjo

Umberto Bossi bo danes prebrala svoje poročilo - Prvi dan skromna udeležba

MILAN - Severna liga se je že opredelila za ločitev Padanije od Italije. Sedaj mora izbrati način, kako ta cilj doseči. To je tema kongresa Severne lige, ki se je začel včeraj v Milanu in ki bo presel danes v živo s poročilom tajnika Umberta Bossija.

»Senatur«, ki je včeraj se pilil poročilo v letoviscu Ponte di legno, je v pogovru za časopisno agencijo Ansa delno napovedal glavne teme svojega poročila. »Sedaj si moramo izmisliti postopek za secesijo Padanije,« je dejal Bossi novinarju agencije. Dodal je, da bo dokazal, kako je v Italiji v teku poskus protireformacije in k temu prispevata tako Oljka kot Kartel svoboscin. Podčrtal je, da federali-

zem ni več zadostno zdravilo za bolnika-Italijo. Samo secesija Padanije je rešitev. Problem

je samo v tem, je dejal Bossi, kako izpeljati to ločitev. »Mislim, da mora biti to soglasna ločitev, saj pravica narodov do samoodločbe ne sme biti v dvomu. Toda doslej ni nihče se napisal, kako se uresniči secesija. Zato si je treba postopek izmisliti,« je rekel Bossi.

Po Bossijevih besedah kaze, da je v Severni ligi prevladala struja tistih, ki so sicer za ločitev Padanije od Italije, vendar se pri tem opredeljujejo za postopnost in pogajanja. Roberto Maroni, ki je glasnik samostojne vladne Padanije, se je včeraj ogledal za »revolucijo z nasmeskom«. Povedal je, da se je Padanija opredelila za neodvisnost 15. septembra, kongres se mora samo izreči o tem, kako se ločitev izpelje.

Voditelji Lige so najbrž potihem upali, da bo začel kongres, ki se je začel za valentino, pomenil tudi »topel objem« Padancev novi državi. A ni bilo tako. Morda, ker je bil petek popoldne, morda zato, ker bo Bossi prišel samo danes, je bilo na prvem dnevu kongresa le malo ljudi. »Padanci ob petkih se delajo, boste videli jutri (danes, za bralca) koliko nas bo,« so zagotavljali prisotni aktivisti novinarjem. Ob sorazmerno majhni udeležbi tdui spominki, ki so vsi podčrtovali neodvisnost Padanije, niso sli dobro v promet. Morda je bil tudi to odraz dejstva, da secesije jutri ne bo, ker se Bossiju ne tako mudi.

DAVKI / OBJAVLJEN BO V PRIHODNJIH DNEH

Obrazen 740 na dveh straneh

Na strnjem obrazcu ne bo treba več navajati vrste podatkov

RIM - V nekaj dneh bo moralo davčno ministrstvo objaviti novi obrazec 740 za prijavo letnih dohodkov. Obrazec je skoraj nered in po skoraj dokončnem osnutku bo precej poenostavljen v primerjavi z lanskim letom. Dokaz za to je že dejstvo, da bo imel obrazec 740 letos samo dve strani in bodo z njega črtani vsi tisti okviri, v katere je moral davkoplačevalec vpisovati nepotrebne podatke. Na dveh straneh bo prostor tudi za evrodavek, ki ga mora davkoplačevalec plačati ali za katerega lahko zahteva povračilo, če je že plačal previsoko vsoto.

Novi obrazec 740 se zgleduje po ameriškem obrazcu in osnovna verzija, kateri bo davkoplačevalec po potrebi lahko dodajal dodatne obrazce, je zelo strnjena.

Glavna novost novega obrazca so omejena količina podatkov, ki jih zahteva, saj

se stevilo vrstic, ki jih bo treba izpolniti, zniža od 140 na 82. Sodeč po osnutku bo davkoplačevalec moral navesti na vrhu svoj davčni kod in kod zakona, prečrtati bo moral okvirček, če je prijava skupna z zakoncem. Takoj nato je okvir, v katerem davkoplačevalec pove, komu namenja 8 promil svojega dohodka (letos je med naslovniki tudi Zveza židovskih skupnosti). Ni več predvidena navedba stalnega bivališča in niti družinskih članov, ki so v breme davkoplačevalcu. Za dohodek nepremičnin sta predvideni samo dve vrsti, v katerih so navodila kako ravnati, če se stanje ni spremenilo.

Pri odtegljajih novost zadeva izdatke za zdravstvo, ki so strnjeni v eni vrsti, ni več okvira za davek Ilor in za prispevek vsedravnih zdravstvenih službi, ki ju bo treba prijaviti z dodatnimi listi.

NOVICE

Shod za pomilostitev Soffrija

PIZA - Danes bo v mestu shod, na katerem bodo pobudniki zahtevali izpustitev na svobodo Soffrija, Bompresija in Pietrostefanija. Za pobudo se je izreklo tudi 80 parlamentarcev, da bi z zavzemanji v podporo obsojencem tudi izrazili ostro kritiko nad počasnostjo sodnega kolesja. Shoda se bodo udeležili tudi predstavniki svetovalske skupine Stranke komunistične prenov v deželni svetu FJK, ki v posebni noti poudarjajo, da je bila politična doba, nad katero je bila pravzaprav izrečena obsodba, pomembna kot politična delavnica.

Kamni z viadukta: spet hipoteza o »misterju X«

TURIN - V preiskavah o dogodkih v Tortoni, ko je kamen vržen z viadukta ubil Mario Letizio Berdini, se je spet pojavila hipoteza o prisotnosti neke starejše osebe, morda odvetnika, ki je vodil dogajanje. Preiskovalci so to možnost zasledili v izjavah skorajda vseh 11 obtožencev, predvsem pa v tem, kar sta povedala Sandro Furlan in Roberto Siringo. Kot je novinarjem povedal pravdnik Aldo Cuva, je treba izjave se pazljivo preveriti.

V ponedeljek stavka poštne uslužbencev

RIM - Sindikalne organizacije poštne uslužbencev CGIL-CISL-UIL so za ponedeljek, 17. t.m. napovedale splošno stavko s shodom v Rimu, ker na včerajšnjem srečanju s predsednikom Cardijem ni prislo do nikakršnih premikov. Kot je povedal generalni tajnik UIL-post Paolo Tullo, Cardini odgovoril na bistvena vprašanja uslužbencev. Po splošni ponedeljkovi stavki se bodo od torka dalje zvrstile deželne.

RIM / NOVINARSKA KONFERENCA PREDSEDNIKA USTAVNEGA SODIŠČA

Granata: Blatenje sodišča ni več dopustno

Napetost in incidenti med demonstracijo Marca Pannelle in njegovih somišljenikov pred sedežem sodišča

RIM - Predsednik republike Oscar Luigi Scalfaro ni pritiskal ne na predsednika ustavnega sodišča in ne na njegove člane, da bi pogojeval njihove izbire o referendumih. Tako je povedal med novinarsko konferenco predsednik ustavnega sodišča Renato Granata in na ta način odgovoril na očitne Marca Pannelle in drugih zagovornikov referendumov. Granata je prav s to temo začel konferenco, ki je bila sicer - kot je običaj - namenjena predstavitvi dela ustavnih sodnikov.

Granata, ki je že v nedeljo reagiral na očitke Pannelle in njegovih somišljenikov, je včeraj izkoristil novinarsko konferenco, da se je spet povrnil k problemu referendumov, pri tem pa dodal, da je s tem po njegovem mnenju zadeva zaključena in zato tudi ni odgovoril na dodatna vprašanja, ki so mu jih zastavili novinarji. Povedal je, da so sodniki ocenjevali vse po-

bleme svobodno, obrekovalcem pa očitno, da izkoriščajo dejstvo, da se ustavni sodniki ne morejo braniti, ker ne smejo kršiti tajnosti posvetovanja, saj je prav ta tajnost jamstvo za njihovo popolno neodvisnost.

Granata je v zvezi s po-

lemikami, ki jih je izzvala razsodba o referendumih, dejal, da je kritika sicer možna, nedopustno pa je sistematično blatenje ustavnega sodišča.

Granata s svojim izvajanjem ni prepiral Marca Pannelle, ki je z nekaj de-

set somišljeniki demonstriral na trgu pred ustavnim sodiščem (sedež je prav nasproti predsedstva republike) in glasno zahteval odstop predsednika republike Scalfara in predsednika ustavnega sodišča Granate. »Granata

ni demantiral ničesar, rekel je samo, da je vsak sodnik svobodno odločil. Toda svoboden je tudi tisti, ki se proglasi za dvorjana,« je menil Pannella. Dodal je, da je zahteval, naj poseže rimsko državno tožilstvo in spet obtoži Scalfara in Granato, da sta poteptala ustavno zakonitost.

Med demonstracijo Pannelle in njegovih somišljenikov je prislo do do manjših incidentov. Najprej so karabinjerji posegli in zaplenili napis, ki so ga hoteli manifestanti razviti na trgu pred Kvirinalom z zahtevo po odstopu Pannelle. Nato se je napetost spet zaskrtila, ko je skušal eden od demonstrantov s transparentom pred ustavno sodišče. Policisti, kot kaže telefot Ap, niso ravnali z njim prav z rokavicami, kar je izzvalo protest poslanca Marca Taradasha, ki je naslovil notranjemu ministru Giorgiu Napolitano ostro vprašanje.

DANES
V OSPREDJU

Prvi dan poslovanja brez množičnega navala (in večjega odliva denarja)

TRST - Kmalu po 7. uri je na pločniku pred vhodom v Ul. Filzi bilo zbranih nekaj desetih varčevalcev, predvsem z onstran meje, na drugem pločniku pa bil parkiran avtomobil policijske izvidnice. Prizor je na prvi pogled spominjal na jutro 23. oktobra, ko je nekdanja TKB prekinila izplačila. A včeraj je bilo vzdušje bistveno drugačno, saj je bil tako dolgo pričakovani dan sv. Valentina, ko so odprli Novo trzasko kreditno banko.

In ko so ob 8.20 odprli vhodna vrata, je bilo takoj jasno, da ne bo »velikega navala«. Pred časom, v tednih po zaprtju TKB je prevladovalo mnenje, da bodo prvi dan, ko bodo spet odprli okenca, varčevalci množično dvigali prihranke in vloge. To se včeraj ni zgodilo: na desetine ljudi se je sicer povsem razumljivo zvrstilo pred okenci, ogromna večina je seveda dvigala svoj težko pričakovani denar, a v omejenih količinah, ki so pač potrebne po dolgi zamrznitvi; zabeležili so posamezne primere zapiranja računov in veliko več pologov - v filijali pri Mitnici je bilo celo več pologov kot dvigov.

Ze sredi jutra so se razjasnili zaskrbljeni obrazi novih voditeljev in starih funkcionarjev in uradnikov banke. Se najbolj mirno je bilo v izpostavah pri Mitnici in v Rojanu, več ljudi, predvsem iz Istre, se je zbralo na podružnici pri Domju, kjer pa jih je vsekakor bilo manj kot sto, torej manj kot svojcas ob dnevu izplačila pokojnin državljanom bivše Jugoslavije, v Cedadu pa je bilo izredno mirno in so tudi stranke iz Posočja v glavnem dvigale samo potrebna sredstva s svojih računov, le ena pa ga je ukinila.

Se najbolj »vroče« je menda bilo v telefonski centrali, kjer je neprestano brnelo in so se prepletali pogovori v treh jezikih: »Halo, seveda smo odprti, je vse novo...«, »Danas radi, nova banka radi«, »Certo, siamo aperti«, kot je pač v tradiciji trzasko banke.

Sredi jutra sta se iz osrednjega sedeža padovanske grupacije Antoniana popolnoma veneta pripeljala v Trst, predsednik upravnega sveta NTKB Antonio Ceola, ki je po obisku v uradih v Ul. Filzi odhitel na sedež Banke Italije, in poverjeni upravitelj NTKB Silvano Pontello, ki nam je podal prvi obračun odprtja okenc nove banke. Pripravili so se, da bi na dan odprtja lahko izplačali strankam tudi več desetini mili-

jard lir, v resnici pa so stranke dvignile samo nekaj milijard, kar je dokaz, da »nas je slovenska skupnost razumela.« Poverjeni upravitelj, ki je obenem tudi generalni direktor vse padovanske grupacije, je se zlasti poudaril, da je nova banka sklenila, da bo na svoje stroške izplačala nekaj milijard lir za izplačilo obresti od zamrznitve računov na TKB 21. novembra lani do včerajšnjega odprtja, čeprav to ni bilo predvideno v dogovoru o prevzemu nekdanje TKB: za tako ugodnost v korist varčevalcev so se odločili, je povedal Pontello, da bi pomagali strankam, ki jih je oskodovala dolga zamrznitev računov. V tem obdobju tečejo tudi pogovori, da bi našli ugodno rešitev za hrvaske banke, ki so imele pri

TKB znatnejše vsote kot pa slovenske; z zavodi iz Slovenije pa je manj problemov in tudi te, je povedal Pontello, nameravajo rešiti v obojestranskem interesu. O nameravanem odprtju okenc NTKB pa bo govor čez čas.

Pontello je se posebej pohvalil osebe NTKB: »Ce je bil prvi stik s strankami tako pozitiven, gre zasluga našim uslužbencem, ki so pokazali velik občutek pripadnosti banki in so izredno prispevali k sami rešitvi banke iz propada.« Tudi slovenska manjšina, tako meni Pontello, je pokazala, da se zaveda pomena te banke in njene vloge: »Nek Slovenec se je prej pohvalil, da je na dan odprtja prišel na banko, da bi vložil svoje prihranke...«

Edine ostre besede je po-

verjeni upravitelj name-nil »nekaterim tekme-cem, ki so izvajali proti NTKB pravo sakalstvo, kar jim ne bo koristilo na dolgi rok, saj bomo reagirali proti tem poskusom ne samo kot NTKB, pač pa kot celotna grupacija Antoniana popolare veneta.« Zelo verjetno je Pontello imel v mislih primere, ko so ob zlomu TKB z nekaterih bank neposredno kontaktirali stranke nekdanje banke, verjetno na podlagi seznamov, ki so »proniknili« iz pisarn v Ul. Filzi. Silvano Pontello je končno se pohvalil tisk in televizijo, ki »so o novi banki poročali brez pred-

Slovenske zadružne banke in NTKB

Zamejske slovenske zadružne banke - Kraska, Doberdobska in Sovodenska - so na sinočnjem rednem mesečnem srečanju »pozdravile odprtje in delovanje NTKB in izrazile željo, da bi bilo mogoče tudi v bodočnosti medsebojno sodelovanje, kot se je dogajalo v preteklosti, v korist naše skupnosti in celotnega slovenskega gospodarstva.«

sodkov, pozorno in profesionalno.

Odprtih vprašanj, s katerimi se bodo morali spoprijemati na eni strani uradniki oz. funkcionarji in stranke banke na drugi strani, je seveda veliko. Med drugim ni povsem jasno, kako je s priznavanjem obresti za obdobje od 21. novembra lani o. ce zadostuje, da stranke potrdijo svoj tekoči račun: »Gre za vprašanje odnosov s posameznim klientom, vsak primer je poseben in se je

Z včerajšnjega prvega dneva poslovanja v izpostavi Nove Trzasko kreditne banke pri Domju (Foto Balbi/KROMA)

treba domniti, kako namerava stranka delovati z našo banko.« Med vrsticami se razbere, da se banka hoče izogniti nevarnosti, da bi strankam priznala obresti za obdobje, ko jim jih sicer niso dolžni (kar pa je pametna marketinska vaba), in da se jim nato stranke lepo zahvalijo in se poberejo drugam...

Vsekakor bodo o tem in o nestetih drugih problemih, ki so nastali z likvidacijo stare in nastankom nove banke, spet na razpolago v NTKB od ponedeljka dalje. Strankam svetujejo, naj se vsekakor prej pomenijo po telefonu z osebo, ki jim lahko nakaze rešitev problema, ne da bi po nepotrebnem čakali v vrstah.

Ob zaključku dela so se uslužbenci zbrali na skupščini in ugotovili ugoden potek prvega dneva delovanja nove banke. Zmagati bitko se ne pomeni zmagati vojno, so ugotovili, a vsekakor je začetek delovanja nadvse spodbuden. Se zlasti pozitivno je dejstvo, so ugotovili, da so stranke potrdile zaupanje banki, kar je tudi sad odnosa osebja s klienti.

Generalni direktor NTKB Enzo Ortolan pa je ob zaključku prvega dneva delovanja nove banke bil »zmerno zadovoljen, saj smo pokazali zaupanje strankam, in one so nam ga povrnilo, kar nas spodbuja na poti, da uveljavimo NTKB kot mednarodno banko v povezavi s Slovenijo in Hrvasko.« Velikih dvigov niso zabeležili, dan se je iztekel »kot povprečni dan na koncu tedna,« je se dejal Ortolan, ki je zaključil obračun prvega dneva Nove trzasko kreditne banke z mišljijo, da se bo »NTKB uveljavila v odnosu s strankami in s slovensko manjšino.«

(sp)

Stisk roke v znak zaupanja

TRST - Nova trzaska kreditna banka je zazivila v znamenju stiska roke. Ob 8.20, ko je novi bančni zavod v Ul. Filzi 10 odprl vrata, sta si v predverju segla v roki direktor banke Enzo Ortolan in prvi klient Viktor Poklar iz Ilirske Bistrice. Iz simbolične geste je bilo razbrati željo novega lastnika po domačem, prijateljskem odnosu s starim-novim klientom. Stisk roke je po skoraj starih mesecih spet združil dva sveta, svet banke in svet varčevalca, pod skupni imenovalec zaupanja.

Ko je Enzo Ortolan prispel deset minut pred osmo v banko in pokukal k vratom, da bi ugotovil, koliko ljudi čaka na odprtje, je morda pred vrati že zapazil cokatnega moskega srednjih let v usnjenem jopiču in z baretko na glavi, kateremu je pol ure kasneje stisnil roko. Poklar si je mesto pred vrati - ob zapriseženem stražniku, ki je pazljivo sledil prihodu prvih strank - priboril se pred seboj. Z doma iz Podgraj pri Ilirski Bistrici je odpotoval ob starih! »Napovedovali so velik naval, zato sem bil tako zgodnji, da mi nato ne bi bilo treba čakati na vrsto,« je obrazložil prihod ob zori.

Prav naval je bilo tisto, cesar se je

Enzo Ortolan - in z njim ves vodilni kader nove banke - se najbolj bal. Navala pa ni bilo, kar je bilo dobro znamenje. Ob 8.20 je čakalo na vhod v banko vsega 45 ljudi; približno toliko, kot v dneh, ko je stara TKB delila italijanske pokojnine klientom iz držav nekdanje Jugoslavije.

Ko je konec lanskega decembra novinar povprašal predsednika novoustanovljene banke Antonio Ceola, koga je Banca antoniana popolare veneta imenovala za direktorja, se predsednik sploh ni spomnil Ortolanovega imena. »To je eden od naših funkcionarjev. Mislim, da se imenuje Ortolan, je pa vsekakor zelo sposoben,« je povedal. Včeraj, ko je banka poslovno zazivila, je belolasi Ortolan pozorno sledil dogajanju v pritlični hali. Z metuljčkom rdeče bordò barve za ovratnikom in robčkom enake barve, ki je prekipel iz zepka na srčni strani sivega jopiča, je izgledal zelo simpatično. Nov rizični posel zahteva tudi temu primeren imidž. Direktor je potihoma ukazoval uslužbencem, mirno prisluhniti ocenam po prvih minutah dela. Le tresoče se bralne očalice v rokah so izdajale kanček razumljive živčnosti. Ko je ustnice razpel v širok

nasmeh, je kazalo, kot da bi se v banki pojavil Steve Martin; podobnost s slovitim ameriškim komikom je res precejšnja. Nič komičnega pa ni bilo na njegovem obrazu, ko je novinarja povabil, naj se od strani od okenca za konzulence za nerezidenčne račune, da bi ne nadlegoval klientov in uslužbencev, ter ga povabil, naj se zgleda pri njem malce kasneje. Zanj bi verjetno veljalo tisto, kar je nekoč Gromiko povedal o Gorbacovu: za prijaznim nasmehom se skrivajo odločni (poslovni) zobje.

Potem ko je Ortolan stisnil roko Poklarju, je prvemu klientu uslužbenka Andra Neubauer v valentinovski rdečem jopiču ponudila listič 001 za urejen dostop k okenčcem. V nekaj minutah je iz dvojezično obeleženega strojčka s kolegico potegnila 59 odrezkčv. »Povsem normalno, kot v dneh, ko so v stari banki dvigovali italijanske pokojnine,« je menil eden od funkcionarjev.

Po toliksem pričakovanju so si lahko uslužbenci oddahnili. Navala, ki naj bi naznanjal odliv sredstev, ni bilo. Prav nasprotno! Ob 8.50 je eden od italijanskih klientov, Edoardo Toffolon, položil menda prvi

svež denar v novo banko. »Ze za časa TKB sem vsak teden vlagal nekaj prihrankov. Tako sem storil tudi z novo banko. Upam, da mi bo polog prinesel srečo.« Koliko je vložil, ni povedal. Igor Pavletić, ki je polog sprejel, niti. Bančna tajnost, seveda, ki pa je že malce razstrla osrednjo skrivnost krstnega dne nove banke, tisto o zaupanju v novo lastništvo.

V levem traktu pritlične hale so okenca za rezidenčne račune takorekoč samevala. Prve pol ure se je pred njimi zgledalo le slabih deset strank. »Nič v primerjavi s 30 tisoč "italijanskimi" klienti,« je ocenil eden od funkcionarjev.

V desnem traktu »za nerezidenčne« je bilo drugače. Ljudi je bilo mnogo, a »toliko, kot običajno,« so povedali uslužbenci. Klienti iz Slovenije in Hrvaske so morali počakati, da so prišli na vrsto. Uradnike so spraševali o novih pogojih, o novih možnostih. Nekaj jih je dvignilo prihranke, ni pa jih bilo pretirano veliko. Ko so se približali pultu, jih je pri okencu pričakala steklena skodelica z vablljivimi cokoladnimi bonboni: simpatična gesta je se bolj posladila valentinovo jutro v novi banki.

Za okenci in v prostorih za kon-

zulenco so uslužbenci prijazno sprejemali stranke. Takoj ob vходу je bilo na njihovih obrazih razbrati napetost, kot se navsezadnje dogaja človeku ob vsakem pomembnem dogodku. Tako je bilo tudi z njihovimi kolegi v filijalkah v Rojanu, pri Stari mitnici in pri Domju, kjer je bil obisk se največji, kar je tudi razumljivo, saj se je - zaradi bližine - poslužuje mnogo klientov z onstran meje. Po prvem valu je bilo že zapaziti sproscenje in počasno prehajanje v rutino, kar navsezadnje bančno delo tudi je. Uslužbenci - z vodstvom in klienti tretji krak bančnega trikotnika - so se ob odprtju nadvse izkazali. Laskava ocena ni novinarjeva, je direktorjeva. »Osebe je izredno. V tem prvem mesecu skupnega delovanja je bilo povsem kos nalogi. Uslužbenci so bili pri delu zelo odločni, zelo prepričani, z veliko željo, da bi potrdili tisto strokovnost, ki jih je označevala se do pred nekaj meseci, a so jo nato znani dogodki postavili pod vprašaj.« Lepšo poklicno-ljubezensko izjavo novega direktorja uslužbencem bi za valentinovo težko slisali...

Marjan Kemperle

SKGZ / NA VČERAJŠNJEM PRISRČNEM SREČANJU

Zahvala Palčiču za dolgoletno delo

Pavšič: »Z velikim dostojanstvom je bil na čelu zveze«

TRST - Na prisrčnem srečanju se je včeraj zdajšnji odbor Slovenske kulturno gospodarske zveze s članicami uradno zahvalil dolgoletnemu predsedniku zveze Klavdiju Palčiču, ki je z decembrskim občnim zborom zapustil vodstvo organizacije. Kot je poudaril Rudi Pavšič, je bil Palčič dolga leta z velikim dostojanstvom na čelu organizacije. Živimo v času, ki zahteva tudi od SKGZ novih pristopov, vendar pa - je naglasil Pavšič - se v gradnji novega ne sme zabrisati vsega, kar je bilo storjenega doslej. Vsekakor pa nova organiziranost v okviru slovenske skupnosti ni samo skrb SKGZ, temveč celotne manjšine oz. tudi matične domovine, ki doslej ni pokazala pričakovane državniskega odnosa. Zahvalo s priložnostnim darilom je v imenu Kmečke zveze, slovenskih dijakov domov v Trstu in Gorici, SDGZ, ZSKD in ZSSD v Italiji Palčiču predal Marino Pecenič. Pobudnikom srečanja in vsem prisotnim se je za pozornost od srca zahvalil Palčič, ki je vsem zazlel obilo osebnih sreč in uspehov pri izoblikovanju organizacije, ki bi bila po meri teh časov.

Zveza in članice so dolgoletnemu predsedniku poklonile darila (f.KROMA)

TEKMOVANJE V ZNANJU SLOVENŠČINE

Udeležba priča o zanimanju dijakov

TRST, GORICA - V sredo, 12. februarja so se dijaki slovenskih visjih in nižjih srednjih sol v Italiji ponovno pomerili v znanju slovenskega jezika in poznavanju slovenske literature. Dezelno tekmovanje, ki ga vsako leto organizira Slavistično društvo Trst-Gorica-Videm, je bilo izvedeno v dveh sekcijah, v Trstu, na Liceju France Prešeren (Foto KROMA), in v Gorici, na Klasičnem liceju Primož Trubar.

Zaradi neugodnega datuma tekmovanja (konec semestra in povrh se pepelčna sredi) je prislo na tekmovanje 10 dijakov manj, kot se jih je prijavilo, kljub temu pa je tekmovalo kar 35 dijakov, ki jih je pripravljalo 13 mentorjev. Temovalci so z Znanstvenega liceja F. Prešeren v Trstu (13), s Klasičnega liceja P. Trubar v Gorici (8), s Klasičnega liceja F. Prešeren (3), z Oddelka za zunanjo trgovino DTTZ I. Cankar v Gorici (3), s Trgovskega tehničnega zavoda Z. Zois v Trstu (2), s Pedagoškega liceja A. M. Slomšek v Trstu (1) in z Nižje srednje sole S. Kosovel na Opcinah in na Proseku (5). Vsi so po opravljeni preizkusni prejeli pohvalo Slavističnega društva Trst-Gorica-Videm, tekmovalce z druge in tretje starostne stopnje pa bo revija Primorska srečanja nagradila s celoletno naročnino. Najboljše uvrščeni udeleženci dezelnega tekmovanja - kdo so, bo znano proti koncu februarja, ko bo opravila delo ocenjevalna komisija - bodo dobili bronasto Cankarjevo priznanje, nato pa se bodo 22. marca v Ljubljani udeležili finalnega, vseslovenskega tekmovanja. Na tem tekmovanju se bodo pomerili v znanju slovenskega jezika in s slovenske gimnazije v Celovcu - seveda z najboljšimi, s tisti-

mi, ki se v znanju slovensčine posebej odlikujejo. Skupaj z njimi se bodo potegovali za zlato Cankarjevo priznanje, ki pomeni v Sloveniji dokaz za nadpoprečno znanje slovensčine (dobitniki priznanja so oproščeni sprejemnega izpita iz slovensčine, če se vpisejo na solo, ki ta izpit zahteva, prinaša pa jim tudi točke za pridobitev posebne stipendije za izjemno uspešne).

Ceprav izdelki tekmovalcev se niso ocenjeni, lahko rečemo, da je pobuda ze zaradi dovolj velikega odziva mentorjev in dijakov tudi letos uspela. Preizkus znanja je namreč le zadnje dejanje večmesečnih prostovoljnih priprav, med katerimi dijaki, ki so jih mentorji pritegnili k tekmovanju, sistematično predelajo določeno snov iz slovenske literature ali jezika, ki presega okvir obveznega učnega načrta tako pri nas kot v Sloveniji in jo razpišeta Slavistično društvo Slovenije in zavod Slovenije za solstvo in sport vsako leto nanovo. (Letos so študirali slovenski zgodovinski roman na primerih del Lepi janičar Rada Murnika, Pustota Vladimirja Kavčica in 1895, potres: kronika nanadejane ljubezni Janija Virka). V teh pripravah poglobijo znanje in odnos do slovenskega jezika in književnosti prav vsi tekmovalci, tudi tisti, ki na tekmovanju ne zmagajo. Ce bodo najuspešnejši od tržaskih in gorških dijakov dosegli priznanja tudi na finalnem tekmovanju v Ljubljani, pa to ne bo le njihov osebni uspeh, ampak uspeh nas vseh, saj je njihova udeležba na tem tekmovanju tudi preizkus znanja slovensčine za slovensko solo v Italiji in za našo skupnost kot celoto.

Majda Kaučič Basa

Utrinki iz preteklosti

Na begu pred vojno

Med prvo svetovno vojno je prebivalstvo Goriske zaradi bojov na fronti moralo zapustiti svoje domove in se preseliti v notranjost države. Kljub težkemu življenju v taboriščih so se ljudje združevali in ohranjali medsebojne stike. Na fotografiji so članice Marijine družbe iz Doberdoba v begunskem taborišču Brück ob Litvi. Original je last K. Ferletič. (Pripravila etnološka skupina pri NSK)

PISMA UREDNIŠTVU

Poznavanje zgodovine kot temelj za krepitev kulture sožitja

Pred petdesetimi leti se je s podpisom Pariškega mirovnega sporazuma tudi za naše kraje končala 2. svetovna vojna. To tragično obdobje, ki sta ga povzročila nacizem in fasizem, je pustilo za sabo na milijone žrtv, krivic, množičnih deportacij in unicev mest. V naših krajih pa je povzročilo se dodatne krivice, zapuščanje svoje zemlje in eksodus miroljubnega prebivalstva iz krajev, ki niso več sodili pod italijansko suverenost, proti krajem, ki so ostali pod Italijo. Ob zastrašujoči gospodarski krizi pa je povzročilo tudi izseljevanje na nove kontinente, kjer je bilo delo kot nujni pogoj za življenje edino jamstvo za prihodnost.

Spomin na te dogodke mora predstavljati bistvo našega kolektivnega spomina, kulturni humus in korenine demokracije ljudi, ki tukaj živijo, in vseh tistih, ki so morali oditi, a ohranjajo v sebi nedotaknjen spomin na tiste tragične dogodke.

Ne pozabiti pa pomeni v celoti poznati zgodovino tistih let in obdobja pred njimi. Posredovanje zgodovine po posameznih obdobjih brez upoštevanja tistega, kar se je zgodilo pred tem, izgubi svoj smisel, privede do pristranskega tolmačenja in s tem do popačene predstave o teh dogodkih. Na tak način pa tudi postane koristno sredstvo politične propagande, ki hoče ohraniti enoglasno, totalitarno in nekritično vizijo dogodkov.

To se v Trstu dogaja že petdeset let. Ni se poskusilo najti skupnega jezika pri obsodbi vsakršne vojne, ki ni nikoli dosegla pravice, temveč samo sovraštvo. Ni se skušalo zgraditi kulture miru in sožitja na osnovi zgodovinskih resnic in ob soočanju vseh tistih, ki jih je prizadelo vojno nasilje. Namesto tega so se oglašali ravno tisti, ki bi morali molčati: nacionalisti, ki ne morejo zanikati tesnih vezi s fasizmom in kolaboracije z nemškim nacizmom. Na številne rane tega prebivalstva so posipali sol in na ta način odtrgali Trst od vsedravnega in mednarodnega kon-

teksta, to pokrajino pa spremenili v »problem«, medtem ko bi bila lahko »resurs« za Italijo in Evropo.

Danes se je položaj radikalno spremenil. Padec berlinskega zidu, vzpostavitev Evropske unije in vstop Slovenije ter Hrvške vanjo bodo porušili meje in s tem omogočili prosto kroženje ljudi v gospodarskih sistemih, ki jih bodo urejali podobni zakoni. Trst ne bo več neko posebno mesto, kjer je ta posebnost desetletja pomenila velikanski državni asistencializem, ki je sicer po eni strani političnim in gospodarskim oblastem v mestu omogočil, da so ustvarile desetletja garantizma, po drugi strani pa je mesto potisnil v politično in gospodarsko emarginacijo in v posledično krizo.

Zunanja politika vlade in volja številnih gospodarskih, političnih in družbenih sil v mestu, da se končno spopadejo z izzivi, ki nam jih postavlja prihodnost, nam nudita edino možnost, da bomo postali protagonisti svoje prihodnosti.

Tisti podpis pred petdesetimi leti je bil akt mednarodne diplomacije, ki prav gotovo ni mogel pravično rešiti tistega, kar se je tu zgodilo. Pravičen ni mogel biti zaradi vsega hudega, kar je tu povzročil fasizem. Ko je sprejel nacistično ekspanzijo v okviru politične zveze med režimi, so tudi v Trstu uvedli rasistične zakone proti petim tisočim tržaskim Židov, ki so bili povsem vključeni v tukajšnjo družbo. Komunistično mesto je takrat spoznalo čistke in diskriminacijo. Slovence so prisilili, da so spremenili svoja imena in prepovedano jim je bilo govoriti v lastnem jeziku. Prijateljstvo s poganskim nacizmom je ohladilo odnose s katoliško cerkvo; na Jadranski obali, ki je bila izročena Hitlerju, pa so se pojavili krvniki iz poljskih koncentracijskih taborišč, ki so Ržarno pri Sv. Soboti spremenili v uničevalno taborišče, edino na državnem ozemlju. V njem je našlo smrt na tisoče Židov in italijanskih ter slovenskih demokratov.

Tisti podpis pa tudi ni mogel biti pravičen, ker Jugoslavija takrat ni šla v vojno samo zato, da bi premagala nacizem in fasizem, temveč tudi zato, da

bi si priključila ozemlja Julijske krajine. V tem mednarodnem kontekstu je zasedla Trst in v tistih stidesetih dneh so skupaj s fasisti in kolaboracionisti v fojbah končali tudi preprosti italijanski prebivalci. Poleg tega pa je z vsakodnevnim pritiskom povzročila, da je svojo zemljo zapustilo na desetine tisocev Istranov, ki so bili ob spoznanju, da nimajo nikakršnih jamstev za priznanje svojih pravic, prisiljeni na eksodus.

To so bile tragedije, ki so jih povzročili vojna in despotični režimi. Iz zgodovine se moramo zato naučiti, da je treba stvari spoznati, da jih bomo potem razumeli in da bomo le s soočenjem in dialogom lahko ustvarili skupne temelje za mirno sožitje med narodi, verami in različnimi političnimi prepričanji. Služiti pa nam mora tudi ob temi, ki je danes zelo aktualna in da bomo tako ustvarili pogoje za avtonomijo, ki naj ovrednoti podjetniške in kulturne sposobnosti tega področja in naj ne bo se enkrat priložnosti za ločevanja in izolacijo, za ponovno oživljanje STO, ki je pred petdesetimi leti morda imel povsem določen pomen, v novi Evropi pa je danes in predvsem za mlade le folklorno dejstvo.

To je zgodovinska lekcija, ki mora služiti prebivalcem te pokrajine. In mi, ki smo njihovi izvoljeni predstavniki, moramo pospeševati kulturo sožitja s konkretnimi dejanji in s pobudami, kjer se bodo ljudje soočali in spoznali zgodovino teh krajev brez zamlajevanja in pristranskih interpretacij. Samo na ta način bomo uskladili zgodovinsko resnico in razvojno perspektivo ter omogočili prihodnost mladim, ki so vedno bolj nestrpni v odnosu do mesta, ki prepogosto živi samo od mrznje in ločitev iz preteklosti, kar ga samo oddaljuje od velikih procesov današnjega dne. Tako pa bomo tudi prepričali nov eksodus s tega področja, ki pa bi tokrat bil eksodus inteligence, virov, kultur, in torej vsega, kar predstavlja največje bogastvo za našo prihodnost.

Pokrajinski svetovalec DSL
Dino Fonda

PO NEPRIČAKOVANEM ŽUPANOVEM Odstopu / TISKOVNA KONFERENCA NA ŽUPANSTVU

Illy: V takšnih razmerah ni bilo več mogoče koristno delati

Trzaski zupan Riccardo Illy je odstopil. Ze dolgo časa napeti odnosi med občinskim odborom in mestno skupščino - pa tudi med županom in večino, ki ga podpira - so se prejšnjo noč se zaostri, ko so se tudi nekateri svetovalci upravne večine pridružili obstrukcijskemu manevru opozicije. V takem položaju ni več možno delati v korist mesta, je menil Illy in občinskemu svetu sporočil svoj odstop. Njegov odbor bo za zdaj ostal na svojem mestu, vodil ga bo podžupan Roberto Damiani. Če se Illy medtem ne bo premislil, bo odstop čez dvajset dni avtomatično postal dokončen, razpust občinske skupščine in predčasne volitve, ki bi utegnile biti že spomladi, pa neizogibni.

Dogodke na četrtkovi seji občinskega sveta, ki so privedli do županovega odstopa, je orisal sam Illy na včerajšnji tiskovni konferenci na županstvu. Na dnevnem redu je bilo vprašanje načrta Sasi o tako imenovanem »Tergesteo a mare« in o olimpijskem bazenu. Po zelo razburkani razpravi je občinski svet izglasoval resolucijo o nadaljevanju seje za zaprtimi vrati. Potem ko so dvorano zapustili uslužbenci in funkcionarji, je opozicija zahtevala, da bi se oddaljili tudi občinski odborniki, v kolikor niso bili izvoljeni in torej niso svetovalci. Zahteva je bila dana na glasovanje in je prodrla tudi z glasovi starih predstavnikov večine. Odborniki so se morali umakniti, z njimi je odšel iz dvorane tudi Illy, ki se je nato med kricanjem opozicije vrnil v sejno dvorano in skusal prepričati prisotne, da je prisotnost odbornikov po občinskem statutu legitimna. Ko pa njegov poziv ni prodr, je kratkoma sporočil občinskemu svetovalcem svoj odstop.

Dogodek sam po sebi sicer morda ni bil pretirano dramatičen, vendar ga je Illy uokviril v dolgo obdobje nerazumevanja in težav v občinskem

svetu. Ze od nastanka odbora pred tremi leti, je obrazložil Illy, smo nalezeli na vsakovrstne ovire učinkovitemu upravnemu delovanju. Težave v občinskem svetu so bile dvojne narave: po eni strani je opozicija zganjala obstrukcijo in ni zamudila nobene priložnosti, da bi ovirala delovanje odbora, tudi z umikom iz dvorane, s čimer je zmanjkalo legalno število in so morali seje pogostokrat prekiniti. Po drugi strani pa so tudi predstavniki večine bili premalo prisotni na sejah, nad čimer se je moral zupan večkrat pritožiti.

Zupan Illy ni skrival grenkobe zaradi razvoja dogodkov: »Mislili smo, da bomo lahko spremenili način mišljenja in dela, če že ne v mestu, vsaj v njenih institucionalnih telesih. To nam je uspelo z občinskim odborom in upravnim aparatom, ne pa z občinskim svetom, kjer je prevladala stara navada ločevanj, majhnih preprirov, partikularnih interesov.«

Kaj se bo zdaj zgodilo? Za zdaj, kot rečeno, se bo upravno delovanje normalno nadaljevalo, le brez sodelovanja župana. Odbor bo nadaljeval z delom in se bo lotil pomembnih obvez, ki so pred vrati: občinskega proračuna in regulacijskega načrta. Prav ob teh dveh važnih upravnih aktih pa bo večina imela priložnost pokazati, kot je na tiskovni konferenci poudaril podžupan Damiani, ali obstaja in ali je sposobna delati v korist mesta. Če bo to res pokazala, bi se utegnil Illy premisliti. V nasprotnem primeru bo odstop dokončen in bo torej treba spet na volišca.

Na vprašanja novinarjev o pogojih za umik odstopa je Illy s posebno vnemo poudaril, da ne verjame v politična preverjanja in da se ne bo zadovoljil z besedami, ampak da so potrebna dejanja. Ta dejanja pa morajo priti od občinskega sveta, ki si ne more privoščiti, kot je dejal

Damiani, da bi ure in ure razpravljali v prazno, medtem ko se resnični problemi Trsta kopirajo in zaostrejejo.

Illy je tudi zavrnil podtikanja, da naj bi bila njegova poteza, kot tudi ona druga o peticijo za avtonomijo Trsta, izrazito predvolilnega značaja. Pojasnil je, da je njegova morebitna ponovna kandidatura za župana za zdaj zgolj hipotetična in da mu te kandidature doslej se nihče ni predlagal.

Na Illyjevo tiskovno konferenco na županstvu je prišel tudi trzaski senator Oljke Fulvio Camerini, ki je poudaril, da pomeni županov odstop poraz vseh (soglasal je z oceno enega od novinarjev, da pomeni »triumf starega provincialnega Trsta«) in se obvezal, da bo storil vse, kar je v njegovih močeh, da bi se sedanjí položaj ugodno razresil.

Župan Riccardo Illy in podžupan Roberto Damiani na včerajšnji tiskovni konferenci na županstvu (foto Balbi/KROMA)

REAKCIJE NA ŽUPANOV Odstop

Večina za preklic in preverjanje, opozicija govori o volilnih manevrih

Dolenc: »Odstop bi bil Trstu v škodo«, Močnik: »Illy naj trezneje presodi«

Županova odločitev, da zaradi razpleta četrtkove kaotične seje občinskega sveta odstopi, je seveda sprožila val reakcij v večini in v opoziciji. Po oceni svetovalca Demokratične stranke levice Igorja Dolenc, odstop župana s predčasnimi volitvami ne koristil nikomur, prav gotovo ne mestu ne občanom.

Popolno politično in osebno solidarnost je Illyju izrekel pokrajinski tajnik DSL Stelio Spadaro, ki je kritično ocenil zahtevo tudi nekaterih svetovalcev večine (tudi iz vrst DSL), naj se odbor odstrani iz dvorane. Pozitivno je ocenil delo trzaskega občinskega odbora in izjavil, da

je že včeraj prišlo do prvih stikov, ki naj bi privedli do obsirnejšega političnega razčiščenja. Ob ocenjevanju četrtkovih nočnih dogodkov v občinskem svetu je po mnenju svetovalca Zavezništva za Trst in pokrajinskega tajnika Slovenske skupnosti Petra Močnik treba najprej upoštevati, da glasovanja ne gre jemati kot odklonilno stališče do župana, da pa je seveda del večine bil zato, da gre do odborniki iz dvorane in končno, da je v dvorani vladala absolutna zmesnjava, zaradi katere je bilo težko razumeti, za kaj pravzaprav gre. Zaradi povedanega je po njegovi oceni županova odločitev prenapetostna in bi si Illy moral vzeti čas, da celo zadevo prespi. V normalnem

roku bo mandat županu zapadel čez sedem mesecev, zato bi bile predčasne volitve nesmiselne in nekoristne. Tudi v vidu obvez, kot sta regulacijski načrt in proračun, bi bilo bolje, da bi se mandat normalno zaključil. Ze prej je bilo razvidno, da so v okviru večine težave, vendar je treba morebitne nesporazume in drugačna gledanja po Močnikovem mnenju razreševati na srečanjih med silami, ki sestavljajo večino, ne pa s podobnimi gestami v občinskem svetu. Po mnenju drugega slovenskega svetovalca Zavezništva za Trst Andreja Berdona pa je Illyjeva odločitev nerazumljiva, saj je bil sklep o umiku odbornikov iz dvorane izrazito tehnične narave in nikakor ni pomenil politične nezaupnice odboru.

Z odločitvijo na četrtkovi seji občinskega sveta je Riccardo Illy dokazal, da je neodgovoren do mesta, ki bi ga moral upravljati. Tako je izjavil načelnik svetovalske skupine Stranke komunistične prenovne Jacopo Venier. Po oceni predstavnika SKP je lahko ocena o dosedanem županovem delu povsem negativna, ker ni rešil ne socialnih ne ekonomskih vprašanj, slabo pa se je izkazal tudi v strogo upravnih poslih. Venier je se rekel, da bo Illy izkoristil odstop tako, da bo na naslednjih občinskih volitvah - SKP si nadeja, da bodo že spomlad - predstavil samostojno listo, ki bo odprta tako za

predstavnike Pola svoboscin kot Oljke. Vendar pa bi moral predvsem sredinsko-levičarski del zavrniti takšno ponudbo. Glede »volilnega« vidika je se jasnejša nota trzaskega vodstva stranke, ki pozdravlja razbitje zavezništva med Illyjem in levo sredino, kateri ponuja možnost po izoblikovanju dogovora o skupnem programu in kandidatu za župana.

V imenu Zelenih sta skupno izjavo dala Sergio Zucchi (trzaski glasnik) in Elettra Rinaldi (članica vsedržavnega sveta), ki pravita, da je četrtkov zaplet notranja zadeva občinskega sveta, ki jo je treba razčistiti s tehnično-zakonske plati. Vsekakor pa ne gre za nezaupnico Illyjevega odboru, vendar pa je nujno razčistiti odnose v večini kakor tudi odnos med večino in županom. Bivši zupan in sedanjí načelnik svetovalske skupine Liste za Trst Giulio Staffieri je prepričan, da je Illyjev odstop ponovno zakrito preverjanje sil v okviru Oljke. Po njegovem mnenju odstop ni dokončen in bo vsa zadeva izvenela kot volilno barantanje. Načelnik svetovalske skupine Nacionalnega zavezništva Bruno Sulli pa je izjavil, da gre za poskus utrditve večine pred razpravo o proračunu, ki bi ga ne preveč strnjena večina drugače nikakor ne izglasovala. Solidarnost pa je Illyju izrekel predsednik združenja občin Anci Enzo Bianco.

Tri leta nelahkih odnosov Illyjeve uprave z opozicijo, pa tudi z večino v občinskem svetu

Riccardo Illy, 41 let, je bil izvoljen za trzaskega župana 5. decembra 1993 na celu koalicijske med DSL, Ljudsko stranko in Zavezništvom za Trst (v njem je sodelovala tudi Slovenska skupnost). V drugem krogu je premagal desničarskega kandidata Giulia Staffierija z razmeroma široko večino 53 odstotkov proti 47. Njegova izvolitev je močno odjeknila tudi na vsedržavni in celo sirsí ravni, delno zaradi imena (podjetje, v katerem

je zupan podpredsednik, je zelo znano tudi izven italijanskih meja), pa tudi zaradi značaja levosredinskega zavezništva, ki je bilo takrat se novost in je veljalo za nekakega predhodnika Oljke.

Menedžerski prijemi župana, ki so se pokazali že pri izbiri članov odbora (nihče od njih ni bil neposredno vezan na stranke, ki so omogočile županovo izvolitev), pa so od vsega začetka delovanja nove uprave privedli do trenj s

strankami in do številnih preverjanj in razčiščevanj. Opozicija je pri tem seveda pihala na ogenj in skušala z vsemi sredstvi ovirati delo uprave. Prav tako težki so bili odnosi s sindikati - posebno onimi občinskih uslužbencev - skrajno nezadovoljni z novo upravo pa so bili trgovci, ki so se po dolgih letih »prijateljskih« listarskih uprav znašli v podrejenem položaju.

Med očitki Illyju so bili najglasnejši oni o tako imenova-

nih »zunanjih« konzulencah, ki da so bile za občinske blagajne predrage. Tudi imenovanje bivšega pooblaščenega upravitelja Ilve Giovannija Gambardelle za »city menedžerja« je bila predmet glasnih kritik.

Veliko polemik je vzbudil tudi načrt družbe Sasi o tako imenovanem »Tergesteo a mare« in o priključenem olimpijskem bazenu, ki je bil na dnevnem redu na četrtkovi »usodni« seji občinskega sveta.

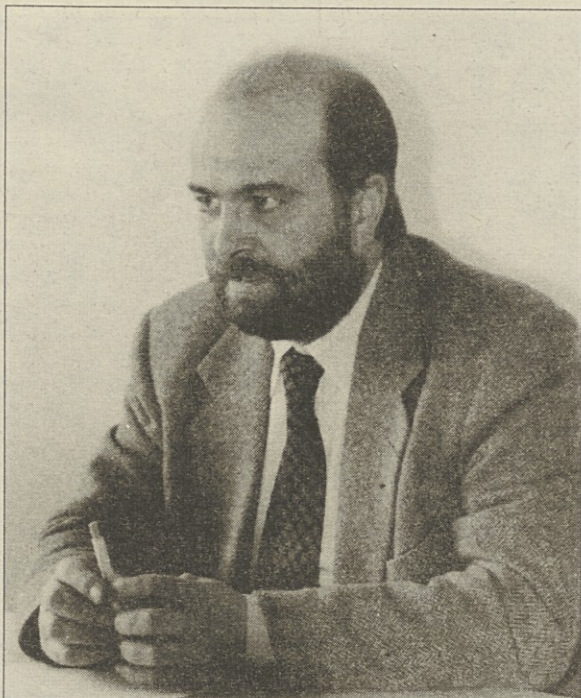

ZAŠČITA KRAŠKEGA TERITORIJA / PREDSEDNIK KGS

Ivo Širca podrobno orisal stališča KGS

Širca je poudaril, naj park predstavlja zaščito in razvoj

Predsednik Kraske gorske skupnosti Ivo Širca se je na včerajšnji tiskovni konferenci uvo doma navezal na nedavno srečanju v Vidmu, kjer so predstavniki Dezele, KGS in krajevnih uprav načeli vprašanje izvajanja zakonskih določil o zaščiti kraskega teritorija, nakar je podrobno načel vrsto splošnih kot tudi konkretnih problemov ter orisal stališča in gledanja KGS. Naglasil je, da so danes dozoreli pogoji za zakonska določila o novi obliki zaščite: pred 20 leti je bila zaščita sama sebi namen, nekaj abstraktnega, pri njej zainteresirani niso bili soudeležni, sedaj smo se taki pobudi z vrha izognili. Zakon sicer zaenkrat ne predvideva deželnega parka, temveč 5 zaščitnih območij in tako imenovani medobčinski park. Pri slednjem bodo glavno besedo imele občinske uprave, KGS pa bo neposredno upravljala tako zaščitena območja (Doberdobsko jezero-Sablici, Volnik, Medvedjak, Devinske stene in Glinscica) kot medobčinski park. Deželni zakon bodo začeli izvajati, ko bodo vse zainteresirane uprave (Dezela, Pokrajini Trst in Gorica, KGS in občine Ronke, Trzic, Doberdob, Nabrezina, Zgonik, Repentabor, Dolina) podpisale t.i. programski sporazum, s specifičnimi pristojnostmi za delovanje, sledilo bo načrtovanje na teritoriju, ki pa ne bo urbanističnega značaja, ker je park del

Predsednik KGS Ivo Širca na včerajšnji tiskovni konferenci (foto KROMA)

občinskih urbanističnih načrtov: v 6 mesecih naj bi dosegli sporazum za zaščiteni območja, v enem letu za medobčinski načrt.

Širca je poudaril, da so v Vidmu v glavnem zaustavili pri proceduralnih vprašanjih o omenjenem sporazumu, začrtali so prve obveznosti o t.i. servisni konferenci, ki jo sestavljajo krajevne uprave, kot prvi korak te konference pa bo ustanovitev konzulte za park, v kateri so predstavniki državnih organizacij in združenj in ki bo neposredno soudeležena pri življenju parka (konzulta pa ne sme biti presteven organ, ker bi to slo na škodo funkcionalnosti). Tako bodo zagotovili soudeležbo, ki je

bistvenega pomena za park, posebno kraski, ki je povezan s prebivalstvom, zlasti slovenskim: park namreč mora biti tako element zaščite kot razvoja. V tem okviru je Širca omenil, da so bili v Vidmu tudi predstavniki jurskih odborov in srenj, ki jih bo KGS upoštevala. Volja po udeležbi je legitimna, je pristavil, in obstaja pripravljenost, da jih vključijo v delovanje parka, saj je na se stanke vedno vabil tudi predstavnike srenje, upravljanje pa je zakonsko začrtano, institucionalni organ je KGS, ki ima svoje vodstvo.

Predsednik KGS je zatem orisal značilnosti zakona (Kras obravnava kot poseben teritorij, poudarjena je osrednja

vloga Občin itd.), zagotovilo za uspeh pa je konsenz prebivalstva, sozvočje med varstvom in razvojem, pri čemer moramo imeti pred očmi številne probleme, od bogatega ekosistema do krajevne kulture in tradicij, vinogradništva, zivoreje (ki je vezana na teritorij, a prevziva dramatične trenutke), turistične promocije (agroturizem, obrtništvo, solski in jamarski turizem, dejavnosti, ki so vezane na prosti čas). Naglasil je narodnostni moment ter dodal, da je zamisel o parku treba postaviti kot protitež metropolitanski občini, za katero se navdušuje desnica, ki hoče zanikati vlogo manjših občin: Trst namreč ni taka občina, ki lahko reši nasprotja s teritorijem, saj so na primer velike prometne infrastrukture bolj v funkciji mesta kot teritorija; problem so tudi različna stališča, ki jih zagovarjata Pokrajina Trst in Pokrajina Gorica. Nanizal je se kopico vprašanj, začeni z mednarodnim značajem, ki lahko omogoči financiranje s strani Evropske unije (ko bo uresničen tukajšnji del načrta in ko bo Slovenija izpeljala svojega, se oba parka lahko združita v mednarodnega). Nadalje je treba spodbujati perspektivne zamisli, dajati prednosti dejavnostim znotraj parka, aktivirati vse možnosti, bodisi zasebne kot EU, a glede sredstev za obdobje 1996/97 je povedal, da so sicer omejene, vendar za začetek zadošajo.

NA POMORSKI POSTAJI

Somišljeniki in delegati danes na pokrajinskem kongresu SSK

Na Pomorski postaji bo danes popoldne z začetkom ob 16. uri pokrajinski kongres Slovenske skupnosti. Po izvolitvi predsedstva kongresa bo imel najprej besedo predsednik stranke Jože Šker, sledilo bo poročilo pokrajinskega tajnika Petra Mocnika, ki se bo dotaknil vseh najbolj aktualnih tem sedanjega trenutka, pedvsem onih, ki se tičejo slovenske narodnostne skupnosti, pa čeprav ne bo mogel prezreti najnovejšega razvoja političnega dogajanja v Trstu z odstopom župana Illyja, zaradi katerega bi utegnili imeti občinske volitve že spomladi, ne pa ob predvidenem jesenskem roku. Tajniškemu poročilu bodo sledili pozdravi gostov, razprava in na koncu se izvolitev novega strankinega pokrajinskega sveta.

Kongresa se bodo udeležili delegati, ki so jih v prejšnjih tednih izvolili na sekcijah kongresih, na katerih so obnovili tudi vodstva sekcij. Predsedstvo kongresa vsekakor vabi v Pomorsko postajo tudi strankine somišljenike in prijatelje.

Tudi pri GM počastili Prešerna

V četrtek zvečer je tudi Glasbena matica v svoji Gallusovi dvorani na ul. R. Manna počastila slovenski kulturni praznik v imenu velikega in prerškega poeta Franceta Prešerna. Seveda z glasbo predvsem pa tudi z besedo: z glasbo uglašeno na slovenske skladatelje, z besedo s pomočjo skrbno izbranih pesmic slovenskih in tujih pesnikov, predvsem pa z uvodno mislijo, ki jo je napisal književnik in glasbenik Miran Kosuta, sicer tudi član upravnega odbora GM (zaradi njegove zadržanosti pa prebrala Tamara Stanese). Nastopili so izključno gojenci sole Marij Kogoj od najmlajših do desetletnih iz višjih letnikov iz razredov različnih pedagogov in pod mentorstvom prof. Jagode Kjuder.

Miran Kosuta je svoje poetično nastrojeno misli pomenljivo razvijal iz Prešernove pesmi »Strunam« in jih prepletal skozi in skozi s plemenito vsebino lepote in harmonije, zaključil pa takole: »Mi vsi skupaj in vsak posebej zanihajmo torej v življenju kakor violinske strune: sol, re, la, mi... Iz mnogoterih melodij naše narodnostne, družbene, rasne, verske, zemljepisne, politične ali vsakršne različnosti ustvarimo uglašeno sozvočje multikulturalnosti, perfektni akord človečanstva. Iz vravog napravimo sosedo, iz zoprnikov mejake.« S kratkimi glasbenimi utrinki se je predstavilo 19 gojencev posamezno, v duu in triu v naslednjih instrumentih: klavir, viola da gamba, flavta, violina, kitara in v solopetju. Pri klavirju so jih spremljali Bogdan Kralj, Tamara Razem in Martina Feri. Pesmi je v presledkih podajalo sedem mladih recitatorjev v izvirnem jeziku ali slovenskih prevodih. Prisotne, ki so povsem napolnili Gallusovo dvorano, je v uvodu pozdravil ravnatelj sole GM prof. Bogdan Kralj.

Bil je res prisrčen in prikpen večer, za kar gre pohvala vsem, ki so pri njem sodelovali in ga zasnovali. (j.k.)

Ljubljansko lutkovno gledališče gostuje v Trstu

Zdaj, ko je pustno rajanje mimo, ko so se principi in princezke, kavbojci in gusarji, miske, medvedki in letos se posebno številni psički dalmatinci vrnili v svoja običajna otroška oblacija, da ne bi bilo veselja v hipu konec, je Slovensko stalno gledališče povabilo v goste Lutkovno gledališče iz Ljubljane.

Izhodišče za svojo igrice Sedem na mah je avtor in režiser Matjaz Loboda poiskal v pravljici bratov Grimm Pogumni krojček.

Krojac si za malico pripravi z marmelado namazan kos kruha, to pa privabi nadležne muhe, ki bi ga rade prehitale. Krojac zamahne in navdušen vzkligne: »Sedem sem jih, z enim samim udarcem!« Te krojčeve besede ujame mimoidoči in novica se hitro razširi po deželi, saj nihče ne ve, da gre le za muhe. Tako krojac z veliko mero spretnosti, zvižčnosti in poguma pride nazadnje celo do kraljevega prestola.

Na osnovi te pravljice je Matjaz Loboda sestavil besedilo, ki premeša različne znane pravljice junake, karakterje in situacije, kakor jih pač za svoje medsebojne obracune potrebuje pripovedovalca zgodbe. To pa sta Nadja Vidmar in, že spet, Matjaz Loboda.

NOVICE

Novi škof pri županu

Tik preden je uradno potrdil svoj odstop, je tržaški župan Riccardo Illy skupaj s podžupanom Robertom Damianijem sprejel včeraj zjutraj na županstvu novega tržaškega škofa msgr. Eugenia Ravignanija. V prisrčnem pogovoru, ki se ga je udeležil tudi škofov vikar msgr. Pier Giorgio Ragazzoni, so obravnavali vprašanja skupnega interesa in potrdili voljo po konkretnem sodelovanju v korist mesta v duhu enotnosti, ki je po skupnem prepričanju potrebna za reševanje številnih problemov tržaške skupnosti. Škofu sta občinska upravitelja ob koncu pogovora podarila spominsko kolajno, ki jo je Občina pripravila lani ob 100-letnici rojstva škofa Antonia Santina.

Od torka na razpolago koleki za vozniška dovoljenja

Od torka, 18. februarja bodo na razpolago v trafikah novi ko vozniška dovoljenja, ki si jih bo treba nabaviti najkasneje do 28. februarja. Cena kolekov se letos ni zvisala in znaša torej 70.000 lir.

Krščanski pristop do bolnika

Krščanski pristop do bolnika in do bolezni je tema okrogle mize, ki bo danes popoldne ob 15. uri na pobudo tržaške skofije v gledališki dvorani v Ul. Ananiani. Pod vodstvom patra Donata Cauzza bodo sodelovali socialna delavka Annamaria Barbo, zdravnik na katarinški kliniki za medicino Mario Calci in bolničarka v otroški bolnici Burlo Garofalo Graziella Dell'Arche. Pobuda sodi v okvir priprav na Jubilej leta 2000.

NA SEDEŽU TAKSISTOV

Napad oboroženega roparja

Odnesel je denar in ranil člana združenja taksistov »Isonzo«

Sedež skupine taksistov »Isonzo« je po napadu roparja včeraj bil zaprt, vstopa niso dovolili (foto KROMA)

Sergio Dudine, podpredsednik »Skupine taksistov Isonzo«, se bo zaradi udarcev v glavo moral zdraviti deset dni, potem ko ga je predsinocnjim napadel maskiran neznanec. Dudine (38 let) je bil na sedežu omenjenega združenja taksistov, ji je v garaži v

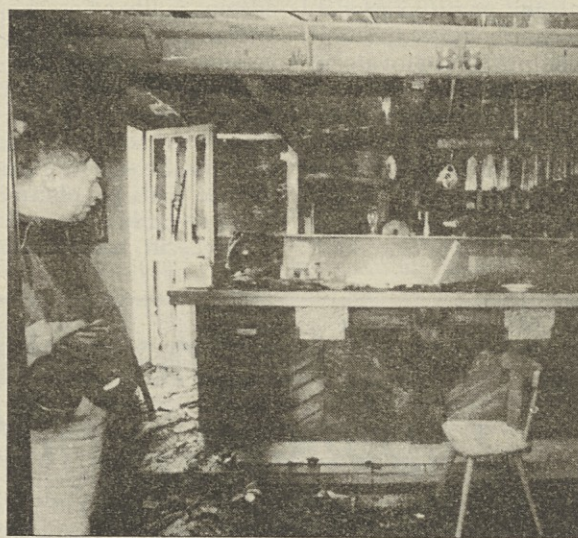
Vicolo Castagneto 39. Bil je zatopljen v preverjanje računov, ko je okrog 20. ure vstopil moski. Opažil ga je, vendar mu ni posvetil posebne pozornosti, mislil je, da je eden od članov. Takoj zatem pa ga je čakalo hudo presenečenje, neznanec je vanj uperil pisto-

lo, na glavi je imel volneno cepico, ki mu je zakrivala dobršen del obraza, na obeh pa pustno masko. Zahteval je denar, ki je bil v blagajni. Dudine se ni dal kar tako, regairal je, prislo je do silovitega prerivanja, roparja je nekajkrat udaril, nasilnež pa ga je s pistolo večkrat mahnil po glavi in mu naposled orožje pomeril naravnost v obraz. Dudine si tedaj ni pomisljal več, izročil mu je denar, vendar ni vedel natančno povedati, za kakšen znesek je slo, vsekakor od 500 tisoč do milijon lir.

Potem ko je ropar zbežal, je Dudine takoj poklical policijo, ki je začela s preiskavo, nakar se je zatekel po zdravniško pomoč v katarinško bolnišnico. Nasilneža zaenkrat niso izsledili, tudi ni jasno, ce se je oddaljil pes, z motornim kolesom ali avtomobilom.

VČERAJ POZNO PONOČI

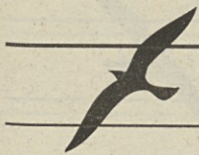
Požar težko poškodoval picerijo na Vrdelski cesti

Prejšnjo noč je lastnike picerije »Ritrovo degli Artisti« na Vrdelski cesti 21 zbudilo zvenketanje sip, mislili so, da nekdo razbija po parkiranih avtomobilih. Zatem so se zavedeli, da pokajo sipe na njihovih oknih, gorelo je v piceriji, nad katero prebivajo. Ogenj je unčil pult in kuhinjo, škoda je

precejšnja. Domnevajo, da je prislo do kratkega stika v električni blagajni. Gasilci so proti jutru morali poseči tudi v Ul. Ginastica 46, kjer je ogenj zajel kuhinjo nekega stanovanja.

Na sliki (foto KROMA): lastnik picerije si ogleduje razdeleženo notranost lokala.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Mary Chase **HARVEY**

Gostovanje PDG - Nova Gorica

danes,	15. t.m., ob 20.30	RED B
jutri,	16. t.m., ob 16.00	RED C
v sredo,	19. t.m., ob 20.30	RED D
v četrtek,	20. t.m., ob 20.30	RED E

Matjaz Loboda

SEDEM NA MAHGostovanje Lutkovnega gledališča - Ljubljana
v nedeljo, 16. t.m., ob 11. uri
OTROŠKA MATINEJA!Slovenska Skupnost
prireja svoj**TRŽAŠKI****POKRAJINSKI KONGRES**

danes, 15. februarja, z začetkom ob 16. uri

V KONGRESNEM SREDISCU
NA POMORSKI POSTAJI V TRSTU

Vabljeni delegati, somišljeniki in prijatelji!

Predsedstvo kongresa

VČERAJ-DANES**Danes, SOBOTA,**
15. februarja 1997
JORDANSonce vzide ob 7.13 in
zatone ob 17.26- Dolžina dneva 10.13
- Luna vzide ob 12.04 in
zatone ob 2.05.**Jutri, NEDELJA,**
16. februarja 1997
JULIJANA**VREME VČERAJ OB**
12. URI: temperatura
zraka 8,3 stopinje, zračni
tlak 1010 mb narasča,
brezvetrje, vlaga 78-od-
stotna, nebo rahlo poo-
blaceno, morje mirno,
temperatura morja 9,1
stopinje.**ROJSTVA, SMRTI**
IN OKLICI**RODILI SO SE:** Ales-
sandro Ponte, Ester Pipo-
lo, Marco Eleni, Denise
Buranello, Daniel Marco-
vich.**UMRLI SO:** 73-letna
Anita Stefani, 89-letna
Lucia Shuli, 97-letna
Carla Tamanini, 72-letna
Adriana Fischer, 96-let-
na Maria Zergol, 74-letni
Guido Merler, 84-letni
Egidio Fornasaro, 95-let-
ni Giuseppe Bigotti, 77-
letna Silvana Molesini,
75-letni Sergio Vatta, 70-
letni Angelo Cambruzzi,
73-letni Vito Prodan, 82-
letni Guido Slobec, 84-
letna Giuseppina Mar-
chesich.**OKLICI:** uradnik Paolo
Mastromarino in izve-
denka za stike z javno-
stjo Roberta Barbo, teh-
nik Corrado Tremul in
asistentka v zobozdrav-
niški ambulanti Roberta
Turina, instalater Ales-
sandro Glavina in v
pricakovanju zaposlitve
Gabriella Majer, delavec
Marino Gionechetti in
uradnica Elena Selatti,
uradnik Riccardo Casso-
ni in poklicna bolnicarka
Francesca Giurgevich,
agent JV Enrico Dante in
agent JV Patrizia Tala-
monti, trgovec Glenn
Mercusa in v pricako-
vanju zaposlitve Savina
Fois, nogometaš Max To-
netto in gospodinja Bar-
bara Bartole, uradnik
Fulvio Hovhannessian in
uradnica Manuela Vitto-
retti.**LEKARNE**Od **PONEDELJKA, 10. do**
SOBOTE, 15. februarja
1997
Normalen urnik
lekarov od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30**Lekarne odprte tudi**
od 13.00 do 16.00Ul. Pasteur 4/1 (tel.
911667), Drevored XX.OBČINA DOLINA in KD VALENTIN VODNIK
vabita na**Dan slovenske kulture**

jutri, 16. februarja 1997, ob 17. uri

v občinskem gledališču France Prešeren v Boljuncu

Ob slavnostnem govoru **BOJANA BREZIGARJA** bodo
prireditve z besedo in glasbo oblikovali še Mešani pevski
zbor **PRIMORSKO** iz Mackolj, Dekliška pevška skupina
VALENTIN VODNIK iz Doline, Moški pevski zbor
FRAN VENTURINI od Domja, Pihalni orkester **BREG**
iz Doline, pianistka **TATJANA JERCOG** in skupina
mladih recitatorjev iz breskih društev.**ALCIONE** - 18.00,
20.00, 22.00 »Shine«, r.
Scott Hicks.
LUMIERE - 17.00,
18.40, 20.20, 22.00 »Una
cena quasi perfetta«, i.
Cameron Diaz.**PRIREDTV****SLOVENSKI KUL-**
TURNI KLUB, ul. Doni-
zetti 3, vabi danes, 15. fe-
bruarja ob dnevu sloven-
ske kulture na PRAZNIK
MLADIH USTVARJAL-
CEV. Na sporedu bo ot-
voritev razstave likovnih
in fotografskih izdelkov
mladih, ki so se udeležili
natečaja, ter recital lite-
rarnih prispevkov. Sledi-
la bo razglasitev zmago-
valcev natečaja ter podeli-
tev nagrad publike.
Začetek ob 18.30.**KD ROVTE-KO-**
LONKOVEC, ul. Monte
Sarnio 27, vabi na večer
v počastitev Slovenske
kulture, danes, 15. fe-
bruarja ob 20. uri. Nasto-
pa pevška skupina
Hruševski fantje s pes-
mijo in glasbo.**PROSVETNO DRUST-**
VO MACKOLJE vabi dan-
es, 15. februarja ob 20.
uri v dvorano Srenjske
hise v Mackoljah na
večer z naslovom »Med
indijanci v Andih«. Dia-
pozitive in vtise s pot-
ovanja po južni Ameriki
bo predstavila dr. Magda
Sturman.**KD FRAN VENTURI-**
NI priredi predstavitev
nove kasete »Frajtoner'ca
in orglice«, ki jo je po-
snel Denis Novato s
Prijatelji. Nastopali bodo
Vesele Stajerke, Trio
Venturini, Vanka in Ton-
ca, Plesni pari TFS Stu-
ledi ter carodej Vikj. Pri-
reditve bo v občinskem
gledališču »France Preše-
ren« v Boljuncu, v soboto
22. februarja ob 20. uri.
Vstop prost.**ŠOLSKE VESTI****SINDIKAT SLOVEN-**
SKE SOLE - tajništvo Tr-
st, obvesča, da je bil v
Uradnem listu dne 24. ja-
nuarja 1997, objavljen
razpis natečaja za 21 pe-
tletnih dodelitev na
deželno zavodu za razi-
skovanje, eksperimenti-
ranje in izpopolnjevanje
na področju vzgoje (IRR-
SAE). Natečaj je na-
menjen nadzornemu, vo-
dilnemu in učnemu
osebju v staležu. Prosilci
imajo od datuma objave
v U.L. 40 dni časa za
vložitve prošnje.**SINDIKAT SLOVEN-**
SKE SOLE - tajništvo Tr-
st obvesča svoje člane, da
bo urad spet posloval
vsak torek in četrtek od
16. do 17.30.**OBVESTILA****SLOVENSKI KUL-**
TURNI KLUB (Ul. Doni-
zetti 3) razpisuje ob dne-
vu slovenske kulture LI-
TERARNI, RAZGLASI-
TEV zmagovalcev in na-
grajevanje LIKOVNEGA
IN FOTOGRAFSKEGA
NATEČAJA za mlade bo
danes, 15. februarja, ob
18.30.**KD ROVTE-KOLONKOVEC**
ul. Monte Sarnio 27
vabi na večer v**počastitev**
slovenske
kulturedanes, 15. t.m.,
ob 20. uriNastopaj pevška
skupina Hruševski fantje
s pesmijo in glasbodneva žena. Ob zvokih
ansambla Kraski Kvin-
tet bo pel in nas za-
bavljali znani slov. pe-
vec Braco Koren. Za
informacije lahko te-
lefonirate na st. 291498
od 12. do 13.30 in od
19.30 do 21. ure. Pohiti-
te, mesta so omejena.**IZLETI****SK DEVIN** priredi ju-
tri, 16. t.m., smučarski
izlet z avtobusom v Alle-
ghe (Civetta). Prijave v
gostilni Ex Silvester -
Darja - v Nabrezini tel.
200228. Informacije daje
tajništvo, tel. 2916004.**SKD CEROVLE-**
MAVHINJE priredi dne
23. februarja 1997 izlet
na sneg - Monte Elmo. Za
informacije lahko telefo-
nirate v večernih urah na
st. 291476.**SK BRDINA** priredi
smučarski izlet v Trbiž
ob priliki 30. Zimskih
sportnih iger. Vpisnine
na sedežu v ponedeljkah
17. in 24. februarja ter
sredo 26. februarja od 19.
do 21. ure ali telefonsko
na st. 212859 ali 213905.**KRISKA SEKCIJA**
SPI-CGIL prireja v ne-
deljo 9. marca, ob praz-
niku žena izlet v Brda.
Dopolodne ogled goriske-
ga gradu. Kosilo v Do-
lenji, popoldne ples,
zvečer zakuska. Cena iz-
leta 60.000 lir. Vpisuje
M. Turel tel. st. 220266.
Odhod izpred spomenika
ob 8.15.**ČESTITKE**Danes v Repniču Ivan
in Ivanka slavita zlato
poroko. Se mnogo sku-
pnih let, zdravlja in sreče
jima iz srca kliceta sin
Stanko in hči Silvana z
družinama.V Repniču slavita da-
nes 50 let poroke Ivanka
in Nini. Se mnogo sreč-
nih skupnih let jima ze-
lijo družine Tavcar,
Gojca, Vodopivec in Krt.Danes praznuje v
Sempolaju 90 let Stefa-
nija Skabar vd. Kante.
Vse najboljše ji želijo vsi,
ki jo imajo radi.**MALI OGLASI**
tel. 040-7796600**OPEL CORSA 1200**,
letnik '89, edini last-
nik, berlina, karoserija
metalizirana, v odlič-
nem stanju, električne
sipe, centralizirano za-
piranje vrat, prodam za
3 milijone lir. Telefoni-
rati na st. 040/943388.
Na razpolago po 15.
marcu.**PRODAM** dobro
ohranjene sedeže
Golf-a, uporabni tudi
za Passat. Telefoni-**OBVESTILO BRALCEM IN NAROČNIKOM**Obveščamo Vas, da sprejemamo od 1. januarja 1997 dalje
OSMRNICE, OKVIRJENE OGLASE, MALE OGLASE, ČESTITKE
in nasprošno vsa obvestila
v tajništvu Primorskega dnevnika v Ul. Montecchi 6 ali po telefonu
(040) 7796333 s sledečim urnikom:
od ponedeljka do sobote od 10. do 16. urerati na st. 040/291053.
PRODAM ALFETTO
200, letnik '85. Tel.
228547.**TAJDA SINGLES**
CLUB vabi na družabna
srečanja z živo glasbo
vse, ki nimaste zakonske-
ga partnerja. Vsako 1. in
3. soboto v mesecu v ho-
telu Triglav v Kopru,
vsako 2. in 4. soboto v
mesecu v hotelu Triglav
v Sezani. Danes, 15. t.
m., bo družabno srečanje
v hotelu Triglav v Kopru.
Informacije na tel.
0038667/21613.**NUDIM LEKCIJE** iz
matematike, fizike in teh-
ničnega risanja za nižje
srednje sole in brenij
visjih sol po 20.000 lir na
uro. Tel. st. 040/212060 v
jutranjih urah.**PIVNICA III. GENE-**
RAZIONE - Jutri, 14. t.
m., vas bodo zabavali
Piero in Edo.**SIMPATICNEGA**
PSICKA, crnobelega,
manjse postavne, smo na-
šli v soboto 1. t. m. na ce-
sti za Repentabor. Ker
imamo že dva psa, tega
ne moremo obdržati.
Kdor ga hoče resiti
občinskega zavetisa za
pse naj klice na tel. st.
415672.**DOMACI** kravji sir
(mlad) lahko naročite na
tel. st. 0038666/87166,
vsak dan, od 20. ure do
21.30.**V GORICI** iscemo
izkušeno varusko za ce-
lodnevno varstvo 8-me-
sečnega otroka. Tel.
(0481/32033).**T R G O V S K O**
PODJETJE v Trzinu nu-
jno zaposli skladisnika.
Pismene ponudbe na PD,
Ul. Montecchi 6, po sifro
»skladisce«.**TEHNIK INFORMA-**
TIKE nudi popravila in
vzdrževanje računal-
nikov tudi na domu. Tel.
st. 040/232151 ali
0330/674112.**KMECKI TURIZEM**
sta odprla Slavko in Elvi-
ra Svara (Trnoca 14). Ob
torkih in sredah zaprto.**DREJCE FERFOLJA** je
odprl osmice v Vrtni uli-
ci 6 v Doberdobu. Nudi
domac prigrizek ter toci
belo in crno vino. Odprto
vsak dan razen torka.**STOLFA SRECKO**, Sa-
lez 46 toci belo in crno
vino.**OSMICO** sta odprla v
Borstu Jordan in Diko
Zerjal.**OSMICO** je odprl Bo-
ris Pernarcic - Medja vas
7. Toči crno in belo vino.**OSMICO** sta odprla
Magda in Slavko Skerlj -
Zgonik 15A. Vabljeni!**OSMICO** je odprl v
Nabrezini st. 8 Usaj. Toči
belo in crno vino.**OSMICO** je odprl v
Ricmanjih Berto Pregarc.
Toči belo in crno vino.**OSMICO** je odprl Igor
Grgic na Padricah 193.
Vabljeni!**OSMICO** odprli smo,
da veselo v družbi bo.
Berdon Josip, Pulje pri
Domju 123.**PRISPEVKI**V spomin na Josipa
Pockarja in na vse svoje
pokojne daruje Rožica
Pockar 30.000 lir za Pri-
morski dnevnik.17.2. bi praznoval
70-letnico rojstva Gigi
Bogatec. V ta namen
darujejo Davci, Marta
in Eda 70.000 lir za
vzdrževanje spome-

nika padlim iz Kriza.

Ob 3. obletnici smrti
Petra Cherina daruje zena
Dragica 50.000 lir za Kul-
turni dom Prosek-Konto-
vel.Ob 21. obletnici smrti
Marcela Siege daruje
družina 100.000 lir za sta-
dion 1. maj, 50.000 lir za
Krut in 50.000 lir za spo-
minsko sobo »SNOUB« S.
Kosovela v Stanjelu.Ob smrti Angele Magaj-
na -Kosuta daruje Marica
Ukmar od Slovenca
20.000 lir za kriski spo-
menik.Namesto cvetja na grob
Franca Virant iz Ljubljane
darujeta Franc in Milka
Kalc (Gropada 99) 20.000
lir za SKD Skala.V spomin na Marijo
Kalc vd. Grgic darujeta
Ludvik in Olga 25.000 lir
za SKD Skala in 25.000 za
Sklad Mitja Cuk.V spomin na Milkota
Puntarja daruje Zdravko
Ostrouska (Zagradec)
100.000 lir za FC Pri-
morje.Namesto cvetja na grob
Angele Kosuta daruje Pie-
rina Riolino 50.000 lir za
Sklad Mitja Cuk.V spomin na mamo
Marto, teto Ano in teto
Zoro Pregarc darujeta
Anci in Marija Zuban
50.000 lir za KD Rovte-
Kolonkovec.V spomin na Ginota
Cocceania darujeta Gigi in
Karla 50.000 lir za Kulturni
dom Prosek-Kontovel.V spomin na sterse in
na bratrance Gigija Bogat-
ca daruje Boris Bogatec
50.000 lir za vzdrževanje
spomenika padlim v
Krizu.V počastitev spomina
Lojzke Rebula daruje Sta-
na (Bajta) 30.000 lir za
Sklad Mitja Cuk.V spomin na Marcelo
Stoka in Lojzko Rebula
darujeta Zofka in Miran-
da Kapun 50.000 lir za
Godbeno društvo Prosek.V spomin na pok. Gi-
gija Paulina daruje Renato
Doljak 30.000 lir za vz-
drževanje spomenika
padlim v Prečniku.V spomin na Maria
Pahorja in Alojzijo Rebula
daruje Zofka Obad 50.000
lir za Primorski dnevnik.Milena Verc daruje
50.000 lir za Društvo slo-
venskih upokojencev.V spomin na oceta Vik-
torja in mamo Stefanijo
Cuk daruje Dorina 50.000
lir za Center za rakasta
obolenja »Lovenati«.V spomin na pokojnega
moza Pepija Pecarja da-
ruje zena Maria 30.000 za
Krut.Ob plačanju članarine
darujejo Marija Castellani
15.000 lir, Bruno in Marija
Kalc 20.000 lir, Anica
Slokar 20.000 lir, Tončka
Slejko 40.000 lir in Ivanka
Andolsek 5.000 lir za
Društvo slovenskih
upokojencev.**DAROVE IN PRISPEVKE**za objavo v časopisu sprejemajo
v tajništvu Uredništva PD (tel.
7796600) in preko poverjenikov
posameznih društev in ustanov.Prispevke sprejema tudi krožek
KRUT - Trst - Ul. Cicerone 8 (pri-
tiljice) tel. 360072, s sledečim ur-
nikom: 9.00-13.00 in 14.30-17.30
od ponedeljka do petka.Po pogrebu sporoča-
mo, da nas je zapustila
nasa draga mama in nona**Marija**
Pusovnik
vd. VidmarHčerka Darinka z
družino.Trst, Sostanj,
15. februarja 1997

Prispevek k razpravi o in o tako imenovani

(Pri znaku "(*)" so posebej obravnavane katinarske sole.)

I. O FINANČNIH INVESTICIJAH

Najprej moramo izdatke primerno izračunati

1. Kot so že mnogi ugotovili, so na ozemlju Obcine Trst solske stavbe slovenskih sol, posebno če jih primerjamo s stavbami drugih mestnih sol, zanemarjene in v več primerih vidno brez potrebnih struktur - posebnih učilnic, sodobno opremljenih prostorov, prireditvene dvorane. Zato je neobhodno potrebno, in ne le iz zgodovinske radovednosti, da se zberejo podatki o tem, koliko sredstev so javne uprave dejansko namenile stavbam, napravam in opremi dveh solskih mrež, italijanske in slovenske v zadnjih petindvajsetih-tridesetih letih ali vsaj v zadnjih desetih-petnajstih letih. (*) V primeru Katinare je tu tudi zgodba o gradnji montažne stavbe za italijansko osnovno šolo na vrtu že obstoječe stare sole.

2. Potrebno je nato upoštevati celotno finančnih investicij, ki jih javne uprave namenjajo solstvu in mladim. Občina Trst upravlja občinska zabavišča - Ricreatori, Mestni muzeji nudijo didaktične usluge za sole, Mestna knjižnica nabavlja mladinske knjige in namenja otrokom stalen servis in jim ponuja vrsto posebnih pobud. Omenili smo samo nekatere storitve in pobude, a lahko navedemo druge izmed mnogih, ki so posebej namenjene solam na področju vzgoje za okolje, zdravstvene vzgoje, civilne zascite in prve pomoči, sportnih prireditev, predavanj o aktualnih temah. To so pobude namenjene solam in mladim, ki se po jeziku ampak tudi po vsebini (znanjih, gradivu, osebah, povezavah, vrednotah) rojevajo v italijanskem kulturnem in družbenem okolju in izražajo to okolje. V slovenskem kulturnem in družbenem okolju pa se takim pobudam posvečajo organizacije slovenske manjšine (npr. Narodna in študijska knjižnica, Slovenski raziskovalni inštitut Slori, Sportna sola), ki so pravno zasebne ustanove in katerih finančne razmere so zlasti sedaj nadvse negotove.

II. PREDLOGI TRŽAŠKE OBČINE

Nekaj pripomb na rob uradni studiji o racionalizaciji

1. »Univerzitetna« študija, ki jo je naročila uprava Obcine Trst, predlaga opustitev osmih poslopij sol s slovenskim učnim jezikom in desetih poslopij sol z italijanskim učnim jezikom. V tej študiji slovenska sola ni obravnavana v svoji specifičnosti: kot manjšinska sola, kot povezovalno središče za svojo krajevno skupnost, kot le ena in vzporedna mreža sol (medtem ko so v študiji, kot da bi bilo samo po sebi umevno, ločevali sole po stopnjah in po krajih). V tej študiji se v zvezi z manjšino ne govori o možnostih razvoja, tudi demografskega ne. Ne obravnavajo se druga vprašanja, kot je vprašanje identifikacije »bazena uporabnikov«, referenčnega teritorija za vsako solo, medtem ko so te teme

Pred enim letom je Primorski dnevnik objavil dokument Tržaške občine o tako imenovani »racionalizaciji« slovenskih sol in vrtcev. Odločen nastop enotnega solskega odbora in staršev, je preprečil, da bi ga doslej udejanili. Tržaški solski skrbnik pa je v svoj srednjeročni načrt o racionalizaciji vključil nekaj »zamisli« občinske uprave. Med njimi naj omenimo preselitev kriske osnovne sole, gropajske osnovne sole in vrtca ter katinarske osnove in nižje srednje šole. V vseh treh vaseh so se starši plebiscitarno izrekli proti selitvam sol. Na Katinari so celo napisali peticijo za ohranitev obeh sol v sedanjih solskih poslopjih (v nekaj tednih so zbrali 2.044 podpisov), ki so jo izročili podžupanu in odbornici za solstvo.

Ko so se na občini in na skrbništvu odločili, da »zamrznejo« racionalizacijski načrt, je bilo slovenskim predstavnikom rečeno, naj sama manjšina pripravi podroben projekt o bodoči slovenski solski mreži na Tržaškem. Slori je prav v ta namen pripravil podrob-

no in v vseh pogledih zelo dragoceno raziskavo, iz katere se da marsikaj izvedeti o sedanjem stanju našega solstva in (tudi) o perspektivah.

Od srečanja z občinskimi možmi je minilo že več mesecev, o kakih naših celovitih načrtih o bodočem solskem ustroju manjšinskih sol pa ni bilo vsaj doslej še nič slišati. Spet tvegamo, da nas bodo upravne in solske oblasti prehitale, nas postavile pred izvršeno dejstvo in vsilile svojo rešitev (ker jim naše namreč nismo še sploh predstavili...)

Ob predaji peticije tržaškemu podžupanu in odbornici za solstvo je Združenje staršev osnovne šole Frana Milčinskega na Katinari pripravilo tudi svoj prispevek k razpravi o slovenski soli v Italiji in o tako imenovani »racionalizaciji«. Zaradi tehtnosti in splošne zanimivosti ga ponujamo bralcem, staršem, solnikom in predstavnikom političnih sil ter organizacij v presojo. Morda pa bo prispevek vendarle spodbudil v naši sredi tisto razpravo, ki smo jo doslej pogrešali.

obravnavane v primeru italijanskih sol. In to prav v zvezi z natančno tem vprašanjem: saj gibanje vpisov v slovenske sole ne zadeva samo splošnega demografskega gibanja in rodnosti, temve družbene in kulturne procese in individualne izbire, ki imajo druge temelje: ti zadevajo silnice, ki spodbujajo opuščanje ali pa ohranjanje ali tudi ponovno odkrivanje slovenskega jezika in kulture.

(*) Primer takega ignoriranja manjšinske stvarnosti in manjšinske sole sta predlagani selitvi kriske in katinarskih sol: zdi se le stvar števil - o številu učencev (ki je po tej oceni vedno premajhno), o metrih od sedanjega do novega sedeža (ki jih je tudi malo), o združitvi več sol v eno stavbo (večjo in tudi modernejšo).

Ko v »univerzitetni« študiji predlagajo razkropitev solskega središča pri Sv. Jakobu (tam je v vrtcu, osnovni in nižji srednji soli okrog 130 otrok), kar mirno govorijo o selitvi v tri različne kraje, a vsekakor bolj periferne - po starem pristopu do tržaških Slovencev, ki skusa zanikati in odpraviti njihovo prisotnost v mestu - medtem ko bi bili mogli iz zgolj tehničnega vidika prav tako predlagati selitev proti mestnemu središču. Ni vedno lahko, tako se zdi, biti le »tehnik« ...

2. V pripombah, ki jih je sama tržaška občinska uprava izrazila k »univerzitetni« raziskavi o solskih zgradbah, se pozornost širi od tehničnih vidikov okrog gradbenih-demografskih-finančnih zadev, ki so jih upoštevali raziskovalci, k družbenim in kulturnim vidikom življenja krajevnih mestnih skupnosti: za Naselje Sv. Sergija je npr. povedano, da je tu cutiti pomanjkanje in zahtevo po socialnih centrih, za vrtce v naselju Sv. Nazarija je poudarjeno, da uporabniki njegovi selitvi nasprotujejo, za slovenske sole pri Sv. Jakobu pa uprava opozarja, da bi ob razselitvi (z izjemo sole Karla Siroka) vse preostale slovenske sole bile le v perifernih predelih.

Za slovenske sole uprava poudarja, da so te sole pravno zaščitene po mednarodnih pogodbah, v ostalem pa se zdi, da v primeru slovenskih sol uprava ne razpolaga z drugimi elementi: ne s spoznanji, ki bi jih sama zbrala, na s takimi, ki bi jih bila prejela od manjšine same. Temu nasproti pa ugotavljamo, da slovenska manjšina zavraca (v

svojih predstavniških oblikah in v posameznih krajevnih skupnostih) vsako domnevo o racionalizacijah podobni tistim, ki so bile predlagane.

Pomanjkanju studij, ki bi slovensko solo obravnavale v svoji specifičnosti, je manjšina tudi v tem primeru odpomogla z osebnimi in zasebnimi pobudami: Slori je v letih 1994 - 95 opravil raziskavo o slovenskih javnih vrtcih in solah v tržaški in goriski pokrajini.

III.

Da bi mogli z izvajanjem nadaljevati, moramo začeti nekoliko dlje:

O ŠOLI, MANJŠINAH IN "NEZGODOVINSKIH" NARODIH

Le zakaj Slovenci v Italiji tako trdovratno branijo svoje sole?

a) Naloge, ki jih v manjšinskem življenju zaupamo soli, in vrednost, ki jo sola ima za manjšino, so zelo različne in veliko večje od tistih, ki jih soli priznava večinska skupnost. To lepo zaznamo, če opazujemo, kolikšno in kaksno pozornost namenjajo soli in mladinskim dejavnostim slovenska sredstva množičnega obveščanja. Pri nas bi mogli primerjati poročanje dnevnika Il Piccolo in Primorskega dnevnika, ali pa oba delžna televizijska dnevnika: razkorak v količinah in v izbiri mesta ter vsebine poročanja je ogromen. Med Slovenci so solske prireditve in dejavnosti redno del poročil, soli je javno priznana pozitivna vloga in pogosto se izogibamo javnim polemikam, obtožbam in tudi javnemu razpravljanju, da ne bi sole izpostavljali, čeprav je slednje, v tem obrambnem položaju, tudi negativen pojav.

b) Emancipacija tako imenovanih »nezgodovinskih« narodov, med katerimi se slovenski narod kaže tudi kot paradigmaticni primer, se je v Evropi od konca 18. stoletja uveljavila predvsem po treh možnih poteh: v književnem ustvarjanju, v nastajanju društev, v šoli. V preteklosti je primer Trsta emblematicen tako za Italijane kot za Slovence in v njem je bila prav sola v središču zavzetosti in tudi nacionalnega spopada vse od srede preteklega stoletja. Danes to velja za et-

nično-jezikovne manjšine kot je slovenska v Italiji, ki v svoji pozornosti do sole zajema vedno celotno skupnost in družbeno življenje, in ne pritegne le tistih, ki imajo svoje otroke v soli. V mnogih krajih so se spomnili stoletnice, v nekaterih, v Skednju, na Katinari, na Proseku pa tudi dvestoletnice svoje sole in petdesetletnice obnovitve slovenskih sol po popolni ukinitvi v dveh fasiističnih desetletjih.

Zaradi te njene važnosti posvečajo soli veliko pozornost tudi povojne mednarodne pogodbe, posebno Londonski sporazum, ki s solsko vprašanje obravnava tudi z natančnim navajanjem vsake sole, ki je takrat obstajala, in z zaščito vsake od njih. Ob tem so bilateralne komisije sklenile dogovore o učnih načrtih, učenikih, izobraževanju solnikov.

c) Sola je za manjšinsko skupnost ena od redkih poti, ki osebam dajejo možnost, da kljubujejo mnogovrstnim in pogosto malo vidnim pritiskom, ki silijo k opuščanju in izgubi izvirnega jezika in kulture. To se največkrat dogaja v družinah, ki so družbeno in gospodarsko bolj izpostavljene, in prav na prehodu iz ene generacije v drugo, ko se poznavanje večinskega jezika in kulture ne pridruži manjšinskemu jeziku in manjšinski kulturi, temveč ju izpodriva in nadomesti. (D.Sedmak, E.Sussi, Tiha asimilacija, Trst 1983). V solah z italijanskim učnim jezikom tržaške, goriske in videmske pokrajine so rod za rodom otroci in mladostniki, katerih starsi in dedje so slovenskega rodu.

(*) Povrnimo se k primeru katinarskih sol: predel Rocola, ki je zgodovinsko povezan s solo in s cerkvijo na Katinari (obe sta bili ustanovljeni proti koncu 18. stoletja), je že pred več desetletji zajel mestni razvoj in slovenske družine tu niso več skupnost in tu ni več slovenskih kulturnih društev.

Nekaj podobnega, tako se zdi, se v zadnjih dveh desetletjih dogaja v Rovtahu, na Kolonkovcu, v Podlonjerju: pogosto dedje govorijo slovensko in obiskujejo krajevna slovenska društva in slovensko maso, vnuki pa poznajo le nekaj besed ali kako pesmico in obiskujejo italijansko solo. Na Katinari in v Lonjerju pa se vezi v skupnosti ohranjanju in ohranjanje se tudi močnejša razčlenjenost organizacij, ki so odprte tudi mnogim novim pobudam. Tako tudi tisti Slovenci, ki se sem priselijo

iz drugih krajev ali pa sem pošiljajo v slovensko solo svoje otroke, tu najdejo priloznost za pravo vključevanje v družbeno in kulturno tkivo in imajo možnost, da navežejo pomembne medosebne stike. Med učenci dveh slovenskih sol na Katinari so tako tudi otroci iz Melare.

c) Solska izkušnja tistih, ki obiskujejo slovensko solo, pomenljivo prispeva (pa čeprav ob mnogih protislovjih) tudi k odpravljanju ali vsaj lajšanju drugih pritiskov, ki so za posameznike in za življenje skupnosti nič manj škodljivi in se kažejo v razširjenem občutku razvrednotenja, manjvrednosti, podrejenosti in neprimernosti, vse do zaničevanja in zanikanja slovenske stvarnosti. Ta odnos srečujemo pri mnogih osebah italijanskega jezika (in v resnici v večji meri pri tistih ... ki so slovenskega ali vsekakor slovanskega rodu). Vendar ti prizadevajo tudi manjšino in se kažejo, čeprav se to zdi čudno ali paradoksalno, tudi pri samih pripadnikih manjšine - in to vse od otroških let. Otrokom to sporočamo na sto načinov, s posameznimi besedami, drobnimi in velikimi kretnjami, namigi in skritimi pomeni, ne le v znanem okolju, temveč na primer, in čeprav tega nečemo, tudi sami starsi ali učitelji.

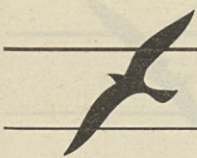
d) Vsaj deloma se to razvrednotenje in samorazvrednotenje rojevata iz dejstva, da se manjšinska stvarnost meri s kriteriji, parametri, pojmi in dejstvi iz ve inske stvarnosti. Z njimi pa le malo in le slabo odkrivamo bogastvo in kompleksnost stvarnosti, kakršna je slovenska, ki je kljub videzu ve kratke razli na, in to ne le po jeziku. Izbire, projekti, razvojni modeli, merila, ki pripadajo in izhajajo iz ve inskega kulturnega okolja, bodo kon no, tudi preko namena tistega, ki jih uporablja, v resnici ignorirali, zanikali, izkrivljali in pohodili manjšinsko stvarnost.

IV. MANJŠINA KOT STROŠEK PRVI PREDLOG

Kako naj se torej lotimo vprašanja "racionalizaciji"?

a) Katerikoli poseg, ki zeli racionalno porazdeliti finančna sredstva, ne sme pripeljati do take prerazdelitve, ki bi sredstva jemala manjšini in jih, v absolutnih vrednostih ali v odstotkih, prenesla k večini - in to prav na področju vzgoje in izobraževanja, ki je tako izpostavljeno. S posegi dalje ne moremo enostavno krčiti ponudbe, krčiti prostorov brez kakovostnih, strukturalnih izboljšav v stavbah, napravah, organizacijski in didaktični zasnovi. Zaradi svoje vloge potrebuje včasih manjšinska sola v resnici relativno večje strukture v primerjavi z drugimi solami. Primer tega so solske knjižnice, ki morajo učencem in učiteljem ponujati knjige, revije, videografivo, CD-rome ipd. v slovenskem jeziku, v italijanskem jeziku (in seveda v drugih jezikih) in morajo zato nabavljati tako rekoc »dvojni« fond, če nočejo obubožati. Delitev sredstev solam in upravam, ki upošteva pri določanju zneska le število učencev, tako dvojno prizadene manjšinsko solo: zaradi manjšega števila učencev in zaradi njenih včasih večjih potreb, ki pa ji niso priznane.

Zdi se, da gre za veliko naklonjenost do manjšine že takrat, ko ji dovolimo, da ohrani obstoječe. Kot da bi manjšina bila tradicija ali fosil, ki

FRANA MILČINSKEGA NA KATINARI

slovenski šoli v Italiji

»racionalizaciji«

ju moramo hraniti. Nasprotno, govoriti moramo o razvoju in o novih priložnostih.

(*) *Za Katinaro zato ne vprašujemo le, da bi soli ostali v starih stavbah, temveč imamo v mislih nastanek solskega središča, ki naj povezuje vrtec v Lonjerju ter osnovno in nizjo srednjo solo na Katinari. V zvezi s sedaj opuščeno montažno zgradbo menimo, da je bila s preveliko lahkoto sprejeta odločitev o vselitvi jasi, ki so seveda vsem potrebne, a bi jih lahko namestili kje v bližini. Montažno hišo, ki stoji na vrtu nizje srednje sole, pa bi pustili obema solama, da bi v njih razvijali dejavnosti v posebnih učilnicah, zrnastih prostorih in dvorani, ki jih sedaj soli nimata.*

b) Posledice poseganj v manjinsko solo bomo mogli dobro oceniti, če bomo vprašanje jezika obravnavali iz sociolingvističnih in psiholingvističnih vidikov.

Posebno v mestnem okolju je sola eden od redkih krajev, v katerem dobi manjinski jezik vloge jezika skupnosti in javnosti, pisne in ustne rabe, ki govorcem omogoča, da se ga poslužujejo naravno in ustrezno tudi izven družine: kdor stopi v poslopje slovenske sole v Trstu, v Gorici ali v Spletu ve, da se lahko mirno izraza v slovenskem jeziku s hišnikom in slugi, v tajnistvu, ravnateljstvu, na sestankih in v menzi, na prireditvah, praznovanjih, z obvestilom, lepakom, videom, knjigo ali casopisom, pismom ali telefonskim klicem. Tako rastejo jezikovne zmožnosti in sposobnosti sporazumevanja in se obenem krepi čustvenost in identiteta. Zato moramo vrednotiti in siriti vse priložnosti, ki iz jezika delajo tudi jezik okolja in institucij, in otrokom omogočati izkušnjo, ki je bistvena za njihovo kulturno in duševno rast. Izogniti pa se moramo vsem posegom, ki bi dejansko ozili rabo manjinskega jezika, ki je večkrat se namerno ovirana. Gre tudi za to, čemur pravimo vidljivost (na kar nas opozarja Pavel Stranj, La comunità sommersa, Trst, 1993).

(*) Povrnimo se k specifičnemu primeru. Medtem ko se v Lonjerju se široko govori slovensko - tudi na cesti, v gostilni, pri avtobusni postaji, pa se je na bližnji Katinari po masivnih urbanističnih posegih zadnjih let in odprtju bolnice že uveljavila družbena navada, da se slovensko obracamo le do oseb, za katere vemo, da govorijo slovensko. Tako se raba jezika ozi tudi preko potencialnih priložnosti, saj spregovorijo med sabo italijansko tudi osebe, ki vsaka zase rade govorijo slovensko, a druga za drugo ne vedo. Ko pa stopimo v solo Sv. Cirila in Metoda ali Frana Milčinskega od pozdrava naprej vemo, da se lahko poslužujemo tako enega kot drugega jezika, ko stopimo v pekarno, trafiko ali k okencem bolnice, pa se odločijo za slovenscino le tisti, ki prodajalca ali uradnika poznajo, in potem nekateri na koncu tega tudi več ne storijo ...

(*) Nameravana selitev sol na Melaro bi privedla tudi do zoženja rabe slovenskega jezika, kot se je to že zgodilo v lonjerskem vrtcu, ko se je pred kakimi dvajsetimi leti tja priselila sekcija italijanskega vrtca od Sv. Ivana. Na primer že v vezi, in pri pisnih obvestilih ali preprosto pri pozdravi, pri telefonskem klicu, a tudi pri pogovarjanju in pri nevedenih igrah - saj je tako, da se ob srečanju, ki so po drugi plati gotovo pozitivna, vselej slovenski otroci prilagajajo drugim. Srečanja, izmenjave, sožitje moramo, tako menimo, graditi torej po drugih poteh in na drugačnih osnovah.

c) Predlogi za racionalizacijo predvidevajo pogosto prav selitev slovenske sole v zgradbo italijanske. To zadeva tudi obe katinarski soli. Gre za zelo težko zadevo.

V naši stvarnosti se slovenske sole, ki so nameščene v stavbah italijanskih sol, to stalno okusimo, znajdejo v podrejenem položaju, v vlogi stalnega gosta, kot obrobni razdelek ustanove. Ta položaj (v tehničnem jeziku se za rabo poslopij uporablja prav izrazi »pertinente« in »posizione servente«) seveda onemogoča polni razmah zmožnosti manjinske sole. Prinaša pa tudi vrsto težav v vsakdanjem življenju in ovira prav odnose sodelovanja in dobrega sosedstva, ki bi jih sicer mogli pričakovati od sobivanja v isti stavbi.

(*) *Zaradi prostorske stiske, ko so bile slovenske in italijanske sole nameščene v istih stavbah, je prislo pred kakimi dvajsetimi leti na Katinari do zelo težkih trenutkov. To je po drugi strani tudi razumljivo: dobro sožitje in plodni odnosi lahko nastajajo le iz srečanj v dovolj enakopravnem položaju, v katerega vsak stopa kot samostojen subjekt. Izogniti se hočemo temu, da bi učenci že od malega izkusili tisto škodljivo nelagodje, ki nastane, ko se čutis stalno razvrednoten ali prezrt in kot da ne bi bil res doma, poleg tega, da te, neredko, kdo opusuje. ((*) Kaj naj o tem rečemo učencem katinarske nizje srednje sole, ki to marsikdaj izkusijo, ko gredo v telovadnico na Melaro? Naj se delajo, kot da nič ni ...)*

c) V nekaterih primerih, tako tudi za Katinaro, nacrti predvidevajo selitev iz zgodovinskega sedeža in lastnega kraja v italijansko solo zunaj kraja, pa čeprav blizu njega. Tako se sola vzame svojemu družbenemu in kulturnemu okolju in obubošan je prav tisti stik med solo in okoljem, za katerega v teoriji veliko slisimo, da je tako pomemben za otroke v letih zgodnje socializacije, za kakovost solskih storitev in za življenje krajevnih skupnosti. Dejavnosti manjinskih društev in ustanov, pri katerih pogosto sodelujejo otroci in mladi, in sodelovanje s solo so ena od zgodovinskih značilnosti življenja Slovencev vse od dobe preporoda.

(*) *Tako v Lonjerju Kulturno društvo Lonjer-Katinara posveča otrokom nekatere dejavnosti, ki so se že vkoreninile: otroški likovni ex-tempore, dan otroškega direndaja, ko otroci poslušajo tudi pripovedi starejših in obiskujejo kraj, poletni center, koledovanje ipd. Solo društva vabijo k sodelovanju na kulturnih prireditvah in proslavah, sama pa priskočijo ob potrebi soli na pomoč. Proslave ob dvestoletnici sole so bile pomembne tudi s tega vidika, ko so se okrog sole zbrale družine, različna društva, cerkev, podružnica Glasbene Maticice. Drug droben a pomenljiv primer: Kulturno društvo Rovte Kolonkovec je v preteklem solskem letu priredilo srečanje med učenci sol "Gregoric", "Rodari" in "Milčinski".*

d) Nacrti za selitve in združitve sol zadevajo tudi kraje, ki so jih v zadnjih letih, tako tudi Katinaro, močno prizadeli urbanistični posegi in jih je že zajel pojav opuščanja slovenskega jezika in kulture. Ta pojav je v preteklosti že preplaval druga področja, predvsem tista s hitro in močno urbanizacijo novih predmestij in nekaterih vasi, kjer se je postopno tudi trgala vez družbenega tkiva slovenske prisotnosti.

V. MANJŠINE SO BOGASTVO IN VIR DOBRIN

To pa ni le lepa fraza

V slovenskih solah se rojevajo številne izkušnje, spoznanja in vrednote, ki bi mogle biti zanimive, prav zaradi svoje svojevrstnosti, tudi za druge.

V to sicer pogosto tudi osebe slovenskega jezika ne verjamejo, nasprotno, tudi in prav v soli se pogosto daje vrednost samo temu, kar prihaja od visjih solskih oblasti in iz italijanske solske in pedagoške stvarnosti.

a) Mnogi otroci, ki obiskujejo slovenske sole, se učijo glasbe (in pogosto so se je učili že njihovi stari in dedje) - po novejših podatkih se glasbe uči preko polovica učencev drugega ciklusa slovenskih osnovnih sol v Italiji. (Navedi moramo najprej zgodovinsko ustanovo Glasbene Maticice, ki se danes spopada z velikimi finančnimi težavami.) Ti otroci običajno sodelujejo z glasbenimi nastopi tudi pri solskih prireditvah in podružnice glasbene sole včasih delujejo prav v solskih poslopijih - v sozvočju z najnovejšimi navodili, ki sole spodbujajo, naj ponujajo svoje prostore tudi drugim. Za Slovence je velikega pomena tudi petje: to je trenutek družbenega povezovanja in del kulturne rasti. Do nedavnega so v vseh slovenskih solah redno gojili petje, narodno in umetno, v zadnjih letih so to nekatere sole opustile, tako kot je šla se bolj v pozabo dolga in pomenljiva tradicija ročnega dela, ki jo obvladajo se skoraj le starejše učiteljice.

(*) *Pevski zbor sole Frana Milčinskega vsako leto sodeluje tudi na nekaterih zunanjih prireditvah: v preteklem solskem letu so sodelovali pri Pesmi mladih in tržaškem Kulturnem domu, pri odkritju spomenika Srecku Kosovelu v tržaškem ljudskem vrtu in pri zaključni prireditvi italijanske sole "P.P. Vergerio" v Kopru.*

Prav tako pripada dolgi tradiciji zavzetost Stalnega slovenskega gledališča, ki vsako leto postavi tudi mladinsko gledališko igro.

b) Druge solske in izobraževalne dejavnosti so se oblikovale v stikih in vezeh s Slovenijo: za dijake visjih srednjih sol so npr. poletni raziskovalni tabori (jezikovnega, geografskega-zgodovinskega-naravoslovnega raziskovanja) ali pa pobjude poletne delovne prakse v dogovoru med podjetji in posameznimi solami.

Kljub mnogim težavam in oviram institucionalnega in organizacijskega značaja skušajo slovenske sole in solniki gojiti stike s kulturnim in solskim življenjem Republike Slovenije (preko te se tam srečujejo tudi z mednarodnimi izkušnjami, ki so včasih različne od tistih, ki k nam prihajajo preko italijanske stvarnosti). Zanimiv primer tega so se npr. programi in didaktična gradiva Male sole, ki so se uveljavili v naših vrtcih, nekatere pobude pobratenja med solami in med kraji, in tudi sodelovanje solnikov pri izobraževalnih pobudah v Republiki Sloveniji, ki jih učitelji obiskujejo, a jim niso priznane.

(*) *(Na Katinari se vsako leto v pomladi na praznični dan podamo na celodnevni kulturni izlet v Slovenijo, otroci, učitelji, stari, sorodniki, prijatelji, vsakic preko sto oseb z dvema avtobusoma.)*

c) Močne vezi krajevnih skupnosti, v katerih je sola pomemben kraj srečevanja in center ne le za tiste, ki imajo v njej svoje otroke in vnuke, se ne kaže le v sodelovanju občanov pri velikih solskih prireditvah in v prav tako ustaljeni navadi, da se sole udeležujejo velikih kulturnih, sportnih in civilnih prireditev. Te vezi se kažejo tudi v prostovoljnem delu, v darovanju knjig, opreme in naprav in v zavzetosti za solo, ki jo izkazujejo kulturne, sportne in gospodarske organizacije ter posamezniki, ki s solami sodelujejo tudi z lastnim strokovnim znanjem in življenjskimi izkušnjami. Pogosto tako v solah tudi krijejo pomanjkljivosti institucij in to kljub formalnim in organizacijskim oviram, ki te vezi rahljajo predvsem v okoljih in pri družinah, ki so družbeno bolj izpostavljene ali prikrajsane.

(*) *Združenje starsev na Katinari vsako leto podpre solsko delo tudi z nakupi knjig v slovenskem in italijanskem jeziku, z nabavo naprav (pred nedavnim smo nabavili gramofonski stolp in mikroskop), pred leti pa so učilnice oskrbeli s policami in pd.*

Znatno nadpovprečna je vsako leto na slovenskih solah tudi udeležba starsev in solnikov na volitvah zbornih organov, pa čeprav tudi tu stalno pada.

c) Slovenske sole poznajo v svoji specifičnosti težave, ki jih prinaša srečanje tradicije z novim, stalno iskanje ziti in sožitja slovenske kulture in italijanske, skrb za ureditev lastne identitete in za odpiranje drugim. Poznajo napor za rast osebne identitete in zmožnosti dobrega sožitja med mnogimi otroki, katerih stari so slovenskega rodu, in mnogimi, ki jim je eden od starsev Slovenec in drugi Italijan (včasih je ta iz drugih italijanskih dežel), medtem ko so drugi stari in otroci hrvaskega, srbskega, bosanskega izvora in drugi prihajajo iz bolj oddaljenih dežel.

((*) *Ob vsakdanjem solskem delu je bila drobna a pomembna in vesela pred tremi leti izkušnja na katinarski soli, ko so otroci predstavili s petjem, pesmijo, izstevankami, plesom vse jezike in vsa nareča svojih družin.)*

d) Sožitje več kultur, zgodnje učenje več jezikov postavljajo otrokom, staršem in učiteljem veliko spodbudnih a nelahkih nalog. In če se včasih zdi, da si vsak pomaga, kot sam more (ko otrok zna malo slovensko in malo italijansko, ko se srečujejo vsaj po dva jezika in dve narečji, ko kdo od starsev zaradi jezika ne more sam brati otrokovih solskih knjig in zvezkov), je bogastvo izkušenj gotovo veliko.

VI. DA SE IZTRGAMO IZ ZAČARANEGA KROGA DRUGI PREDLOG

a) To so bili nekateri primeri tiste tako pogosto navajane potencialnosti manjsin, ki bi jo mogli v njeni vrednosti in bogastvu zaznati in ovrednotiti v dobrobit vsem. Predlogi kot je ta o »racionalizaciji« pa potiskajo manjsino v obrambni položaj, silijo jo, da troši čas, sposobnosti in energije v obrambo temeljev svojega obstoja in v krčevito naslanjanje na obstoječe iz strahu, da bo izgubila tudi to, kar je že doseglja. Taki predlogi tudi prizadejejo čustva in čutenje oseb in sku-

pnosti, ki so predmet zunanjih posegov, nasilnih, ko v istem času sprašujejo, da bi imeli dejanske možnosti samostojnega odločanja - ki naj ne bo le enostavno pristajanje na obvezne odločitve v bojazni pred se hujsimi posegi.

b) Gre za to, da položaj obrnemo in stopimo iz slepe ulice, v kateri smo večkrat tako manjsina kot večina: za mnoge predstavnike večine imajo Slovenci, manjsinci že preveč in kar zadeva prav sole je treba zanje potrositi preveč (za stavbe, za osebje) ob majhnem številu učencev - prisotnost, zahteve in ravnanje manjsine zaznavajo tako kot zapreko, breme, nerazumljivo zahtevanje. Po drugi strani pa se Slovenci čutijo nepriznane, ogrožene in pogosto napadene in se, prestrašeni in uzaljeni, odzovejo s to-gostjo čakanja in obrambe.

c) Solam s slovenskim učnim jezikom je treba v prvi vrsti tudi s formalnega vidika priznati, da tvorijo solsko mrežo, ki je vzporedna mreži sol z italijanskim učnim jezikom. Tako bo mogla manjsina izraziti svoje zmožnosti in mogli se bomo izogniti mnogim oviram in neprikladnostim formalnega-upravnega značaja, ki nas pri reševanju vsakega vprašanja izčrpavajo in rojevajo pogosto nesporazume, napetosti in neprikladne rešitve.

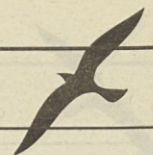
c) Slovenske sole bi mogle postati tudi za javne uprave in za manjsino opazovalnica in delavnica, ki sprejme tudi institucionalno in ne le po dobri volji posameznikov številne izzive in preizkušnje nasega časa. Tak izziv so vprašanja razmerja med kulturnim izročilom in spodbujanjem novosti, med koreninami in znanstveno-tehnološkimi spremembami, med krajevno identiteto, nacionalno in večkulturnostjo, med integracijo in individualnostjo. (*) *Prav okrožje katinarske sole utegne biti primerno opazovalisce. Njegova kompleksnost, mnogi problemi, s katerimi se sooča, njegova vitalnost, ki se kaže v moči tradicije in v iskanju novih stvaritev, nudijo mnogo priložnosti.*

Sprejeti moramo torej soočanje in spopad z izzivi te vrste, ki se odpirajo prihodnosti, raje kot da zapravljamo moči v neskoncnem medsebojnem spopadu, ki nas s svojimi stalnimi majhnimi in velikimi napetostmi, nerazumevanji, nadvladami in prizadetostmi pušča v brezizhodnem, začaranem krogu. V naših dezelah in v našem mestu so sposobnosti, ki nam omogočajo, da izberemo to pot.

Pripravo Združenje starsev o.s. Frana Milčinskega na Katinari.

Besedilo je sestavila Marta Ivašič. Prvi zapis je nastal v maju-juniju 1996, poleti smo ga v Združenju starsev obdelali, končni zapis je nastal v novembru 1996. Medtem so se zgodile mnoge reči, že prej finančna kriza slovenskih kulturnih ustanov, nato je eksplodiral primer TKB, vse to je potisnilo v ozadje vprašanja, ki jih tu obravnavamo. A v istih tednih med oktobrom in novembrom 1996 so stari obeh katinarskih sol sprožili v sodelovanju s krajevnimi društvi in ustanovami ljudsko peticijo, pod katero so v obrambo sol zbrali 2.044 podpisov.

(To poročilo smo izročili upraviteljem Občine Trst ter drugim predstavnikom in ustanovam.)

GORIŠKI GRAD / VELIKI GRAFIK JIRI ANDERLE

Groza in iskanje zadnjih odgovorov, ki prevzemata

Na goriskem gradu bo samo se danes in jutri na ogled pregledna razstava grafik enega največjih grafikov našega časa, češkega umetnika Jirija Anderleta. Razstava, ki nosi naslov *Metamorfoza*, je odprta vsak dan razen ponedeljka od 9.30 do 13. ure in od 15. ure do 19.30. Cena vstopnice za ogled goriskega gradu in razstave Jirija Anderleta je šest tisoč lir, 15.000 lir pa stane tudi lep katalog razstave, katerega je uredila Simeona Hoskova. Razstavo Jirija Anderleta je omogočilo prevozno podjetje Giancesini iz Gorice. To je po lanskoletni razstavi romunskih ikon že druga večja razstava v Gorici, ki jo omogoča to podjetje in je lep primer kulturnega sponzorstva, kaže pa tudi na dejstvo, da bi lahko storila močnejša podjetja za razvoj umetnosti v naši deželi zelo veliko. Gre gotovo za eno največjih in najbolj kakovostnih likovnih razstav na Goriskem v zadnjih letih, saj nam predstavlja Anderletovo grafično delo od samih začetkov do danes.

Jiri Anderle se je rodil 14. septembra 1936 blizu Rakovnika na Češkem. Pri šestih letih mu umre oče, mati se znova poroči in njegov ocim kmalu opazi, da je mali Jiri izredno nadarjen v risanju, zato ga pošljejo na umetniški licej v Prago, kjer kasneje tudi konča Akademijo za likovno umetnost in se zaposli pri praškem gledališču Černé divadlo, s katerim potuje tudi v tujino in prav v tujini spozna sodobne umetnike, zelo pa se naveže tudi na stare mojstre slikanja, ki jih doma ni mogel spoznati. Pri gledališču dela osem let, dovolj, da ob delu v gledališču neprestano riše in se ubada predvsem z grafiko. Nanj postanejo pozorni češki likovni kritiki, pravo odkritje pa Jiri Anderle doživi sele na Grafičnem bienalu v Ljubljani, kjer razstavlja prvič leta 1967, naslednje leto pa prejme že prvo nagrado. Ljubljanski Grafični bienale Anderleta odkrije in ga tudi predstavi svetu, spoznajo ga vsi, ki se zanimajo za grafiko in od takrat je Anderletu odprta pot v vse važnejše galerije in zbirke po svetu. Na Slovenijo je Anderle zelo navezan in prav Mladinska knjiga izda leta 1983 veliko in zelo bogato monografijo o tem izjemnem umetniku v slovenskem, angleškem in nemškem jeziku.

Kot drobno notico naj navedem za kroniko se dejstvo, da je takrat večjo razstavo Anderletovih grafik pripravila nikoli dovolj objokovana Galerija TK - Trzaska knjigarna v Trstu, ki jo je vodil Franko Vecchiet. Spominjam se, da je takrat razstava doživela v zamejstvu in tudi v naši deželi izjemen uspeh, že na sami otvoritvi se nas je kar trlo, češkega umetnika pa je predstavila tudi italijanskemu občinstvu in seveda nam, Slovencem v Italiji, ki smo takrat lahko za zelo zmerne cene kupili tudi njegova dela. Ko govorim o pomembni galeriji, mislim zelo resno, saj je bila Galerija TK, gotovo daleč najboljša likovna galerija pri nas v vsej povojni zgodovini in danes na žalost nima vrednega posnemovalca in ne naslednika. Zato trdim, da bi naše organizacije morale poskrbeti, da bi se njeno, ali pa vsaj podobno, galerijsko delovanje čimprej obnovilo. Galerija TK je odigrala pomembno vlogo tudi za nas, takrat zelo mlade ljudi, ki smo se sele približevali likovni umetnosti; z veseljem tudi jaz priznam, da sem prav v tej galeriji navezal prve stike z umetniki, zacele prvič prevajati kritične tekste, prvič začel pisati o likovnih razstavah in nisem bil sam. Galerija TK je torej bila tudi mala formacijska sola bodočih zamejskih slikarjev in likovnih kritikov. Danes česa podobnega na žalost v Trstu in vsem zamejstvu nimamo več in to je velika škoda predvsem za mlade rodove, neprecenljiva škoda pa tudi za naše likovnike, ki nimajo možnosti soocanja in spoznavanja velikih umetnikov doma.

Kasneje smo Anderletove grafike lahko občudovali se v Cedadu na enem prvih Mittelfestov.

Na Anderleta me torej vežejo lepi spomini. Spominjam se, kako sva z Jasno Merku na otvoritvi razstave v Trstu ugotavljala, kako je ta češki umetnik zapisan eksistencializmu in slikanju poslednjih odgovorov. Mene je takrat pretresel njegov svet, njegovi goli ljudje, mrtvi vojaki in to sem Jasni omenil. Pogledala me je in rekla: »Saj je prav tako, prav je, da tako riše in slika!«

Tega sem se spomnil sobotnega popoldneva, ko me je na goriskem gradu Anderle spet prevzel z vso svojo grozo in vsem svojim iskanjem zadnjih odgovorov, ki jih ne umetnik in ne mi na žalost v življenju z gotovostjo ne bomo nikdar našli. Takrat Jasninega odgovora nisem razumel, morda sem se verjel v nek idealen svet, ki ga Anderletove grafike dobesedno izničujejo s strašnostjo sedanjosti in popolne grafične dovršenosti. Če ga danes lahko imenujemo Dürer našega časa, ker bi mu težko našli enakega na vsem širnem svetu, potem dodajmo se, da je Jiri Anderle ustvaril svoj svet iskanja notranjosti človeka, ko jo človek odraža preko svojega obraza. Prav obrazi so tisti, ki so Anderletovo najboljše spricevalo, da gre za umetnika, katerega dnevno branje sta Kafka in Dostojevski, kar tudi sam priznava.

Po Kafkinem delu *metamorfoza* so tudi poimenovali gorisko razstavo, ki je izjemna, saj nam predstavi delo češkega umetnika v 107 grafičnih listih. Da pa ne bo kdo mislil, da gre za male grafike, naj povem, da so vse večjega formata, razdeljene pa so v osemnajst sklopov-ciklusov, katerim je Anderle dal tudi imena in so vsi značilni za Anderletovo umetniško pot. Kako dolgo pot je prehodil Anderle v grafiki, vidimo predvsem takrat, ko pogledamo njegova prva razstavljenega dela na goriskem gradu in jih primerjamo z zadnjimi. Če je bil Anderle v začetku se navezan na novi ekspresionizem in se je tudi spogledoval z abstraktno umetnostjo, je vse to tekom let izgubil, ohranil pa je naravnost maniakalno iskanje in upodabljanje notranjosti človeka. Njegovi grafični listi so prava akademija grafike, te likovne zvrsti, ki mi je najbližja, saj je podobna poeziji, krhka je in veliko dela zahteva od umetnika, vsaka, se tako majhna napaka pa je takoj gledalcu pred očmi.

Odličnost Andeletovih grafik v tehnikah: suha igla, risba s svinčnikom, tus, pastel, barvice, jedkanica, »verniss mou« je v tem, da je gledalec očaran nad izjemno brezhibnostjo slikarjeve roke in izjemno risarsko sposobnostjo češkega umetnika. Če bi ga lahko s kom primerjali, moramo na dan potegniti velike mojstre, tiste mojstre, katerim se je Anderle tekom let vedno znova poklonil z izjemnimi studijami in grafičnimi nadgraditvami njihovih del. Tako se lahko zamaknemo v Anderletovo predelavo Dürerjevega motiva svetega Hieronima, v Rubensovo Damo v krznem, ki z Anderletovo roko dobi popolnoma novo in globlje življenje. Tako imamo na goriski razstavi se predelavo-nagraditev Baldovinettijeve Dame v rumenem, Caravaggiovega Bachusa, Fanta s kosarico sadja, Igralca na godalo, variacije na Zadnjo večerjo velikega Leonarda in motive Vermeerja in se bi lahko nastevali. V teh koreninah in pri teh mojstrih se je Anderle napil ljubezni do človeka, sicer ne bi zmozel ustvariti strašnih grafik, ki obsojajo vojno in nas nečloveški svet, v katerem za dušo ni prostora.

Anderle ustvarja podobe mrtvih, golih vojakov, ki nemo strmijo s platen vate, zraven dodaja majhno fotografijo istega človeka v isti pozi, le ti pa se zavedaš, da je že mrtev. To ni posmeh življenju, to je iskanje odgovorov, zakaj naše življenje. Ko se na goriskem gradu ustavis pred njegovo grafiko z naslovom *Zadnja pomlad* moje stare mame, se zaves, da te stare mame, ki te gleda z grafičnega lista, ni več, a obenem ti ta starka govori s svojimi gubami starosti, da je živela polno in človeka vredno življenje. Na razstavi je cudovit in rahlocuten portret umetnikove zene, kakršnega bi si vsakdo želel imeti, spominja na velike portrete, ki so zaznamovali čas in po katerih danes določamo neka obdobja umetnosti.

Na gradu je v Gorici Anderle razstavil 18 sklopov svojih grafik. Ciklusi gredo od let šestdeset pa vse do današnjih dni, izjemni so vsi in vsi govorijo le in samo o človeku. Človek je osrednja tema Anderletovega umetniškega ustvarjanja, njegova ujetost v čas in prostor, njegovo neprestano nehanje in njegova minljivost, zasnost, le oči vseh portretiranih, se najbolj otrok - skorajda fetusov - govorijo o življenju in vsakdanjem človeškem hlepenju po njem, po neumirljivosti.

V ciklu *Vaski prazniki* umetnik zacenja svojo odisejo med ljudmi, v ciklu *Glave* ze napove, da se je rodil velik umetnik. Glave ne riše tako, da je lepa na pogled, včasih jo razbije, nadgradi, isče in skuša pokazati, kaj je ta glava mislila, kaj je hotela, zakaj je tako strasno ujeta v minljivost trenutka življenja. Morda je najbolj znan ciklus Anderletovih grafik sklop grafičnih listov z naslovom *Brez kože*, ko nam umetnik človeka razgalja in s tem razgalja in prodira v njegovo dušo. *Komedije*, *Perspektive*, *Igre*, *Medosebni odnosi*, *Portret v času*, *Fragmenti*, *Iluzija in stvarnost*, *Dialogi* in *mojstri preteklosti*, *Vanitas*, *Ho-*

ratius: Quid si futurum cras, fuge quaerere!, *Ilustracije za Dantejevo Božansko komedijo*, *Komedija umetnosti*, *Appassionata humana*, *Variacije na Leonardovo Zadnjo večerjo*, *Genetica apocalyptica* so naslovi posameznih naravnost monumentalnih sklopov grafičnih listov, iz katerih je na gradu predstavljenih čez sto grafik.

Predolgo bi bilo nastevanje vseh imenitnih grafik, s katerimi nam Anderle govori, da je naše življenje sicer strasno, a vredno življenja. Če boste v upodobitvi Kafke in njegove *Metamorfoze* поблиže spoznali Kafkov svet, če boste ob ilustracijah Dantejeve Božanske komedije spoznali takega Danteja, kot ga niste se, se boste pred grafičnima poklonoma režiserjema Felliniju in Formanu zavedli, da je Anderle hote navezan na strogo risbo, s katero mu uspe sodobno govoriti modernemu človeku. Zavedli se boste, da je Anderletova odločitev za formo, za človeški obraz, za človeško telo, za človeka torej!, zavestna in od samega začetka pogojena z njegovim globokim dozivljanjem sveta.

Tu ni prostora za prazno cvekanje in pozerstvo, Anderle ti vrže v obraz življenje, pred njegovimi deli ne moreš ostati ravnodušen. Nobene cenjene čustvenosti ni v Anderletovih delih, le globina človekovega iskanja smisla tega našega majhnega, a obenem tako velikega daru, ki nam je dan: življenje.

Razstava Anderletovih grafik bo vsakemu obiskovalcu pomenila samosvoje doživetje, nobenega ne bo pustila hladnega. Vsakomur pa bo na razstavi jasno, da ima pred seboj dela enega največjih sodobnih grafikov na svetu, človeka, ki se je zapisal razglabljanju o smislu življenja in velikega umetnika, ki je strasanski garac. To bo vsakomur jasno pred dvema grafikama, ki jih sestavlja šestdeset majhnih grafik formata A4 in na vsakem majhnem grafičnem listu je imenitno narisana glava vedno novih ljudi.

Jurij Paljč

BIH / (NE) SKLEP MEDNARODNE ARBITRAŽNE KOMISIJE

Brčko bodo še eno leto nadzorovali bosanski Srbi

Po vzoru Mostarja..., naj bi beguncem omogočili vrnitev v Brčko

RIM, SARAJEVO - Robert Owen, vodja mednarodne arbitražne komisije za odločitev o statusu Brčkega, je včeraj v Rimu sporočil, da bo mesto še eno leto ostalo v rokah bosanskih Srbov, nato pa bo nova arbitraža odločila o dokončnem statusu. Owen je se povedal, da bo Brčko v tem času dobilo mednarodnega nadzornika s policijskimi pooblastili, verjetno Američana, ki bo nadzoroval uresničevanje daytonskega sporazuma in čez leto dni ocenil položaj na terenu. Owens je se pojavil, da je arbitražna sodišča razpravljalo o treh kandidatih za nadzor nad Brčkim - bosanskih Srbi, Federaciji BiH in skupni bosansko-hercegovski vladi, vendar je ocenilo, da nobena od teh entitet ni dovolj stabilna. Sklepnega dokumenta arbitražnega sodišča nista podpisala sodnika Sadiković (Federacija BiH) in Popović (Republika Srbska).

Včerašnja (ne) odločitev v bistvu pomeni ohranitev »statusa quo«, kljub Ovnovim trditvam, da ni tako in da bo včerašnji sklep »omilil napetost na tem območju« in »postavil temelje večetnične družbe«. Nekaj podobnega je mednarodna skupnost storila z Mostarjem, njen načrt pa je do sedaj klavirno propadel in to ne samo, ker so Hrvati muslimanskim beguncem onemogočili vrnitev na svoje domove, temveč ker jih še vedno izganjajo iz svojega hrvaskega dela Mostarja. Se teže bo v Brčkem, ker med drugim sklep arbitražne komisije predvideva, da bo vračanje beguncev potekalo na »primeren in

umirjen način«, tako da bo moral mednarodni nadzornik predstaviti podroben načrt postopnega vračanja beguncev.

Nesklep o Brčkem je razburil tako Muslimane kot Hrvate, nezadovoljni pa so tudi Srbi, ki so jim Francozi baje obljubljali, da bo Brčko njihovo. Prav zato so člani kontaktne skupine (ZDA, Rusija, Francija, Nemčija, Velika Britanija in Italija) že odpotovali v Bosno mirit duhove. Pri Brčkem je položaj namreč skrajno napet. Včeraj sta bila v bombnem atentatu na restavracijo OK Corral na nikogarsnjem ozemlju pri Brčkem ranjena dva Srba. Muslimanski begunci pa se pripravljajo na vselitev v svoje domove, iz katerih so jih Srbi izgnali leta 1992.

ALBANIJA / PAT POZICIJA

Pod udarom varčevalcev sedaj vse politične sile

TIRANA - Medtem ko je včerašnji protest v Vlora zaradi odsotnosti policije potekal brez incidentov, pa so ti izbruhnili v bližnjem Fieru. Po vesteh, ki prihajajo iz raznih krajev, je jasno, da odsotnost policije preusmerja srd opeharjenih varčevalcev proti drugim ciljem. Opoziciji ni uspelo prevzeti nadzorstva nad protestom, se več, za razjarjeno množico so vsi politiki od desnice do leve le preoblečeni komunisti, ki mislijo le na lastne interese. Ljudje zahtevajo sedaj le povračilo izgubljenih zneskov, drugo jih ne zanima.

V takem položaju je izhod iz krize skoraj nemogoč, tako da se opozicija včeraj ni udeležila okrogle mize, ki jo je vlada organizirala v Tirani. Medtem postaja vedno bolj jasno, da ima oblast predsednika Berisha ogromno masla na glavi. Britanski Independent je včeraj sklicujoč se na podatke zahodnih tajnih služb navedel, da je albanski režim vpleten v nedovoljene posle, v pranje umazanega denarja in da posluje z italijansko mafijo.

ČESKA PO ŠTIRIH DNEH

Parlament končno potrdil izjavo o česko-nemški spravi

PRAGA - Češki parlament je včeraj z 131 glasovi »za« in 59 glasovi »proti« po štiridnevni razpravi končno potrdil izjavo o česko-nemski spravi.

Nekaj minut pred glasovanjem je ministrski predsednik Vaclav Klaus v imenu Demokratske meščanske stranke umaknil dva predloga k izjavi, tako da je na dnevnem redu ostal le se predlog opozicijske Socialdemokratske stranke. Včerašnji pozitivni razplet je omogočil sklep predsedstva poslanske zbornice in vlade, ki je onemogočil taktiko zavlačevanja skrajno desnih republikancev (SPR-RSC), ki so prav tako kot komunisti nasprotovali, saj so republikanec onemogočili nove nastope. Vsak poslanec, ki je ze govoril dvakrat po deset minut, ni imel več pravice nastopiti, izjema so bili le vodje poslanskih skupin. To je omogočilo izglasovanje česko-nemške spravne izjave, ki sta jo ze podpisala nemški kancler Kohl in predsednik češke vlade Klaus 21. januarja. (STA/dpa)

RUSIJA / POBUDA NACIONALNO-KUMUNISTIČNEGA BLOKA DOŽIVELA PORAZ

Predsednika Jelcina niso razrešili

Slika, ki je obšla ves svet

DEN HAAG - Na mednarodnem fotografskem natečaju World Press Photo 1996 so kot že nekaj let zmagale slike o vojnih grozotah in naravnih nesrečah. Izjema je bila slika Aleksandra Zemljaničnika, ki je v Rostovu posnel ruskega predsednika Jelcina, kako med volilno kampanjo pleše na rock-koncertu. (AP)

MOSKVA - Ruski parlament je včeraj zavrnil pobudo komunistov o razrešitvi ruskega predsednika Borisa Jelcina zaradi zdravstvenih težav. Za pobudo komunistov, ki so svoj predlog tokrat omilili tako, da so 66-letnemu Jelcinu samo predlagali odstop, je glasovalo 208 poslancev, 83 jih je bilo proti, pet poslancev pa se je glasovanja vzdržalo. Potrebna večina glasov, da bi bil predlog sprejet, je bila 226 glasov. Parlament pa je sprejel pobudo poslanca Olega Morozova (ruske regije), v katerem je v ospredju zaskrbljenost zaradi Jelcinovega zdravstvenega stanja, ter poziv ministrstvu za zdravstvo o ustanovitvi strokovne skupine, ki naj bi duno pisno obveščala o zdravstvenem stanju predsednika. Za to pobudo je glasovalo 271 poslancev, 32 jih je bilo proti, 14 pa se jih je glasovanja vzdržalo.

Kljub porazu v dumi pa nacionalistično-komunistični blok z Genadijem Zjuganovom na celu vstaja pri zahtevi po ustavnih spremembah, ki naj Rusijo popelje iz sedanje krize. Poleg Jelcinovega odstopa, ki pa mu bi zagotovili imuniteto in dostojno upokojeve, Ljudska in patriotska zveza predlaga, da bi okrnili pristojnosti predsednika republike in jih porazdelili med vlado in parlamentom ter spremenili republiške zakonodaje, tako »da ne bi ogrozile suverenost, ozemeljsko celovitost in varnost Ruske federacije«. Nacionalistično-komunistični blok si hoče s temi spremembami brzkone obvarovati hrbet pred morebitno kandidaturo generala Aleksandra Lebeda. Seveda Jelcin in njegovi pristasi ne pristajajo na spremembo predsedniške republike in torej ne bodo dopustili nobene ustavne spremembe. (STA)

NOVICE

V Srbiji še vedno protesti

BEOGRAD - Po Beogradu je tudi Nis, drugo največje mesto v Srbiji, uradno v rokah opozicijske zveze Skupaj (ZS). Mestna volilna komisija v Nisu je na podlagi posebnega zakona, ki ga je sprejela srbska skupščina, namreč potrdila prepriljivo zmago ZS v tem mestu na jugu Srbije. Radio Beograd pa je sporočil, da bo imel beograjski mestni svet, v katerem ima zdaj večino opozicija, svojo konstitutivno sejo 21. februarja. Pred beograjsko veterinarsko fakulteto pa je včeraj demonstriralo okoli 10.000 studentov, ki so tako protestirali proti stalnim vdorom policije v poslopje fakultete. Skupini studentov se je tudi posrečilo približati Tolstojevi ulici na Dedinju, kjer živi srbski predsednik Slobodan Milošević. Pred poslopjem srbske vlade pa se že tretji dan nadaljuje protest učiteljev, ki zahtevajo izplačilo zaostalih plač in njihovo zvišanje v tem letu. Učitelji in profesorji osnovnih in srednjih sol stavkajo že tretji teden. Učitelji že nekaj dni protestirajo tudi v vseh drugih večjih srbskih mestih.

Ob vstopanju v EU delitev vzhodnoevropskih držav?

BRUSELJ - Na Evropski komisiji so odločno zanimali obstoj internega dokumenta, ki naj bi deset srednje- in vzhodnoevropskih držav kandidat delil v tri skupine. Dokument naj bi govoril o tem, katere države bi se lahko Evropski uniji pridružile v prvem, drugem in tretjem krogu širitve. V prvo skupino postavlja Češko, Madžarsko, Slovenijo in Estonijo ter morda Slovaško, ce bo ta resila svoje notranjepolitične težave. V drugi skupini naj bi bile Poljska, Latvija in Litva, v tretji skupini pa Romunija in Bolgarija.

Albrightova o širitvi Nata

LONDON - Ameriška državna sekretarka Madeleine Albright se je v pogovoru za The Economist močno zavzela za širitev zveze NATO brez zamude, saj »gre za oblikovanje enotne Evrope, ki vključuje, ne pa izključuje Rusijo«. Nova ameriška državna sekretarka je odločno zatrdila, da nima NATO prav nobenega načrta niti potrebe po nameščanju jedrskega orožja na ozemlju novih članic.

Na Dunaju srečanje o protipehotnih minah

DUNAJ - Tridnevno srečanje mednarodnih strokovnjakov o protipehotnih minah na Dunaju se je končalo z velikim uspehom, so izjavili udeleženci srečanja. Nihče od predstavnikov iz 111 držav in starih mednarodnih organizacij ni izrazil nasprotovanja konvenciji o prepovedi protipehotnih min. Naslednje srečanje strokovnjakov je predvideno za junij, potekalo pa bo v Bruslju.

Turčija pritiska na Evropsko unijo

BRUSELJ - Namestnik turske zunanje ministrice Onur Oymen je v pogovoru z evropskim komisarjem za zunanjo in varnostno politiko Hansom van den Broekom predlagal, naj Evropska komisija posodobi in aktualizira svoje mnenje o prošnji Turčije za polnopravno članstvo v Evropski uniji. Turčija je za članstvo v EU zaprosila leta 1987, komisija pa je mnenje o njeni pripravljenosti za vključitev v evropsko skupnost sprejela 1989.

Telekomunikacije v slepi ulici

ZENEVA - Posvet o liberalizaciji telekomunikacijskega svetovnega trzišča je dan pred iztekom pogajalskega roka zasel v slepo ulico. Svetovna trgovinska organizacija (WTO) je za popoldan napovedano srečanje 61, na pogajanjih udeleženi držav, prelozila na večer. ZDA so potrdile, da se ne bodo umaknile iz pogovorov, vendar pa je treba rešiti se nekaj odprtih vprašanj z Japonsko in Kanado. ZDA so se aprila lani umaknile iz pogovorov in izsilile enoletno podaljšanje roka za podpis sporazuma, zato se pogajalci bojijo, da bodo tako ravnale tudi tokrat.

Prve ugotovitve preiskovalne komisije o helikopterski nesreči

TEL AVIV - Komisija, ki preiskuje nesrečo dveh izraelskih vojskaskih helikopterjev, v kateri je pred dvema tednoma umrlo 73 vojakov, je sporočila, da sta pilota pred nesrečo dobila nasprotujoča si navodila. Preiskovalna komisija je v sporočilu poudarila, da vzrok nesreče se ni znan, da pa do nje ni prišlo zaradi slabega vremena.

Na Zahodu živimo dlje

ZENEVA - Medtem ko ljudje na Zahodu živijo dlje kot kdajkoli prej, pa povprečen Rus ne docaka svojega 60. rojstnega dne, kažejo statistični podatki Svetovne zdravstvene organizacije OZN. Povprečna življenjska doba za moške v Grčiji, Svici, na Švedskem, vraelu, Avstraliji in na Japonskem je lani presegla 75 let, povprečna ženska v Avstraliji, Kanadi, Franciji, na Japonskem, v Spaniji in Svici pa lahko upa, da bo docakala 82. rojstni dan.

OBČINSKI SVET / IZ VRST DESNE SREDINE

Spodbudne besede o odnosih s Slovenci

Presenetljivi znaki odpiranja v FI in tudi NZ
Komel in Špacapan: sedaj naj sledijo dejanja

Občinski svet v Gorici je sinoci nadaljeval z razpravo o proračunu. Ko poročamo, seja se traja, predvidevajo pa, da bodo proračun izglasovali najbrž v poznih nočnih urah. Proračunski razpravi je bila namenjena tudi predsinocna seja občinskega sveta, na kateri se je v zaključnem delu razvila do neke mere presenetljiva a plodna debata o Slovincih in odnosih med večino in manjšino. Razpravo je sprožil slovenski občinski svetovalec progresistične skupine Igor Komel, ki je v posegu o proračunu omenil slovensko stvarnost v Gorici, se posebej na kulturnem področju, ter se dotaknil tudi 60-letnice smrti Lojzeta Bratuža.

Nato se je dobesečno razvila debata o "manjšini". Najprej je spregovoril načelnik skupine Forza Italia Sergio Fornazir in poudaril potrebo po novih odnosih s slovensko stvarnostjo (predhodno je o tem razpravljal tudi svetovalec CDU Zappalà), oziroma potrebo, da se večina približa manjšini. Omenil je tudi pregrado jezika, ki je ovira za spoznavanje, zato se je zavzel, naj bi tudi v italijanskih solah pričeli s poukom slovenskega jezika. Tudi odnos z Novo Gorico je potrebno dvigniti na visjo raven. Nato je spregovoril Baiocchi (NZ), ki je povzel Komelove misli o Lojzetu Bratužu in podprl zamisel, naj občina uradno pristopi k spominjskim svečanostim (v kar je zupan Valenti

predhodno ze privolil).

O izboljšanju odnosov med večino in manjšino ter z Novo Gorico oziroma Slovenijo sta spregovorila tudi svetovalec opozicije Bruno Crocetti in Nicolò Fornasir, debato pa sta zaključila oba slovenska svetovalec. Najprej se je ponovno oglašil Komel, ki je pozitivno ocenil razplet debate in poudaril nujnost iskanja skupnih točk med različnimi sestavnimi deli mestne stvarnosti. To pomeni izbrati politiko združevanja sil, ne pa ločevanja. Bernard Spacapan (SSk) pa je omenil "določeno zmedo", v kateri se lahko clovek znajde v tem občinskem svetu, kjer so doslej vedno prev-

ladovale povsem drugačne izbire glede odnosov do Slovencev. Upati je, je poudaril, da odpira ta razprava pot novemu obdobju v odnosih med Italijani in Slovenci na Goriskem.

Omeniti velja sicer, da se je marsikateri svetovalec desničarske koalicije znašel v določeni zadregi sprico izjav strankarskih kolegov, saj nihče ni pričakoval takih znakov odpiranja glede slovenske problematike. Zeleti je, da bodo besede obrodile konkretna dejanja, saj bomo le po dejanjih lahko ocenili, koliko veljajo te napovedi dobre volje. Sedaj sta torej na vrsti župan Valenti in njegov odbor...

GORICA / ZA MLADE

Projekt Ptolemej

Program so predstavili včeraj na občini

Na goriskem zupanstvu so včeraj predstavili Projekt Ptolemej (Progetto Tolomeo) za mlade. Predstavitev se je ob odbornici za vzgojne dejavnosti Marileno Francioso, županu Valentiju in predstavnikih sol ter številnih kulturnih ustanov udeležil tudi deželni branilec pravic mladoletnih Francesco Milanese. Namen načrta je »postaviti mlade v središče pozornosti mesta, tako kot je Ptolemej postavil zemljo v središče vesolja«. Načrt, je pojasnila odbornica Francioso, bo letos usmerjen k vzgoji v svetovnem duhu in k ovrednotenju različnosti znotraj družbe. Obsegal bo niz gledaliških in filmskih predstav, srečanj z mladimi avtorji, plesne nastope, obiske in ogleda, vanj pa bodo vključene tudi redne dejavnosti za mlade (delavnice v ludoteki, poletna središča itd.). Predvideni so tudi tečaji za solnike in anketa po solah vseh stopenj za ugotavljanje potreb in želja mladine.

Zupan, za katerega pomeni ta program uresničevanje obvez, ki jih je sprejel ob imenovanju za "zascitnika mladih", je dejal, da so mladi bodočnost mesta, zato je dolžnost uprave biti pozorna do njih.

KOSOVO / JE MIRNA REŠITEV KONFLIKTA ŠE MOŽNA?

V odpravljanje krize je treba investirati, vendar pravočasno

Kosovo je preizkusni kamen za urejanje medetničnih odnosov ne samo za območje nekdanje Jugoslavije, ampak v sirsem prostoru. Poskus se lahko posreči; druga možnost je izbruh nove vojne, novih konfliktov. Razplet dogodkov je v marsicem odvisen tudi od energije in sredstev, ki jih namenjamo v preprečevanje konfliktov in ki so, žal, neprimerno manjša od sredstev, ki se angazirajo za vojaške operacije.

Kaksen bo torej razvoj dogodkov na Kosovu? Je miroljubna rešitev tlecega konflikta se možna? Na ta in druga vprašanja so na sinočnem srečanju v pokrajinski sejni dvorani skušali odgovoriti Don Ruggero Dipiazza, odgovorni za nadskofijsko Caritas, univerzitetni profesor Alberto l'Abate in senator Darko Bratina. Medtem ko je Don Dipiazza sklicujoč se na neposredne izkušnje, predstavil trenutne razmere na Kosovu

kot dramatične in možnosti ugodnega razpleta zelo nejasne, sta druga dva govornika vprašanje obravnavala dokaj poglobljeno in z različnih vidikov. Profesor l'Abate je najprej pojasnil, zakaj je treba "investirati" v miroljubno rešitev krize na Kosovu, preden bo le ta izbruhnila na dan s tako silo, da je ne bo mogoče več obvladati. Večina Albancev s Kosova se je odločila za sožitje in prav tako velika večina jih v boju za uveljavljanje svojega jezika, kulture in avtonomije, vse to kar jim je v bistvu zagotavljala ustava iz leta 1974, sprejema načelo pasivnega (neoboroženega) odpora. Po mnenju profesorja l'Abateja je edini način za zaustavitev poglobljanja krize, ponovna vzpostavitev dialoga, tako med Albanci in Srbi in državo, vrnitev Albancev v normalne okvire življenja (sole, delovna mesta itd) pa tudi pogloblitev stikov z mednarodnimi usta-

novami (primer sodelovanja Univerze iz Firenc in Univerze v Pristini). Poleg dialoga in priznanja dovršene avtonomije za območje, bi k pomiritvi nedvomno veliko pripomogla prisotnost civilnih opazovalcev, o čemer je pred kaksnim letom razmišljal tudi Alexanser Langer.

Senator Bratina je na vprašanje, kako kosovsko krizo obravnava politika dejal, da je največ posluha doslej dokazal Svet Evrope, medtem ko posamezne države na spremembe, izzive in krizne situacije reagirajo po zastarelih miselnih konceptih. Posege je usklajeval Antonio Fortunato, predstavnik studentskega gibanja na Goriski univerzi, ki je bilo organizator srečanja, pozdrav Zelenih pa je uvodoma prinesel Renato Fiorelli. Na sliki: razpravljalci na včerajšnjem javnem srečanju o miroljubnem razreševanju krize na Kosovu. Foto Bumbaca.

ČRPALKE

Danes in jutri so na Goriskem dežurne črpalke:

GORICA
MONTESHELL - Ul. Trieste 22

IP - Ul. don Bosco 108
AGIP - Ul. Aquileia 60
FINA - Korzo Italia 103

TRZIC
MONTESHELL - Ul. Matteotti 23

ESSO - Ul. I Maggio 59
IP - Ul. Boito 57
FINA - Ul. Cosulich 21

KRMIN
MONTESHELL - drz. cesta 56

GRADIŠČE
AGIP - na cesti v Marjan

RONKE
ERG - Ul. Aquileia

FOLJAN
AGIP - Ul. Redipuglia

ROMANS
API - Trg Candussi

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
ALL'ORSO BIANCO, Korzo Italia 10, tel. 531576.

DEŽURNA LEKARNA V TRZICU
S. NICOLO', Ul. I maggio 94, tel. 790338.

DEŽURNA LEKARNA V SOVODNJAH
dr. Marko Rojec, Ul. I. maja 76, tel. 882578.

KRONIKA / PREDSINOČI

Strelna preklala cedro

Na srečo ni bilo hujših posledic in škode

Med četrtkovo sicer kratkotrajno večerno nevihto je strelna udarila v kakih petnajst metrov visoko cedro na Trzaski cesti, v bližini bencinske črpalke Shell, ter jo dobesečno preklala. Na srečo hujšega ni bilo, saj je drevo na notranjem dvorišču in precej daleč od ceste in parkiranih avtomobilov. Zanimivo je, da je v neposredni bližini se ena cedra, ki pa je strelna ni poškodovala.

Na sliki (foto Bumbaca) razklano deblo cedre

KINO

GORICA
VITTORIA 1 17.45-20.00-22.10 »Seduzione del male«. Daniel Day Lewis in Winona Ryder.

VITTORIA 3 18.30-20.30-22.20 »Michael«. John Travolta in Andie MacDowell.

CORSO 18.00-20.00-22.00 »Nirvana«. Rez. Gabriele Salvatores. I. Diego Abatantuono.

TRZIC

COMUNALE 18.00-20.00-22.00 »La tregua«. Rez. Francesco Rosi.

PRIREDITVE

KD ANDREJ PAGLAVEC
Podgora vabi na Presernovo proslavo-nocoj ob 20.30 na sedežu društva. Sodelujejo: recitatorska skupina KD Briski gric ter združena moska zbora Briski gric - Andrej Paglavac. Slavnostni govornik: Aldo Rupel.

KD SABOTIN prireja v sodelovanju z goriskim centrom za arheoloske in zgodovinske raziskave in župnijo Stmaver - Pevma - Oslavje ob praznovanju sv. Valentina v bivši soli v Stmavru: danes, 15. februarja, ob 20. uri - dan slovenske kulture - nastopajo: OPZ Stmaver, MoPZ Stmaver in mladinski odsek KD Sabotin; jutri, 16. februarja, ob 10.30 odprtje kioskov in ob 14.30 slovesna sv. masa.

SPD GORICA vabi clane, da se jutri udeležijo srečanja in družabnosti ob vaskem prazniku v Stmavru.

SKD DANICA prireja 22. februarja ob 20.30 Presernovo proslavo v SKC Danica. Društvo tudi obvesca, da bo ob prazniku zena kulturno-zabavna prireditve. Prijave: Tanja (tel. 882201), Dolores (tel. 882222) in Kristina (tel. 882195) do 1. marca.

SKRD JADRO in SLOVENSKA KOMISIJA v Ronkah vabita 28. t.m. na prireditve ob dnevu slovenske kulture. V občinski knjižnici bodo odprli razstavo slik Iva Petkovska, nastopil bo zbor Beneške korenine, spregovorila bo kulturna delavka Flavia Juretic.

SCGV EMIL KOMEL obvesca, da je v teku predprodaja vstopnic za operno predstavo Gorenjski slavček, ki bo nocoj (abonma) in jutri, 16. februarja, v veliki dvorani Kulturnega centra Lojze Bratuž v Gorici. Vstopnice lahko rezervirate telefonsko (532163).

IZLETI

DRUŠTVO KRVO-DAJALCEV V DOBERDOB prireja od 26. do 31. avgusta krizarenje po Sredozemlju z obiskom Tunizije in Malte. Organizator je rok za prijave podaljšal se za nekaj tednov. Podrobnejša pojasnila nudijo Jozef Ferletic (Poljane), Michele De Lorenzo (Doberdob) in Aldo Jarc (Doberdob).

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV priredi ob dnevu zena 8. marca izlet v Portogruaro s kosilom v Pra di Pozzo. Prijave do 23. februarja na sedežu in pri poverjenikih.

POGREBI

Danes: 9.30, Ada Razzoli vse na glavnem pokopališču; 11.00, Giulio Busolini iz splosne bolnišnice v kapelo splosne bolnišnice in na glavno pokopališče; 12.00, Giovanni Perco iz Trevisa v cerkev in pokopališče v Locniku.

SLOVENSKI DEŽELNI ZAVOD ZA POKLICNO IZOBRAŽEVANJE

obvesca, da je se nekaj prostih mest pri tečajih:
- WINDOWS OFFICE STANDARD (Windows 3.1, winword 6.0, excel 5.0) - 100 ur
- ANGLESCINE - 80 ur

Za vpisovanje in dodatne informacije se lahko obmete na tajništvo zavoda v Gorici, ul. della Croce 3, tel. št. 81826, vsak dan (razen sobote) od 9. do 13. ure, najkasneje do 18. februarja, novembra 1997.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Mary Chase **HARVEY**
Gostovanje PDG - Nova Gorica

V ponedeljek, 17. (Red A) in torek, 18. (Red B) februarja 1997 ob 20.30 v Kulturnem domu v Gorici (Ul. I. Brass, 20)
VOZNI RED AVTOBUSA: 19.45 Poljane, 19.50 Doberdob, 19.55 Jamlje (Gostilna Pahor), 20.00 Dol (Gostilna Devetak), 20.05 Gabrje, 20.10 Sovodnje (Kulturni dom), 20.12 Sovodnje (pri Usarju) in 20.15 Standrez.

PD »PODGORA«
ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE
vabita na spominjsko svečanost

ob 60. obletnici smrti
Lojzeta Bratuža

v župnijski cerkvi v Podgori
jutri 16. februarja 1997

ob 11.00 maša zadušnica
ob 11.45 recital »Lojze Bratuž, nedolžna žrtev«

IZVAJAJO: MePZ »Podgora«
MoPS »Akord«
Recitatorji
Na orgle spremlja Dalia Vodice

ŠOLSTVO / PEDAGOŠKI LICEJ

Dijaki širijo svoja obzorja

Dragocena izkušnja na obisku v OŠ M. Šturkelj v Novi Gorici

Kvalitetna sola učenecem ne nudi samo odgovorov, ampak v njih budi tudi nova vprašanja in jih spodbuja k nadaljnjemu iskanju. Privlačen način za spodbujanje dijakov k zavzetemu razmišljanju, primerjanju in vrednotenju, je gotovo ta, da jim omogočimo srečevanje z različnimi stvarnostmi, načini življenja in dela.

Pedagoški licej S. Gregorčič skuša ta pristop udejaniti tudi z organiziranjem hospitacij, ki dijakom omogočajo spoznavanje različnih pedagoških pristopov. Dijaki so v preteklih letih nekajkrat že hospitalirali v solah na drugi strani državne meje, vendar so bili ti obiski pogojeni z vrsto formalnosti in omejitev, ki so veljale za odhajanje italijanskih dijakov v tujino. Z uveljavljanjem solske avtonomije je mnogo teh omejitev odpadlo in dijaki pedagoškega liceja so ugotovili, da bodo lahko odhajali na hospitacije v Novo Gorico sko-

raj tako sproščeno kot na osnovne šole v zamejstvu.

Prvi prijazni gostitelji učiteljskih maturantov so bili v prvem tednu februarja učitelji in učenci osnovne šole Miloje Strkelj iz Nove Gorice. Ponudili so jim vpogled v svoja prizadevanja za solo, ki bi kar najbolj odgovarjala potrebam, interesom in zmožnostim vseh učencev. Dijaki so najprej hospitalirali pri urah integriranega pouka v 2. razredu, zatem pa so se pogovorili z učiteljicami o svojih opazanjih in o vprašanjih, ki so se jim porodila ob srečanju z novo obliko dela. Zamislili so se nad možnostmi, ki jih nudi ta organizacijska oblika pouka, pri kateri se posamezna predmetna področja prepletajo, pester oblike in metode dela pa spodbujajo aktivnost učencev in krepijo njihovo samostojnost. Prav vsi dijaki so soglasali, da je bil to spodbuden začetek novega sodelovanja.

GORICA

»Če želiš mir, odpusti«

Manifestacija pri Rdeči hiši

»Če želiš mir, odpusti«. Pod tem geslom bo danes ob 18. uri pred mejnim prehodom pri Rdeči hiši molitveno srečanje za mir. Pripravljajo ga katoliške organizacije goriske nadškofije, združenje oporečnikov, nadškofijska Caritas. K pobudi so na slovenski strani pristopili poleg koprške škofije se razne organizacije dekanata Sempeter in Solkan. Po skupni molitvi in izpovedi krajsih pričevanj se bodo udeleženci podali v sprevodu do stolnice, kjer bo masa, ki jo bo daroval nadškof Bommarco. Tudi ob današnji pobudi »za spravo in sožitje« bodo sodelovale osebe, ki so lani prispevale k uresnitvi zamisli o obeležju »Concordia et pax« na Sveti Gori.

KULTURNI DOM / SPORED

Ob gledališču spet film, pa še glasba in drugo

Pestra 2. polovica februarja

Prve dni februarja je izšla nova številka Informativnega biltena Kulturnega doma iz Gorice s programom dejavnosti v mesecu februarju. V prvih dneh meseca smo že bili priča italijanski gledaliski predstavi z znano igralko Danielo Poggi, nato tridnevne- mu tečaju »telesne zaznave« ter tradicionalnemu otroškemu pustnemu rajanju.

Ob četrtek se bodo 28. februarja po daljšem presledku obnovili običajni filmski večeri Goricakinema, ki jih prireja Kinoatelj. Pomembno vlogo bo v tem mesecu imelo gledališče. Najprej bo na sporedu v ponedeljek in torek (17. in 18. februarja) v abonmaju SSG gostovanje novogoriškega gledališča PDG s predstavo »Harvey«, nato pa bo v torek, 25. t.m., na vrsti ponovno italijansko gledališče s skupino »Artisti Associati« iz Gorice s predstavo »Le intellettuali«. V okviru gledališke dejavnosti gre omeniti tudi predstavo v angleškem jeziku, ki bo prvič v Kulturnem domu nocoj ob 20.30 v priredbi Zavoda združenega sveta iz Devina.

V sredo, 19. februarja, bo pomembna proslava ob 50-letnici pariske mirovne pogodbe, ki jo prirejajo razne borbovske organizacije in Kulturni dom. Pričetek proslave ob 18. uri, nastopajo pa razni zbori iz Goriškega. V četrtek, 20., bo otvoritev razstave slikarja Livia Comissa iz Trzica, v petek, 21., pa bo literarni večer, v katerem se bodo prepletale poezije in glasbeni motivi. Naslov večera je Pogledi na svet.

V ponedeljek, 24. februarja (ob 20.30), bo na sporedu koncert Glasbene matice na katerem bo nastopil harmonikar Corrado Rojac iz Trsta. Napovedani koncert Iztoka Mlakarja iz Nove Gorice pa je preložen na kasnejši datum.

Za vsa podrobnejša pojasnila v zvezi s prireditvami se lahko zainteresirani obrnejo na urad Kulturnega doma (tel. 33288).

NOVICE

Zaščitni znak za celostno promocijo Gorice

Pri promociji Gorice na področju gospodarskih dejavnosti, turizma in gostinstva ter raznih storitev, naj bi se v prihodnje posluževali nekakšne zaščitne znamke. Tako izhaja iz sporočila za tisk občinskega odbornika za obmejno sodelovanje. V kratkem bodo dodelali in predstavili takoimenovani PMA (Piano di marketing di area - globalni načrt marketinga za gorisko območje). Predstavljal bo Gorico v starih glavnih aspektih: na področju gospodarstva, teritorija, družbenih dejavnosti in storitev.

Od 28. februarja nov umik razsodišča za pravice bolnikov

Razsodišče za pravice bolnikov obvesča, da bodo člani razsodišča od 28. februarja spremenili urnik pogovorov s strankami. Na razpolago javnosti bodo ob ponedeljkih in četrtek od 15.30 do 16.30 in ob petkih od 10. do 11. ure. Sedež razsodišča je v kompleksu bolnišnice v ulici Vittorio Veneto 171.

Antea - Združenje za starejše občane, ki želijo biti aktivni

V sklopu sindikalne zveze CISL so ustanovili združenje ANTEA (Associazione nazionale terza età attiva), ki si prizadeva, da bi starejši občani ostali kar se da aktivni člani družbenega dogajanja in da bi po svojih močeh pomagali glede izboljšanja javnih storitev, si prizadevali za aktivno uporabo prostega časa itd. Vsem, ki želijo sodelovati, je na razpolago »zeleni telefon«, ki je vključen neprekinjeno. Svoje predloge, ugotovitve, kritike in nasplohe vse, kar jih žuli, občani lahko sporočijo na sledečo številko: 167/414216.

Morda bodo priredili razstavo o prvem sovodenjskem pustu

Prvemu pustnemu sprevodu v Sovodnjah, ki je bil v nedeljo, nameravajo napisati še eno poglavje. Med številnimi gledalci, ki so spremljali zanimivo in zabavno prireditev je bilo veliko fotoamaterjev, pa tudi članov fotografskega kluba Skupina 75. Porodila se je tako zamisel, da bi Sovodenjski pustni sprevod predstavili še na fotografski razstavi. Pobudo nameravajo uresniti člani Skupine 75, ki bodo v prihodnjih dneh objavili točnejša navodila.

PREDNAROČNINE 1997 - PREDNAROČNINE 1997 - PREDNAROČNINE 1997

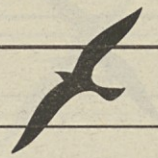
Primorski dnevnik

Vsem naročnikom Primorskega dnevnika za leto 1997 nudimo znane ugodnosti:

- Vsako jutro vas pred vrati čakajo sveže novice iz sveta in bližnje okolice
- Brezplačno vam bomo objavljali male oglase in čestitke
- Za novoporočence v letu 1997 bo naročnina brezplačna
- **Do 28. februarja 1997 ostane prednaročnina nespremenjena (TUDI LETOS 300.000 lir)**

KAKO PLAČATE:

- ▶ *prednaročnino lahko plačate na upravi Primorskega dnevnika v Trstu in Gorici*
- ▶ *pri vseh slovenskih bančnih zavodih v FJK*
- ▶ *na Goriškem in po vaseh na Tržaškem pri raznašalcih Primorskega dnevnika*

RIM / SREČANJE TRIGONALE

Italija ponovila svojo podporo

Državni sekretarji so se odzvali na izražen interes Avstrije in Hrvaške za sodelovanje

RIM - V Rimu so se včeraj sestali državni sekretarji v zunanjih ministrstvih Italije, Slovenije in Madžarske. Italijo je na srečanju tako imenovane trigonale zastopal podsekretar Piero Fassino (na sliki AP), Slovence Ignac Golob, Madžarsko pa Szent Ivanyi. Na sestanku je Italija vnovic podprla vključitev Slovenije in Madžarske v Evropsko unijo in zvezo NATO. Po njenem mnenju je vključitev teh dveh držav v NATO v prvem krogu strateski cilj, potreba in možnost. Sicer pa naj bi se čimprej sestali obrambni ministri Slovenije, Italije in Madžarske in se dogovorili o konkretnih oblikah sodelovanja, med njimi tudi o italijanski pobudi za oblikovanje skupne vojaške enote. Maja pa naj bi se v Budimpešti sestali pod-

predsedniki vlad vseh treh držav, je sporočilo slovensko zunanje ministrstvo. Sporočilo navaja, da so bili pogovori vsebinski in konk-

retni, z dogovori, ki so bili sprejeti, pa se krepi tristransko sodelovanje. Državni sekretarji, ki so se včeraj sestali ze drugič - prvo srečanje je bilo lani oktobra v Mariboru, so imenovali tudi nacionalne koordinatorje za trigonalo. Po mnenju slovenskega državnega sekretarja Ignaca Goloba dejstvo, da sodelovanje v okviru trigonale dobiva bogato in raznovrstno vsebino, trigonali obeta dolgo življenje. Slovenija je včeraj predlagala sodelovanje v vrsti projektov s področja gospodarstva. Med drugim naj bi organizirali več poslovnih konferenc, delati naj bi začeli koordinatori za t.i. koridor st. 5 med Trstom, Ljubljano in Budimpešto. Italija je poleg tega podprla Slovenijo glede koridorja st. 10, ki bo povezoval Salzburg z Ljubljano in območji na jugovzhodu Evrope. Državni sekretarji trigonale so se odzvali tudi na izražen interes Avstrije in Hrvaške za sodelovanje. Menili so, da bo sodelovanje možno na projektni osnovi. (STA)

NOVICE

Slomšek kmalu blaženi

RIM - S soglasno potrditvijo čudežev knezskofa Antona Martina Slomska s strani kongregacije za svetnike v Rimu, 4. februarja letos, se končuje postopek Slomskove beatifikacije, ki je trajal 70 let. Na tej seji je bil prisoten tudi papež Janez Pavel II. Tako se uresničujejo papeževe besede, ki jih je izrekel na pastoralnem obisku v Sloveniji med 17. in 19. majem lani, da se postopek Slomskove beatifikacije približuje koncu. Anton Martin Slomsek se je rodil 26. novembra 1800. leta na Slomu v Unicah pri Ponikvi blizu Grobelnega in umrl leta 1862. Znan je kot pesnik, cerkveni organizator, nabozni in solski pisatelj, narodni buditelj in cerkveni dostojanstvenik. Slomsek ni pisal le za solo, temveč tudi za življenje. Slog je prevzel od ljudstva, da je ljudem segel v srce. Vzgojil je mnogo narodnjakov in veliko krajev ob meji resil narodnostnega propada. Slomsek je skrbno pazil, da se duhovniki, ki so preveč zaposleni s pastoralnim delom, ne bi duhovno zapustili. Z diplomu se učenje ne konča, sklene se šele ob grobu, je govoril Slomsek. (STA)

Dela pri Ravbarkomandi

LJUBLJANA - Zaradi obnove leve polovice viadukta Ravbarkomanda (gledano iz smeri Ljubljane proti Postojni) je od včeraj v dopoldanskih urah promet v območju omenjenega viadukta preusmerjen na desno, že obnovljeno polovico. Skladno z dovoljenjem prometnega inšpektorata RS bo promet po že obnovljeni polovici viadukta Ravbarkomanda potekal po dveh vozniških pasovih do 24. aprila letos. Po tem datumu pa bodo, tako kot lani, uvedeni trije vozni pasovi s spremenljivo prometno signalizacijo. Taka prometna ureditev pa bo veljala do 30. oktobra letos. (STA)

V Sloveniji najmanj zapornikov

STRASBOURG - Stevilo oseb z casualnim odvzemom prostosti na 100.000 prebivalcev je v večini evropskih držav pod 90; najnižje je v Sloveniji, kjer znaša 24, 1 zapornikov, na vrhu lestvice pa je s 694 zaporniki na 100.000 prebivalcev Rusija. To je pokazala redna letna statistična analiza Sveta Evrope o zaporniški populaciji za leto 1995. Največji delež zensk v zaporih je bil 1. septembra 1995 v Spaniji (9, 6 odstotkov), največji delež tujih zapornikov na 100.000 prebivalcev pa v Švici (57, 5 odstotkov). Statistična analiza SE navaja tudi podatke o številu pobegov, samomorov in pogojnih kazni. (STA)

Informativni dan za kandidate iz zamejstva

LJUBLJANA - V prostorih Filozofske fakultete je včeraj med 12. in 14. uro potekal informativni dan, namenjen bodocim kandidatom iz zamejstva, ki se nameravajo v študijskem letu 1997/98 vpisati v 1. letnik rednega dodiplomskega študija na kate-remkoli visokošolskem zavodu v Republiki Sloveniji, je sporočilo ministrstvo za solstvo. Srečanje je pripravilo ministrstvo za solstvo in sport, sooblikovali pa so ga tudi predstavniki Univerze v Ljubljani. Informativnega dne se je udeležilo približno 100 letošnjih maturantov iz zamejstva. (STA)

SLOVENIJA / PRED POLITIČNIM RAZPLETOM?

Drnovšek si prizadeva za dogovor s SLS

Pogajanja mandatarja z SLS naj bi se končala danes

LJUBLJANA - Mandatar Janez Drnovšek si prizadeva razširiti vladno koalicijo, v nasprotnem primeru bo državnemu zboru predlagal vlado iz strank, ki so ga podpirale že doslej. Pogajanja so se nadaljevala sinoči pozno v noč in naj bi se končala danes, je na včerajšnji novinarski konferenci povedal mandatar in predsednik Liberalne demokracije Slovenije (LDS) Janez Drnovšek.

Ozje vodstvo Slovenske ljudske stranke (SLS) se je na četrtkovem sestanku zavzelo za ohranjanje enotnosti med strankami slovenske pomladi ter da bi se obenem čimprej presegla nekajmesečna blokada, ki ogroža projekte, ki so pred Slovenijo tako na zunanem, notranjem ter socialnem in gospodarskem področju. V primeru, da se

za sodelovanje v vladi ena oz. obe ostali stranki slovenske pomladi ne odločita in odideta v opozicijo, potem obstaja možnost, da SLS sama vstopi v koalicijo dveh največjih strank, torej skupaj z LDS, je na današnji novinarski konferenci poudaril predsednik SLS Marjan Podobnik. To naj bi bila možnost, po kateri bi lahko prišli do predcasnih volitev ter da bi obenem postorili vse najnujnejše stvari, ki so v tem času pred naslo državo.

Podpredsednik Socialdemokratske stranke (SDS) Ivo Hvalica pa je na novinarski konferenci med drugim dejal, da je po včerajšnjem pogovoru z vodjo Slovenske ljudske stranke (SLS) Marjanom Podobnikom dobil občutek, da se ta stranka odloča za samostojen vstop v Drnovškovo

vlado. Poleg tega pa je Hvalica pojasnil se nekatera dogajanja v zvezi s pogajanjem z mandatarjem Janezom Drnovškom o sestavi nove vlade v zadnjih nekaj dneh, in napovedal, da bo jutri svet stranke obravnaval zadnjo ponudbo mandatarja o oblikovanju koalicije "treh največjih oz. velikih strank".

Predsedniki t.i. pomladnih strank in njihovi poslanci so se včeraj popoldne v prostorih poslanske skupine SLS posvetujejo o sodelovanju v vladi Janeza Drnovška in naj bi po nepotrjenih virih se nocoj oblikovali nov predlog o morebitni vključitvi v koalicijo in jo posredovali mandatarju. O tem predlogu je sinoči za zaprtimi vrati potekal sestanek predsednikov vseh treh strank. Clan Socialdemokratske

stranke Slovenije (SDS) Joze Pučnik je med sestankom v kraji izjavi za novinarje izrazil bojazn, da je "vlak za pomladno koalicijo že odpeljal in da bo v vlado vstopila le ena stranka".

Glavni tajnik Združene liste socialnih demokratov (ZLSD) Dusan Kumer je novinarjem povedal, da mandatar Janez Drnovšek njihove stranke doslej se ni obvestil o morebitni pobudi za prekinitev koalicijske pogodbe. Če bo ta pobuda prišla, bo o njej razpravljalo predsedstvo stranke in se takrat tudi odločilo, kako ravnati. Če pa bi prišlo do predloga, po katerem ZLSD ne bi bila enakopraven partner v vladi, "pa lahko zanesljivo povem, da v takšni koaliciji in vladi ZLSD ne bo", je poudaril Kumer. (STA)

DUNAJ / PREDSEDNIŠKE VOLITVE 1998

Ursula Stenzel namesto Klestila?

DUNAJ - Razprava o možnih kandidatih za položaj avstrijskega zveznega predsednika na volitvah pomladi 1998 se nadaljuje. Potem, ko je novi zvezni kancler in bodoci sef avstrijskih socialdemokratov Viktor Klima napovedal, da bo SPÖ postavila svojega lastnega kandidata in da nikakor noče politično areno prepustiti konzervativnemu taboru, kateremu pripada tudi sednji predsednik Thomas Klestil, se je javna razprava osredotočila na sedanjo poslanko Ljudske stranke v Evropskem parlamentu Ursulo Stenzel. Le-ta naj bi bila adut-karta meščanskega tabora za slučaj nekandidature Klestila.

Kot znano, je nekdanja uspeš-

na novinarka pri Avstrijski radioteleviziji (ORF) Ljudski stranki pri volitvah v Evropski parlament oktobra lani pripomogla k največjemu uspehu v zadnjih treh desetletjih na vseavstrijskih volitvah. Z njo kot glavno kandidatko je ÖVP na teh volitvah postala najmočnejša stranka v Avstriji - se pred socialdemokrati takratnega kanclerja Vranitzkega in Haiderjevimi svobodnjaki.

Kot smo že poročali, je vprašanje, ali bo Klestil, ki se je po večmesečni hudi bolezni sele te dni vrnil v dunajski dvorec, povsem odprto. Po lastni izjavi bo odločitev sprejel po konzultaciji z zdravniki sele pozno jeseni letos.

Ljudska stranka, ki je Klestila

leta 1991 kandidirala za predsednika države, jedoselj poudarila, da bo sedanjega predsednika v primeru njegove ponovne kandidature »v polni meri« podprla.

Za Haiderjeve svobodnjake vprašanje predsedniških volitev toliko časa ni aktualna, dokler se Klestil ni odločil. Drugece Zeleni: dali so jasno vedeti, da ne bodo podprli ponovno kandidature sedanjega predsednika in da bodo - kot pri zadnjih dveh predsedniških volitvah - po vsej verjetnosti postavili svojega lastnega kandidata. Peta politična stranka v avstrijskem parlamentu, Liberalni forum prav tako ni izključil tudi možnost postavitve lastnega kandidata.

Ivan Lukan

ARHIVI SFRJ

Slovenija upa v napredek pri pogajanjih

BRUSELJ - Vodja slovenske delegacije za pogajanja o pravnem nasledstvu nekdane Jugoslavije dr. Miran Mejak, ki se je v Bruslju sestel z mednarodnim posrednikom za nasledstvo sirom Arthurjem Wattsom, je izrazil upanje, da bo na bližnjem sestanku petih naslednic na temo arhivov prišlo do napredka.

V ponedeljek in torek, 17. in 18. februarja, se bodo namreč v Bruslju sestale delegacije Bosne in Hercegovine, Hrvaške, Makedonije, Slovenije in Zvezne republike Jugoslavije, razpravljale pa bodo o vprašanju arhivov nekdane Jugoslavije. To je po oceni slovenskih pogajalcev izredno pomembno vprašanje in je osnova za celotna pogajanja, saj arhivi vsebujejo podatke, ki so nujni za delitev premoženja. Delegacija Beograda sedaj edina razpolaga s temi arhivi je zaradi tega v prednostnem položaju na pogajanjih z drugimi naslednicami. Arhivi poleg tega niso povezani z gmotnim premoženjem nekdane jugoslovanske federacije.

Pogovori o pravnem nasledstvu nekdane Jugoslavije potekajo že od leta 1992, vendar doslej niso dali rezultatov. Kot je dejal dr. Mejak, slovenska pogajalska skupina zato resno razmišlja o možnosti, da bi slovenski vladi predlagala mednarodno arbitrazo za razdelitev premoženja. Odločitev o arbitraži je v pristojnosti vlade, zanjo pa bi se morale odločiti vse države naslednice, sicer je ni mogoče izpeljati. (STA)

KOMEN / NA DANAŠNJI DAN

Obletnica požiga štirih kraških vasi

Danes v Komnu vrsta spominskih svečanosti

KOMEN - V vaseh Komen, Divci, Mali dol, Tomačevica in Branik so se k sreči ziveli ljudje, ki so 15.02.1944 doziveli eno izmed strahot druge svetovne vojne. V jutranjih urah so jih Nemci izgnali iz domov, jih se istega dne s kamioni in nato zivinskimi vagoni odpeljali v izgnanstvo, v Nemcijo, na Bavarsko, domove pa so jim pozgali. Mnogi so v izgnanstvu umrli, večina pa se jih je vrnila 1945. leta in v dneh svobode jih je, cetudi najbolj zalosten dan življenja, 15. februar družil v spominjanju na veliko življenjsko preizkušnjo. Tako je vse od takrat 15. februar na Komenskem krasu spominski dan, ki vendarle opozarja na resnico: Izgnanstvo so ljudje pogumno preživeli in tista neizmerna ljubezen do domačega ognjišča jih je dvignila iz trpljenja v novo življenje. Vrnili so se in na novo zgradili domove in pognali nove korenine. Povezani v Društvo izgnancev Slovenije 1941-1945 v krajevni organizaciji Komen, so nekateri tudi že obiskali kraje, kjer so bili v izgnanstvu, večina pa, ki so se zivi in mi, njihovi otroci in že vnuki in pravnuki pa 15. februarja, spominskega dneva, nocoj izbrisati iz koledarja pomnikov preteklosti. Tudi letos bomo v Kom-

nu danes obudili spomin na ta dan leta 1944 - ob 13. uri bo na pokopališču v Skrbini komemorativna svečanost ob postavitvi spominskega obeležja južansko preminuli družini Derman in se šestim ustreljenim članom narodnoosvobodilnega odbora in domaćinom, ki so prav 15.2.1944 sklenili svojo življenjsko pot. Ob 15. uri bomo, v združenem domu v Komnu s kulturnim programom se preživeli izgnancev, sporočili: Taka je danes mladost. Tak je nas brezskrben, vendar enako odgovoren in ustvarjal dan. Bodite ponosni na prehojeno pot in na nas!

Program bodo oblikovali učenci Osnovne sole Antona Sibelja Stjenka iz Komna, s slovenskimi rodniimi pesmimi pa bodo ozivili teh naših 52 let člani Kvarteta 7 PLUS iz Izole, ki so jih povabili v goste. Kvartet 7 PLUS deluje že četrto leto in ima za seboj že nad 150 samostojnih koncertov po Sloveniji in v zamejstvu. »Sijaj mi soncece«, je njihova kaseta, v živo pa bo to sonce, z njihovimi ubranimi glasovi, vzšlo tudi na nas spominski dan, ki ga bomo v Komnu sklenili ob 17.30 s spominsko maso v komenski cerkvi.

Ana Godnik

gospodarstvo in finance

PODJETNIŠTVO / ITALIJANI BI SE RADI SELILI V AVSTRIJO

Provokacija proti Rimu: v Celovcu 400 poslovnežev

Celovec - V dokaj mirno predvolilno vzdušje glavnega mesta Koroske (na skorajšnje občinske volitve tujega obiskovalca obvesčajo le na vsakem cestnem vogalu plakati z nasmejanimi obrazi kanidatov za župana) je včeraj vdrlo nekaj sto Italijanov. Na ploščadi pred čisto novo stavbo banke za Korosko in Stajersko je celo igrala ena tolikšnih celovških godb na pihala v pisanih koroskih oblacilih. Marsikateri Celovečan se je spraševal kaj se pravzaprav dogaja. V prvih popoldanskih urah se je najprej na ploščad, zatem pa v bančno stavbo, strnilo nekaj sto srednjih in malih italijanskih podjetnikov iz raznih italijanskih dežel, od Lombardije do Toskane in se cez, predvsem pa iz Furlanije-Juljske krajine in Veneta, so v Celovec prisli pogledat kaj jim Avstriji ponujajo. Tokrat jih ni zanimala prodaja svojih izdelkov ali nakup surovin, kot se to dogaja na raznih sejmihi. Tokrat so se ti mali podjetniki zanimali ali bi se dalo v Avstriji zgraditi tovarniško halo ter iz domače delavnice pobrati sila in kopita ter oditi na tuje. »Saj smo konec koncev v zadrugi Evropi«, so menili nekateri, »prav nič me ne zanima, kjer imam svojo tovarnico. Zanima me le, da delam v miru, da plačam čim manj davkov, da me banke ne bremenijo s prehudimi obrestmi.«

Italijanskih gostov je bilo toliko, da so se pobud-

niki srečanja, Avstijci, zbal tolikšnega števila. Na vratih so varnostne straže organizacije Life budno pazile, da ni v stavbo vstopil nepoklicani. Imeli so sezname udeležencev. Zdelo se je, kot da hišni gospodarji, t.j. Bank für Kärnten und Steiermark, nima pri tem nič. Z rumenim kartončkom si vstopil v veliko dvorano, z rdečim v tisto v prvem nadstropju, z belim v se eno.

Se pred začetkom posveta je bila tiskovna konferenca. Koroska nudi veliko možnosti tujim investitorjem, so uvodoma povedali funkcionarji BKS in drugi. V vsej koroski deželi je veliko urejenih zemljišč, mi bi jim rekli industrijske ali obrtniške cone, Avstrijci jim pravijo tehnološki parki. Delovne sile je dovolj, saj je Koroska s svojimi 30.000 brezposelnimi, na prvem mestu v Avstriji. Dosega med 13 in 15 odstotki brezposelnih, razlike so v poletju in zimi. To predvsem na račun turizma, ki je v zadnjih casih pokazal negativne posledice. Na celovski univerzi se šolajo strokovni kadri, prav tako v srednjih solah. Delovnih profilov je torej veliko na razpolago in za vsako potrebo.

Množični obisk v Celovcu je priredila protidavčna organizacija Life. Njen predsednik Giorgio Panto, znan industrijalec iz Veneta, je povedal, da tako veliko zanimanje za Avstrijo je predvsem v malih in

srednjih podjetnikih, takšnih, ki običajno niso pogledali izza domačega zvonika. »Če bo mali podjetnik, tak s komaj nekaj desetlinami delavcev ugotovil, da tu v Avstriji lahko zasluži nekaj sto milijonov lir letno, potem je čisto razumljivo, da ga bo volja pobrati svoje stroje in jih prepeljati čez mejo,« je dejal Panto. Se zlasti radovednim avstrijskim novinarjem je povedal, da je v Italiji cela vrsta nadzornih služb, ki so pred vrati tvoje delavnice skoro vsak dan. Da je v Italiji davčni vijak zares nemogoč, uradno 54 odstoten, dejansko pa marsikdaj tudi preko 70 odstoten, v Avstriji pa so davki komaj 34 odstotni. Plače so sicer v Avstriji nekoliko višje kot v Italiji. V Italiji pa so obresti na posojila za majhna podjetja tudi 15 in več odstotna, v Avstriji pa krepko polovico. Vse to bo marsikaterega podjetnika prepričalo, naj gre na tuje. Sicer pa je Panto dejal, da se ta množični obisk lahko smatra kot provokacija. Sam upa, da se bo Rim zbudil.

Kasneje so na shodu, ki je trajal kar nekaj ur govorili direktor BKS dr. Heimo Penker, podpredsednik koroske deželne vlade Karl Heinz Gasser, in se drugi strokovnjaki. Pojasnjevali so razne aspekte, od davčnega do investicijskih olajšav za tuje v Avstriji. Sledili so se podrobno pogovori na osebni ravni.

Marko Waltritsch

SLOVENIJA / GOSPODARSKA GIBANJA

Decembra proizvodnja za desetino nad svojim dnom leta 1993

LJUBLJANA - Ob umirjanju industrijske proizvodnje so v decembru zaloge narascale hitreje. V decembru je industrijska proizvodnja nadaljevala rast, ki se je začela septembra. Povečevanje je bilo tokrat precej manjše kot v prejšnjih mesecih. Decembra je narasla le se po 0,34 odstotka mesečno ali stiri odstotke letno in bila osem odstotkov nad primerljivo predlansko ravni. V celotnem letu je bila za odstotek večja kot pred letom, že 10 odstotkov nad svojim dnom leta 1993, vendar se precej pod maksimumom iz leta 1986.

Kot navaja Ekonomski inštitut Prave fakultete v januarju številki Gospodarskih gibanj, so zaloge decembra pospešeno narascale. Povečevale so se po 0,82 odstotka mesečno ali več kot deset odstotkov letno in bile za odstotek večje kot decembra 1995. Na enoto produkcije so se v zadnjem letu zmanjšale za več kot šest odstotkov, kar pomeni, da vsaj na agregatni ravni se ne pritiskajo na morebiten začetek upadnja industrijske aktivnosti.

V prvih mesecih 1997 so obeti za domaćo gospodarsko rast precej slabši kot v lanskem drugem polletju zaradi manjše konjunktore v Zahodni Evropi

od pričakovane, poslabšanja konkurenčnosti domačih producentov (delno povezano z izvajanjem trgovskega dela asociacijskega sporazuma z EU) ter krojenja programov javnega sektorja, povezanega z nesprejetjem proračuna za leto 1997 in omejevalnim programom začasnega financiranja. Zato bi se lahko gospodarska rast v prvem polletju 1997 zopet (podobno kot leta 1995) prekinila. Decembra lani je bil realen obseg prodaje v trgovini na drobno za dva odstotka (oktobra se deset, novembra pa pet odstotkov) večji kot pred letom. Trgovina na debelo pa se decembra ni poslabšala. V tem mesecu je bila realno devet odstotkov, celo leto skupaj pa tri odstotke nad primerljivo predlansko ravni.

Anketa državnega urada za statistiko o gospodarski klimi kaže, da je imelo decembra zaradi nižje ravni naročil od pričakovane na svetovnem trgu probleme 35 odstotkov, na domačem 44 odstotkov in na trgih nekdanjih jugoslovanskih republik 68 odstotkov vprašanih podjetij. V primerjavi z letom poprej so ostale glede naročil razmere na svetovnem trgu enake (v lanskem decembru so bile se vedno stiri odstotne točke

slabše od najbolj ugodnih v marcu 1995, torej od obdobja, preden je začelo pesanje konjunktore v Zahodni Evropi), na nekdanjem jugoslovanskem trgu so se izboljšale za odstotno točko, na slovenskem pa kar za stiri odstotne točke. Sodeč po teh podatkih, je bil glavni vzvod lanskega oživljanja gospodarske dejavnosti domača konjunktura.

Med gospodarskimi dejavnostmi neindustrije se je decembra krepilo gradbeništvo, turistične storitve domačim gostom in pomorski promet. Turistične storitve tujim gostom, kopenski (železniški in cestni), pristaniški ter letalski promet pa so upadali. Z izjemo povečanega obsega turističnih storitev tujim gostom in povečanega letalskega prevoza potnikov se je lani v celotnem letu neindustrijska gospodarska dejavnost skrčila (najbolj železniški transport).

Zaposlenost se je novembra rahlo povečala (ne v industriji), kar zmanjšuje število prostih delovnih mest. Brezposelnost pa je decembra spet hitro narasla.

Velik trgovinski primanjkljaj je v novembru prispeval k poslabšanju tekoče bilance. Po popravkih pri poslih oplenitvenja naj bi ostal trgovinski pri-

manjkljaj v letu 1996 na ravni leta 1995, obseg menjave pa pod pričakovanji - in to kljub vse znatnejši podpori izvozu s strani Slovenske izvozne družbe. Presežna ponudba deviz je tudi v januarju vodila v apreciacijo tolarja proti nemški marki, ne pe tudi proti dolarju. Cene so se tudi v januarju trendno umirjale (kmetijske cene se najmanj). Plače so decembra posokocile le iz sezonskih razlogov. Rast mase plač v letu 1996 ni preseгла rasti produkta, za kar gre zasluga padcu števila zaposlenih.

Prihodki javnega sektorja decembra niso rasli hitro, se najhitreje prometni davek. Kljub skoku v decembru, so ostali prispevki za pokojninsko zavarovanje in zaposlovanje v letu 1996 nominalno manjši kot v letu 1995, zato pa so bistveno realno porasli prispevki za zdravstveno zavarovanje.

Kljub povečevanju primarnega denarja v decembru, krediti bank in ponudba denarja niso narasli; rast denarja in širšega denarja pa je posledica odkupa deviz. Gospodarstvo je popravilo svoj finančni položaj s povečanjem dolgoročnih kreditov ob zmanjšanju kratkoročnih med viri in z izboljšanjem relativne likvidnosti. (STA)

Vaš bančni partner

**največja
slovenska banka**

**kompletne bančne
storitve doma in
v tujini**

**največji delež
v mednarodnih
poslih Slovenije**

**korespondentni odnosi
s 103 italijanskimi
bankami
in 1200 drugimi
bankami po svetu**

Sedež:
Nova Ljubljanska banka d.d.
Trg republike 2
1520 Ljubljana, Slovenija
Tel.: 00386 - 61/125 0155
Faks: 00386 - 61/125 0331
E-mail: info@n-lb.si
internet: http://www.n-lb.si

Nova Ljubljanska banka d.d.
Filiale di Milano
Piazza A. Diaz 2
20123 Milano, Italija
Tel.: 02/806 9191
Faks: 02/8646 5358

Nova Ljubljanska banka d.d.
Predstavništvo Trst
Via Valdirivo 26
34132 Trst, Italija
Tel.: 040/639 033
Faks: 040/362 093

Nova Ljubljanska banka d.d.
Podružnica Nova Gorica
Ul. Tolminskih puntajev 4
5000 Nova Gorica, Slovenija
Tel.: 00386 - 65/29 558
Faks: 00386 - 65/29 731

Nova Ljubljanska banka d.d.
Podružnica Koper
Ferrarska 10/II - 1A
6000 Koper, Slovenija
Tel.: 00386 - 66/38 116
Faks: 00386 - 66/33 140

ljubljanska banka
Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana

ZADRUŽNA KRASKA BANKA Zadruga z.o.z. TRST	14. FEBRUAR 1997	v LIRAH	
	valuta	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1645,00	1690,00	
nemška marka	975,00	995,00	
funt sterling	2668,00	2723,00	
švicarski frank	1125,00	1155,00	
belgijski frank	46,76	48,76	
francoski frank	286,00	296,00	
danska krona	253,00	263,00	
norveška krona	243,00	253,00	
švedska krona	219,00	229,00	
kanadski dolar	1211,00	1251,00	
portugalski eskudo	9,29	10,19	
nizozemski gulden	863,00	888,00	
avstrijski šiling	137,50	142,00	
španska pezeta	11,13	12,23	
grška drahma	6,00	6,80	
irski sterling	2586,00	2666,00	
japonski jen	12,84	13,74	
avstralski dolar	1222,00	1292,00	
madžarski florint	8,75	11,50	
hrvaška kuna	230,00	280,00	
slovenski tolar	10,60	11,10	

KMEČKA BANKA - GORICA		14. FEBRUAR 1997		v LIRAH	
		valuta	nakupni	prodajni	
ameriški dolar	1643,00	1673,00			
nemška marka	975,00	993,00			
francoski frank	287,00	297,00			
nizozemski gulden	862,00	887,00			
belgijski frank	46,87	48,67			
funt sterling	2638,00	2718,00			
irski sterling	2569,00	2654,00			
danska krona	254,00	264,00			
grška drahma	6,10	6,70			
kanadski dolar	1208,00	1243,00			
švicarski frank	1125,00	1150,00			
avstrijski šiling	137,45	141,95			
slovenski tolar	10,60	11,00			

MILANSKI DEVIZNI TRG		14. FEBRUAR 1997		v LIRAH	
		valuta	povprečni		
ameriški dolar	1660,710				
EMU	1915,800				
nemška marka	985,410				
francoski frank	291,920				
funt sterling	2692,340				
nizozemski gulden	877,850				
belgijski frank	47,756				
španska pezeta	11,635				
danska krona	258,520				
irski funt	2628,570				
grška drahma	6,301				
portugalski eskudo	9,798				
kanadski dolar	1229,430				
japonski jen	13,389				
švicarski frank	1138,100				
avstrijski šiling	140,030				
norveška krona	247,740				
švedska krona	224,950				
finska marka	332,910				

MILANSKI BORZNI TRG		14. FEBRUAR 1997		INDEKS MIB-30: -0,78%	
delnica	cena	var. %	delnica	cena	var. %
Alleanza Ass.	13.485	+1,62	Mediolanum	16.061	+0,02
Bca di Roma	1.365	+1,94	Montedison	1.277	-0,31
Bca Fideuram	4.624	-0,17	Olivetti	643	-0,46
Benetton	20.228	+0,29	Parmalat	2.525	+2,68
Comit	3.434	+0,38	Pirelli Spa	3.547	-0,30
Credit	2.359	+0,59	Ras	16.148	+0,02
Edison	9.771	+1,56	Rofo	17.651	-0,26
Fiat	5.306	+0,35	Saipem	7.720	-1,85
Gemina	958	---	San Paolo To	11.416	-0,21
Generali	32.806	-0,35	Sirti	10.859	-1,00
Imi	15.570	-0,39	Stet	8.467	+2,72
Ina	2.332	-0,04	TIM	4.699	-0,44
Italgas	6.440	-0,32	Telecom Ita	4.545	+1,22
La Fondiaria	7.108	+0,09			
Mediaset	7.272	-0,20			
Mediobanca	11.816	-1,22			

NOVICE

Uspeh Dinamice

V tekmi 24. kola kosarkarske A2 lige je Dinamica iz Goirce z 89:76 premagala mostvo Casetti iz Imole. Najboljši strelec Goricanov je bil z 19 točkami Fumagalli. Ostali izidi: Livorno - Serapide 82:79, Caserta - Faber 75:72, Montecatini - Banco 83:77, Battipaglia - Reggio Emilia 82:83, Floor - Konkret 92:75.

Vrstni red: Reggio Emilia in Konkret 34, Dinamica 28, Livorno, Montecatini in Serapide 26, Caserta, Faber in Imola 24, Banco Sardegna 20, Battipaglia 16, Floor PD 6.

Rezultati in lestvice košarkarske evrolige

LJUBLJANA - Rezultati in lestvice, skupina E: Alba Berlin - CSKA Moskva 78:76 (39:39), Olympiakos - Stefanel Milano 87:84 (51:39), Charleroi - Maccabi Tel Aviv 90:82 (46:42). Vrstni red: Stefanel Milano 26, Olympiakos Pirej 24, Alba Berlin 24, Maccabi Tel Aviv 23, CSKA Moskva 22, Charleroi 16.

Skupina F: Limoges - Teamsystem 81:70 (33:43), Ulker - Estudiantes Madrid 78:74 (42:32, 69:69) po podaljsku, Panionios Atene - Cibona 84:76 (41:41). Vrstni red: Teamsystem 26, Cibona 24, Estudiantes Madrid in Limoges 23, Ulker Carigrad 20, Panionios Atene 19.

Skupina G: Sevilla - Panathinaikos 78:87 (47:51), Pau Orthez - Smelt Olimpija 77:71 (43:29), Dinamo Moskva - Villeurbanne 86:90 (45:39, 74:74) po podaljsku. Vrstni red: Panathinaikos 27, Villeurbanne 26, Smelt Olimpija 24, Sevilla 22, Pau Orthez 21, Dinamo Moskva 18. Skupina H: Leverkusen - Kinder 85:79 (42:39), Croatia Split - Efes 78:56 (36:27), Barcelona - Partizan Beograd 75:73 (38:28). Vrstni red: Efes Carigrad 26, Barcelona in Partizan Beograd 23, Croatia O. Split 22, Kinder Bologna 21, Bayer 04 Leverkusen 17.

Obvestila

SK BRDINA

vabi vse člane in prijatelje, da se masovno udeležijo tekme v Trbizu za 30. Zimske sportne igre. Prijave na sedežu kluba ter po telefonu na št. 212859 ali 213905.

KK ADRIA

sklicuje v ponedeljek, 17. t. m., ob 20. uri v društvenih prostorih v Lonjerju razširjeno sejo v zvezi s pripravami na mednarodno kolesarsko driko za 21. Trofejo ZSSDI.

ZSSDI

obvesca, da bo goriski urad do nadaljnjega odprt samo v jutranjih urah, in sicer od 8.30 do 12.30.

SK DEVIN

Priredi jutri, 16. t. m. smučarski izlet z avtobusom v Alleghe (Civetta). Prijave v gostilni Ex Silvester - Darja - v Nabrezini tel. 200228. Informacije daje tajništvo, tel. 2916004.

SZ BOR

obvesca vse zainteresirane, da poteka vpisovanje v tečaje aerobike (za mlade, srednje in starejše), ki se bodo pričeli 20. februarja v telovadnici Stadona 1. maj ob večernih urah. Za informacije klicati v urad (tel. 51377), od 10. do 13. in od 17. do 20. ure.

SMUČANJE / SP V SESTRIERU

Danes kar tri tekme in dvoboj Sykora-Tomba

Ob 10.30 smuk, ob 13. smuk za kombinacijo, zvečer slalom

SESTRIERE - Po dveh tednih lepega vremena jo je narava organizatorjem svetovnega prvenstva v alpskem smučanju zagodla prav ob koncu prvenstva. Smuk za kombinacijo, ki je predzadnja ženska odločitev na SP, bi moral biti sprva v četrtek, nato včeraj, vendar so ga zaradi slabega vremena prestavili na današnji dan.

V nočnem kombinacijskem slalomu, ki je bil v četrtek pod reflektorji, je prepričljivo slavila Italijanka Morena Gallizio. Italijanka je bila najhitrejša v obeh voznjah in ima 97 stotink sekunde prednosti pred Svicarko Marlies Oester in 2, 30 sekunde pred Nemko Hildo Gerg. Morena Gallizio si je pred zasledovalkami sicer nabrala precejšnjo prednost, vendar bo glede na svoje smučarsko znanje vodstvo v smuku težko obdržala. Za zlato odličje naj bi se borili

predvsem Nemki Gergova in Katja Seizinger. Slednja je na 4. mestu, za italijansko smučarko pa zaostaja kar 2, 35 sekunde. Prva favoritinja za znago, Svedinja Pernilla Wiberg, je odstopila že v prvi vožnji slaloma. Slovenke v kombinaciji ne nastopajo.

Dvakrat odpovedani ženski kombinacijski smuk bo torej danes ob 13. uri. Isti dan bo se ženski smuk (ob 10.30 uri), svetovno prvenstvo pa se bo zaključilo zvečer (ob 18. in 21. uri) z moškim slalomom.

Največ zanimanja seveda vlada za moški slalom oziroma za dvoboj med favoriziranim Avstrijcem Thomasom Sykoro in Italijanom Alberto Tombo. Za razliko od Svicarja Von Grunigen Sykora zelo ceni Tombo in ga ima za favorita, češ da je med sezono lahko treniral na progi, kjer bo danes tekma za SP.

Jana Plesničar (Trinko) na DP v krosu, lep osebni in ekipni uspeh tudi v smučanju

Dijakinja goriske nizje srednje sole Ivana Trinko Jana Plesničar bo danes odpotovala v Crotone, kjer bo od prihodnjega ponedeljka do četrtega državnega finala Mladinskih iger v krosu. Na pokrajinski fazi v Gorici je namreč na 1, 5 km dolgi progi zasedla prvo mesto.

Jana Plesničar, ki igra odbojko pri Valu, pa je ocitno zelo vsestranska športnica, če vemo, da je v petek zmagala tudi na pokrajinski fazi Mladinskih iger v smučanju. Tui je sola Trinko dosegla tudi lep skupinski uspeh, saj je Plesničarjeva skupaj z Evo Del Fabbro (8.) in Francesco Jachin dosegla med solami ekipno drugo mesto in uvrstitev na deželno fazo.

NAMIZNI TENIS / DANES V ZGONIKU OB 18. URI

Kras Generali bo skušal čimresneje ogroziti prvaka Castellano

Istočasno še tri Krasova moštva

Sportni kulturni center v Zgoniku bo drevo ob 18. uri kraj srečanja različnih namiznoteniških prvenstev. Istosno bomo lahko sledili kar štirim Krasovim ekipam, ki bodo skušale nuditi krepak odpor gostujočim ekipam. S tem mislimo predvsem na prvo žensko ekipo Krasa Generali, ki se bo v petem povratnem krogu prvoligaskega prvenstva srečala z aktualnim državnim prvacom Castellano iz Castelgoffreda, ki je na najboljši poti, da tudi v tej sezoni obdrži naslov. Mantovska ekipa ima v svoji sredi Flouro Bulatovo, st. 1 na italijanskih jakostnih lestvicah in st. 3 Lauro Negrisoni - obe sta tudi članici državne

Krasov trener Ge Ke

clanske reprezentance in Kitajko Chen Yun, ki sledi na lestvici tukaj takoj za naso Kitajko Wang Xuelan. Težko je verjeti, da bi sicer dobre

pingpongasice Krasa Generali v tem izzivu premoči uspele, vendar pa smo prepričani, da nas Krasova dekleta ne bodo razočarala s prikazom svojih sposobnosti.

V odsotnosti Wangove so krasovke v Castelgoffredu v jesenskem delu prvenstva utrpel poraz z izirom 5:0 v korist favorita, ki vodi že od začetka in je v celotnem prvenstvu izgubil le 5 setovm. S prisotnostjo Wangove in ob aktivnem doprinosu Ane Bersan (st. 9) in Vanje Milic (st. 11) ter s prednostjo domačega igrišča in vzpodbude zvestih navijačev s tribun, se nadajamo, da bo imel Kras Generali večjo možnost omiliti prvotni poraz.

Sicer pa si bomo ogledali še tekmo ženske B lige, kjer bo prvuovrščena A postava Kras Corium (Katja Milic, Ivana Stubelj, Dasa Bresciani) gostila Coccaglio. Dalje bomo videli tekmo tretje državne lige, kjer se bo Krasova ekipa (Jasmin Kralj, Kristina Stubelj, Barbara Santini) spoprijela s svojim glavnim tekmečem za prvo mesto Adriatico Libertas iz Ascoli Picena in Krasovo moštvo v C-2 ligi (Andrea Bertolotti, Peter Santini, Bojan Simone-ta), ki bo gostilo CUS iz Vidma. Le ženska ekipa Kras Activa (Martina Milic, Nina Milic, Irena Rustja bo igrala na zunanjem igrišču s San Marcom v Veroni. Obe krasovi ekipi v ženski C-2 ligi pa se bosta srečali v klubskem derbiju jutri dopoldne ob 10. uri. (J.J.)

PLAVANJE / ZIMSKI DEL MLADIH

PK Bor v Tržiču prvič kar s štirimi deželnimi finalisti

Danmes in jutri bo v trziškem bazenu zimski del deželne mladinskega prvenstva v plavanju. V kategoriji dečkov in deklic je PK Bor prvič uvrstil stiri svoje tekmovalce. Matteu Ferugliu in Milosu Kalcu, ki bosta seveda nastopala tudi letos, sta se pridružili se dekleti Biserka Cesar in Rosa Micol. Vsi stiri so si nastop na prvenstvu zagotovili na predhodnih kvalifikacijah. Ferugliu bi lahko nastopil kar v devetih različnih disciplinah (100, 200 prsno, 100, 200 hrbtno, 50, 100, 400 prosto, 20 mešano, 100 delfin), vendar pa jih bo nekaj izpuštil, da ne bi bil preobremenjen. Milos Kalc bo tekmoval na 100 in 200 m prsno, 100, 200 in 400 prosto, Biserka Cesar na 100 in 200 hrbtno, 50 in 100 prosto, Rosa Micol pa na 50 m prosto. Tudi kar se tiče števila disciplin in stilov bo letošnja Borova udeležba rekorda, kar je ponoven znak rasti Borove plavalne sole.

Kaj pa obeti? »Pričakujemo medaljo, tudi več kot eno,« pravi strokovni vodja kluba Andreina Menegatti. Z lanskega zimskega dela prvenstva se je PK Bor vrnil domov z dvema srebrnima in enim bronastim odličjem. Po tistem upajo, da bo letošnja bera vsaj enaka lanske.

KOŠARKA / JADRAN ZADNJIČ V 1. DELU PROTI BORGOMANERU

Danes še zadnja formalnost Od 1. marca boj za obstanek

Vrača se Štefan Samec - Nasprotnik že ve, da bo igral v končnici

Z drevišnjim kolom se bo končal prvi del košarkarske B lige. Jadranovci bodo nato spet na igrišču 1. marca, ko se bodo v konkurenci šestih ekip borili za obstanek v ligi (play-out).

Nasi košarkarji bodo drevo v tržski sportni dvorani opravili še zadnjo »formalnost« proti drugouvrčnemu Borgomaneru. Naša združena ekipa bo, ne glede na drevišnji izid, ostala na 10. mestu. Tudi če bi jadranovci drevo zmagali ter bi Casano in Affrico Firenze izgubila in bi jih nasi košarkarji na lestvici dohiteli, bi vseeno ostali na 10. mestu, saj imajo z obema slabšo razliko v kosih.

V prvem delu je Borgomaneru zadal jadranovcem najhujši poraz v tem prvenstvu (56:85). To je bila najslabša tekma našega moštva, na kateri je zadovoljil le Christian Arena, ki je bil z 18 točkami tudi najboljši strelec. Borgomanero je že takrat srečanju dokazal,

da v tem prvenstvu misli resno. Zato ni naključno, da je sedaj na drugem mestu lestvice in že zanesljivo v kočnici prvenstva. V moštvo nastopa vrsta zelo izkušenih kosarkarjev, ki so igrali tudi v A ligi. Ti so: Stefano Agnesi (letnik 1969, center, 200 cm),

Claudio Gabba (1973, center 206 cm) in Fabrizio Miserocchi (1967, krilo, 193 cm). Tu je še Jadranov stari znanec Luca Falcomer, ki je igral v San Donaju, strelec Matteo Margarini in mladi Agazzone, letnik 1979, ki je visok kar 209 cm.

Drevo bi »spet moral zaigrati Štefan Samec (na sliki), ki je bil dlje časa odsoten zaradi poškodbe gleznja. Njegova odsotnost se je zelo poznala predvsem v boju pod košema. Ni pa gotovo, če ga bo trener Cehovin poslal na igrišče ze drevo, da bi se spet privadil prvenstvenih bojev, ali pa ga bo raje čuval do 1. marca, ko bo slo zares. Vprašljiv je tudi nastop Sandija Rauberja, ki se ni povsem saniral poškodbe. Ostali so nared in upajo, da bodo postregli svojim zvestim navijačem z zmago, ki bo sicer le prestižnega značaja, koristna pa bo predvsem za vzušje in samozavest v ekipi.

KOŠARKA / MLADINCI IN PROPAGANDA

Po zanimivi igri Jadran v derbiju boljši od Bora, Bor Dentalax (propaganda) zmagal kljub presingu, Kontovelu zmanjkalo moči v drugem polčasu

Bor - Jadran 58:75 (38.38)

BOR: Spadoni 10, Jogan 11 (3:4), Sancin 10 (4:6), Ursič 18 (4:10), Caser, Stokelj 4, Lapelj 5 (1:2). Trener Canciani Prosti meti: 12:22. SON: 17. PON: Lapelj(39). 3 TOČKE: Spadoni 2.

JADRAN: Brazzani 4 (2:4), Pozar 14 (1:2), Velinski 27 (5:7), Umek 8 (1:2), Slavec 8 (2:3), Franko 4, Senica 0:2, Starc 10 (2:2). Trener: Cehovin Prosti meti: 13:22. SON: 23. 3 TOČKE: Pozar 3, Umek 1.

Zanimiv in dopadljiv derbi je po pričakovanju pripadel jadranovcem, toda Cehovinovi fantje so se za uspeh morali posteno potruditi, kajti borovci so jim bili preko 30 minut povsem enakovredni tekme. Svetoivancani so izkoristili slab začetek gostov in po začetnem vodstvu 8:2 povedli v 17. tudi z osmimi točkami razlike 37:29. V zaključnih potezah prvega polčasa so jadranovci reagirali in s kosi Slavca in Velinskija ob zvoku sirene stanje izenacili. Po odmoru so gostje odločno poprijeli v obrambi in pridobili takoj 10 točk prednosti (44:54 v 6'), igra domaćinov pa je bila v tem delu predvsem v napadu manj učinkovita. Umek in soigralci so do konca v glavnem brez težav obdržali vodstvo, razlika med ekipama pa se je v zadnjem delu še povečala. Pri Boru je v prvem polčasu dobro igral Marko Ursič, najboljši na igrišču pa je bil vsekakor jadranovec Alberto Velinski, ki je s kosi in odbitimi zogami nemoteno kraljeval pod košema. (Niko Stokelj)

PROPAGANDA

SGT B - Bor Dentalax 58:63 (21:34)

BOR: Coretti 2, D. Pozar 11, Floridan 24, Kemperle 4, Peric 2, L. Pozar 4, Jevnikar 6, Dolhar, Kralj 4, M. Rebula 4, Madonia 2, J. Rebula, Sancin 2, trener S. Corbatti.

V 1. in 2. četrtini so borovci solidno igrali in tudi zanesljivo vodili. V preostalih dveh in predvsem v zadnjih minutah igre pa so gostitelji z agresivnim »pressingom« po vsem igrišču spravili borovce v velike težave. Izgubili so več zog, naposled pa so se le spet zbrali in tudi zasluženo zmagali. Od posameznikov bi pohvalili Diega Pozarja za igro v napadu in obrambi, ter seveda razpoložnega strelca Iztoka Floridana. Ostali pa so igrali pod svojimi sposobnostmi. S to zmago so borovci ohranili 1. mesto na lestvici.

(Niko)

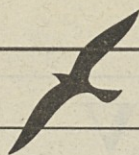
Kontovel - Ferroviario 45:62 (29:22)

KONTOVEL: Sirk 2, Zavadlal, Budin 7, Razem 19, Nabergoj, Pernarich, Piculin, Kosmina 5, Jazbec, Stoka 2, Turco 2, Matičič 8, trener Sila.

PON: Razem, Budin.

V prvem polčasu so Kontovelci igrali hitro in učinkovito ter tudi zasluženo vodili. V nadaljevanju pa jim je zmanjkalo moči, tako da niso mogli prepričati poraza.

Za prvi polčas bi pohvalili vso ekipo, v drugem pa so vsi igrali pod svojimi sposobnostmi.

MOŠKA B2 LIGA / 1. POVRATNO KOLO

Težka naloga za slogaše in valovce

Koimpex doma proti Argentariu (12 točk), Imsa Kmečka banka pri nevarnem Moglianu

Slogini odbojkarji Koimpexa bodo skusali podaljšati serijo uspešnih nastopov na tri. Po lepih in spodbudnih zmagah proti veronskemu Mec & Gregory's in Lagunalightu jih drevi v Repnu čaka srečanje z Argentariom. Če bodo uspešni tudi danes, potem pa se na gostovanju pri zadnjevrščenem Copparu, se bodo brzkone (začasno, a upajmo tudi dokončno) oddaljili od nevarnih voda.

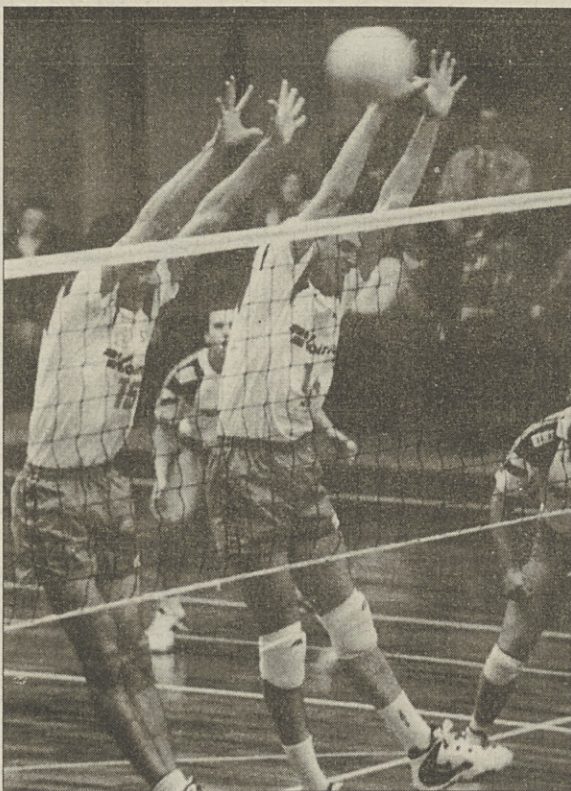
Trener Peter De Walderstein je prepričan, da se njegovo moštvo lahko danes oddolži za poraz, ki ga je proti Argentariu doživelo v uvodnem prvenstvenem kolu. »Oni so nas takrat presenetili s pametnim in učinkovitim servisom, vendar pa mi-

slim, da se kaj takega tokrat ne bo ponovilo,« meni Koimpexov trener. Argentario, ki je po prvem delu zbral dve točki več od slogašev, lahko računa predvsem na dva zelo dobra igralca. Eden o njiju praktično sam »skrbi« za sprejem servisa, drugi, glavni tolkač, pa nosi največji delez napada.

Koimpex bo drevi predvidoma nastopil v popolni postavi. Po dolgem času so ta teden trenirali vsi in opomogel si je tudi Edi Božič, ki se ga je letos gripa lotila trikrat zapored. Fantej se dobro zavedajo pomembnosti srečanja. Zadnji dve zmagi sta gotovo blagodejno vplivala na razpoloženje v moštvi, a trener opozarja, da je slo v bistvu za dva osvojena tie breaka, Ar-

gentario pa je v 5. setu nekajkrat potegnil krajši konec. Skratka, meja med uspešnostjo in neuspešnostjo je zelo nejasna po preizkušenem pravilu, ki ga je De Walderstein že nekajkrat poudaril, da zmagaš samo, če igraš dobro.

To pravilo prav gotovo velja tudi za gorisko Imso Kmečko banko, ki se bo danes podala na enega najtežjih gostovanj v povratnem delu. Goricani se bodo pomerili z Moglianom Venetom, ki zaseda na lestvici 5. mesto s 16 točkami. Mogliano je že odrezan od boja za napredovanje, vendar pa očitno se ni popustil, saj je ravno v prejšnjem kolu poskrbel za velik podvig, ko je presenetljivo gladko odpravil četrtouvrščeno Chioggio,

Koimpexov blok drevi v Repnu pred težko nalogo

s tem pa naredil valovcem lepo uslugo. V tekmi 1. kola so imsovci drevisnjega tekmece povsem pregazili, saj so mu v treh setih prepustili samo 14 točk. Razmerje v servisih 9 točk in 13 napak pove, da so valovci takrat servirali tako kot znajo. Ko jim to uspe, ni v ligi nikogar, ki bi jim lahko bil kos. H

gladki zmagi v prvem kolu je pripomoglo tudi uspešno »pokrivanje« nasprotnikovega najboljšega napadalca Rossata, ki je resnično eden najbolj nevarnih tolkačev v ligi. Trener Zamò je prepričan, da bo tudi danes prav igra proti Rossatu ključ, ki odpira pot do nove zmage.

ŽENSKA B2 LIGA/ KOIMPEX NA »1. MAJU«V TRSTU OB 18. URI

Pomembno in zanimivo hkrati

Proti Coneglianu se obeta izenačen boj med tekmece za obstanek

Igralke Koimpexa se bodo v današnjem prvem povratnem kolu skusale oddolžiti Coneglianu za poraz, ki so ga konec oktobra lani utrpeli v krstnem nastopu med drugoligasicami. Združena ekipa je tisti zacetni spodrsrlaj kmalu nadoknadila in v naslednjih sedmih nastopih zbrala pet zmag, medtem ko se je Coneglianu pisalo bolj slabo. V zadnjih petih kolih je nato Koimpex izgubil proti četverici vodilnih in premagal Mogliano, Conegliano pa je v istem obdobju zbral tri zmage in si je za zrtev privoščil tudi vodilno Novento, tako da imata obe sesterki pred današnjo tekmo na »1. maju« enako število točk, to je dvanajst. Mirno lahko recemo, da je Sainova ekipa v tem tre-

nutku precej boljše pripravljena kot je bila v oktobru, toda očitno velja to tudi za nasprotnice, tako da si Fabrizijeva in ostale igralke ne smejo delati prevelikih utvar, da jim bo drevi za zmago zadoštovala že prednost, ki jo prinaša igranje na domačem igrišču. Kakorkoli, obeta se nadvse zanimiva tekma, ki je tudi zelo pomembna. Čeprav ne Koimpexu ne Coneglianu ne teče voda v grlo, je jasno, da bi si zmagovalec z novima točkama precej olajšal pot do obstanka v ligi.

»Conegliano je ekipa s solidnim servisom in blokom, to pa sta elementa, ki prinašata točke, zato gre za nevarnega nasprotnika. Nasa naloga je, da natanko usmerimo servis tja, kjer so oni bolj ranljivi in da zaigramo

disciplinirano v obrambi. V Coneglianovo ekipo se je namreč v zadnjih kolih vrnila močnejša krilna igralka, ki pred tem zaradi poškodb ni igrala,« pravi trener Sain, ki od svojih igralric pričakuje, da bodo s hitro igro zaposlile nasprotnikova centra in tako olajšale delo lastnim krilnim napadalkam. Vse igralke združene ekipe se počutijo dobro in z optimizmom pričakujejo današnje srečanje. Trener meni, da je ekipa kondicijsko dobro pripravljena, tudi stopnja uigranosti je zadovoljiva, zato bodo v prihodnjih tednih na treningih več pozornosti kot doslej namenili tehniki, ki se v preveliki meri pogojuje rezultate sesterke.

Na sliki: Daniela Ciocchi

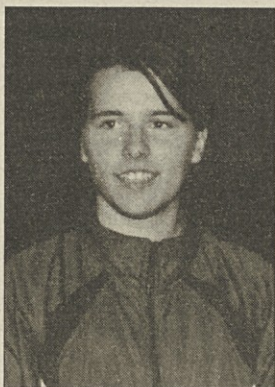
MOŠKA IN ŽENSKA C1 LIGA

Sočani proti vodilnemu Zahtevno tudi za dekleta

Olympia proti tržaškemu Volleyu, Val proti Cordenonsu

Nasi državni tretjeligasi stojijo v prvem povratnem kolu pred nadvse težkimi nalogami. Soča Sobema se bo pomerila z vodilnim Novogens, ki je prvi del prvenstva končal nepremagan. V trinajstih nastopih je izgubil samo sedem setov in mu vsi priznavajo, da je najboljši in najbolj popolno moštvo v ligi. Zmagal je tudi v Trstu proti edinemu resnemu konkurentu za prvo mesto, Pallavolu. Naloga Jakopičevih fantov na tem srečanju je, da igrajo cimboljše, potrebna pa bo tudi zbranost, kajti v nasprotnem primeru jim grozi polom.

»Ce bomo igrali dobro, Tržacanke z nami ne bo imel lahkega dela«, je prepričan trener Kmečke banke K2 sport Marko Kalč pred srečanjem v Slovenskem športnem centru za moštvo Edi Mobili Volley

Podajalica Olympie Evelin Bulfoni

93. Tržacanke na lestvici delijo tretje mesto z Dolom. Trener Goricank nasprotniku priznava, da je bolj izkušen, njegovi glavni orožji pa sta dober servis in dober blok. »Mi nimamo dosti kaj izgubiti,« pravi Kalč, ki bo lahko računal na vse igralke (razen seveda poškodovane Trapuzzano-

ve), ki so se na srečanje dobro opiravile in bodo skusale drago prodati svojo kožo.

Isto velja tudi za La Goriziano Zadržno kreditno banko, ki bo v Kulturnem domu (spet drugačen urnik, tokrat se bo tekma pričela ob 18.30) gostila drugouvrščeno Ottico Tomasini iz Cordenonsa. »V Cordenonsu smo dosegli v treh setih samo petnajst točk. Najmanj kar pričakujem je, da ta izkupicek izboljšamo,« pravi trener Jerončič, ki pa upa se na kaj več. Cordenons je trd oreh, saj gre za ekipo s hitrim in dinamičnim napadom ter gibčno obrambo. Doslej je doživel samo tri poraze proti neposrednim tekmece za vrh, proti vodilnemu Sartoriju pa je bil blizu presenečenja. Valovke bodo nastopile v popolni postavi, saj je od gripe okrepvala tudi Monica Tomasini.

DEŽELNE LIGE

Neugodna pokrajinska derbija za Olympio in Bor, a točki sta nujni

Slogašice gostijo vodilni Cassacco

Začetek povratnega dela moške odbojarske C2 lige za sesterki Olympie CDR in Bora Fortrade ni najlažji. Goricani se bodo podali na kratko, a neugodno gostovanje v Mosi. Poraz v Gradiscu pred slabim mesecem dni opozarja, da so pokrajinski derbiji sila nevarni. Ze v prvem delu so se morali Vukovicki igralci kar posteno potruditi, preden jim je uspelo ukrotiti Mosso. Predala se je namreč sele po petih setih igre in po vodstvu z 2:1. Vrh tega ne smemo pozabiti, da ima Mossa na lestvici samo dve točki manj od Olympie in se se bori za uvrstitev v enotno C ligo. Jasno pa je, da si Goricani poraza ne smejo privoščiti, da ne izgubijo stika s Prevenirejem, ki proti Prati ne

bi smel imeti večjih težav, in da dohitijo Rojalese ali San Vito, ki se bosta drevi pomerila med sabo.

Drevišnje kolo je zelo pomembno tudi za Bor Fortrade. Pot v enotno C ligo neizbežno pelje preko zmage proti Torrianu, ki je na 6. mestu s 14 točkami. V prvi tekmi so borovci v gosteh po zelo slabem nastopu gladko izgubili, prav gotovo pa so se danes doma sposobni oddolžiti sesterki iz Gradisca.

V ženski C2 ligi bodo sokolovke igrale v Farri proti ekipi, ki na lestvici zaseda mesto pred njimi s štirimi točkami več. V moski D ligi čaka Espego važno gostovanje v Ronkah, kjer se bo odvijal dvoboj za obstanek v ligi, med deklety pa bo Sloga gostila vodilni Cassacco.

domači šport

Danes

Sobota, 15. februarja 1997

ODBOJKA

MOSKA B2 LIGA

20.30 v Repnu: Koimpex - Argentario Trento; 20.30 v Moglianu Venetu: Colorificio S. Marco - Imsa Kmečka banka

ZENSKA B2 LIGA

18.00 v Trstu, »1. maj«: Koimpex - Conegliano

MOSKA C1 LIGA

20.00 v Sovodnjah: Soča Sobema - Nova Gens

ZENSKA C1 LIGA

18.30 v Gorici, Kulturni dom: La Goriziana Zadrzna kreditna banka - Ottica Tomasini Cordenons; 20.30 v Gorici, Slovenski športni center: Kmečka banka K2 Sport - Edi Mobili Volley 93

MOSKA C2 LIGA

18.00 v Mosi: Mossa Candolini - Olympia CDR; 20.30 v Trstu, »1. maj«: Bor Fortrade - Leyline Torriana

ZENSKA C2 LIGA

20.30 v Fari: GS Farra - Sokol

MOSKA D LIGA

20.30 v Ronkah: Acli Ronchi - Espego

ZENSKA D LIGA

18.00 na Opcinah: Sloga - Cassacco

1. MOSKA DIVIZIJA

18.00 v Trstu, Ul. Carli: Ties Volpi - Sloga B; 20.30 na Opcinah: Sloga A - Prevenire

1. ZENSKA DIVIZIJA

15.30 v Trstu, »1. maj«: Bor - Kontovel; 20.30 v Trstu, Ul. Locchi: S. Andrea - Breg

2. ZENSKA DIVIZIJA

15.30 v Trstu, sola Petrarca: Le Volpi - Breg; 18.00 v Trstu, Ul. Ginnastica: SGT - Sloga

DECKI

15.30 v Trstu, »Suvich«: Immobiliare B - Multinvest

NARASCAJNICE

15.30 v Trstu, »Suvich«: Virtus B - Sokol; 17.30 na Proseku: Kontovel - Azzurra

NAMIZNI TENIS

ZENSKA A1 LIGA

18.00 v Zgoniku: Kras Generali - Castellana

ZENSKA B LIGA

18.00 v Zgoniku: Kras Corium - Coccaglio; 16.00 v Veroni: San Marco Verona - Kras Activa International

ZENSKA C1 LIGA

18.00 v Zgoniku: Kras - Adriatica Libertas

MOSKA C2 LIGA

18.00 v Zgoniku: Kras - Cus Udine

KOSARKA

B LIGA

20.30 v Trstu, športna palaca: Jadran - Borgomanero

D LIGA

18.30 v Gorici, telovadnica CONI: Infoter - Bor Radenska; 19.30 v Gorici, Kulturni dom: Dom Agosteo Rob Roy - Inter 1904; 20.30 v Vermjanu: Acli - Kontovel

PROMOCIJSKA LIGA

19.00 v Dolini: Breg - SanVito

NARASCAJNIKI

16.00 v Miljah: Intermuggia - Bor B Autocarrozzeria Boris; 17.15 v Krminu: Alba - Dom Sprintauto; 18.30 v Trstu, Ul. della Valle: Libertas - Bor A Ediauto; 20.00 v Trstu, Ul. Greta: Ferroviario - Kontovel

DECKI

16.00 v Brisckih: Polet - Poggi

PROPAGANDA

16.30 v Dolini: Jadran - Dardi

ROKOMET

MOSKA C LIGA

18.00 v Roveretu: Mori - Kras

NOGOMET

MLADINCI

DEZELNO PRVENSTVO

14.30 v Standrezu: Juventina - Capriva; 16.00 v Repnu: Primorje - San Sergio

POKRAJINSKO PRVENSTVO

16.00 na Opcinah: Opicina - Vesna; 17.00 v Premariaccu: Azzurra - Sovodnje

ZACETNIKI

15.00 v Sovodnjah: Sovodnje - Piedimonte

Jutri

Nedelja, 16. februarja 1997

NOGOMET

ELITNA LIGA

15.00 v Gradecu: Gradese - Juventina

PROMOCIJSKA LIGA

15.00 v Sovodnjah: Sovodnje Zadrzna kreditna banka - Zarja; 15.00 v Locniku: Lucinico - Primorje

Adriaker

1. AMATERSKA LIGA

15.00 v Križu: Vesna - Reanese

2. AMATERSKA LIGA

15.00 v Repnu: Kras - Latte Carso; 15.00 v Cervinjanu: Pro Cervignano - Primorec; 15.00 v Poggiu: Poggio - Primorec

3. AMATERSKA LIGA

15.00 v Doberdobu: Mladost - Grado; 15.00 na Opcinah: Sant'Andrea - Breg B; 15.00 na Proseku: Gaja - Roianese

NARASCAJNIKI

10.30 v Doberdobu: Mladost - Pro Romans

NAJMLAJSI

10.30 v Bazovici: Gaja - CGS

ROKOMET

ZENSKA B LIGA

11.00 v Zgoniku: Kras - Mestrino

KOSARKA

D LIGA

17.00 v Trstu, »1. maj«: Cicibona Preff. Marsich - Arte

Bittesini

KADETI

11.00 v Biciniccu: Bicinicco - Jadran

DECKI

9.30 v Trstu, Ul. Forti: Servolana - Bor Ediauto; 11.00 pri Brisckih: Kontovel - Don Bosco

NAMIZNI TENIS

ZENSKA C2 LIGA

10.00 v Zgoniku: Kras B - Kras A

MOSKA D LIGA

10.00 v Trstu: Roianese - Kras

ODBOJKA

NARASCAJNICE

11.00 v Dolini: Breg - Bor

RAI 3 slovenski program	
Za TRST: na kanalu 64 (Ferlugl) in 40 (Milje)	
Za GORICO: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)	
20.25	Gustav
20.30	TV dnevnik

RAI 1	
7.00	Dok.: Kvarkov svet
7.30	Otroski variete La Banda dello Zecchino, risanke
9.30	Variete za najmlajše L' albero azzurro - Plavo drevo, risanke
10.00	La Raichevedrai: Napoved televizijskih progr.
10.30	Film: L' oro del mondo (kom., It. '68, i. Al Bano, Romina Power)
12.25	Vreme in dnevnik
12.35	Aktualna odd. o zdravju: Check-up (vodi Annalisa Manduca)
13.25	Izzrebanje lota
13.30	Dnevnik
14.00	Film: Fifa e arena (kom., It. '48, i. Totò, Isa Barzizza, M. Castellani)
15.25	Sedem dni v Parlamentu
15.55	Variete: Disney Club, vmes risanke Classic Cartoon
17.55	Izzrebanje lota
18.00	Dnevnik
18.10	Nabozna oddaja Sedmi dan
18.30	Variete: Luna Park (vodi Fabrizio Frizzi)
19.35	Vremenska napoved
20.00	Dnevnik in sport
20.35	Variete: La Zingara (vodi Cloris Brosca)
20.50	Variete: I cervelloni (vodijo Nino Frassica, Giancarlo Magalli, Wendy Windham)
23.15	Dnevnik
23.20	Posebnosti Tg1
0.00	Nočni dnevnik, zapisnik, horoskop in vremenska napoved
0.20	Film: L' amico immaginario (kom., It. '94, r. N. D' Alessandria, i. Victor Cavallo, Valeria D' Obici)
1.45	Glasba: Papaveri e pape-re (5. del)

RAI 2	
7.05	Variete: V družini (vodita T. Timperi, B. D' Urso), vmes (7.30, 8. 8.30, 9, 9.30, 10) dnevnik
10.05	Tgr - V Evropi
10.35	Nan.: Družina Drombush
11.30	Variete: V družini (vodita T. Timperi, B. D' Urso)
13.00	Dnevnik, 13.20 Dribbling
14.00	Film: Adios gringo (vestern, It. '65)
15.55	Izzrebanje lota
16.00	Tvoj bližnji
16.30	Aktualna odd.: Perché? - Zakaj?
18.00	Rubrika o izletih in potovanjih Sereno variabile
18.40	Vremenska napoved
18.50	Variete: Go-Cart
20.30	Dnevnik
20.50	TV film: Ho sposato un assassino (dram., ZDA '93, i. M. Rogers, Elliott Gould, Joe Spano)
23.10	Film: Sputo (dram., It. '96, i. Sergio Rubini), vmes (23.30) dnevnik in vremenska napoved
23.55	Napoved televizijskih progr. LaRaichevedrai
0.25	Aktualno: Gledalisce
1.25	Nocni dnevnik
1.30	Dok.: Andres Segovia

RAI 3	
7.05	Film: Perfido invito (dram., ZDA '52)
8.35	Napoved televizijskih progr.: La Raichevedrai
9.00	Film: Lulù Belle (dram., ZDA '48, i. D. Lamour)
10.55	Film: Un marito per Anna Zaccheo (dram., It. '53, i. S. Pampanini)
12.00	Dnevnik
12.50	SP v smučanju: zenski smuk
14.00	Dezelne vesti, dnevnik, 14.50 Okolje Italija
15.15	Sobotni sport
17.30	Rubrika Beli cirkus
17.50	SP v smučanju
19.00	Dnevnik, dezelne vesti
20.00	Variete: Blob
20.30	SP v smučanju
21.50	Dok.: V kraljestvu zivali (vodi Giorgio Celli)
22.30	Dnevnik, dezelne vesti
22.55	Aktualno: Harem
23.55	Dnevnik in vreme
0.05	Nocni sport
1.20	Variete: Fuori orario, vmes filma Le avventure di un uomo invisibile ('92), Io e il vento, itd.

RETE 4	
6.00	Nad.: Claudia
6.430	Nan.: Il cliente - Gost
8.40	Pregled tiska
9.00	Dokumentarec
9.30	Aktualno: Casa per casa - Naveti za lepsi dom
11.30	Dnevnik
11.45	Nad.: Milagros
12.30	Nan.: Hisa v preriji
13.30	Dnevnik
14.00	Aktualna odd. o zdravju: Es - l' essenza della vita (vodi Daniela Rosati)
16.00	Aktualno: Chi c'è.. c'è, 17.00 variete: Chi mi ha visto?, 18.00 Iva show (vodi Iva Zanicchi)
18.55	Dnevnik in vreme
19.25	Variete: Game Boat
20.40	Film: Mato Grosso (pust., ZDA '92, i. Sean Connery, L. Bracco)
22.45	Film: Bandido (pust., ZDA '56, i. R. Mitchum, Ursula Thiess), 0.55 Pregled tiska

CANALE 5	
6.00	Na prvi strani
8.45	Nan.: La donna bionica
9.45	Aktualno: Nonsolomoda
10.00	Teleprodaja
10.30	Nan.: Dieci sono pochi
11.00	Aktualno: Antepima
11.30	Aktualno: Forum - So-disce (vodita Rita Dalla Chiesa, Santi Licheri)
13.00	Dnevnik TG 5
13.25	Sgarbi quotidiani
13.40	Aktualna odd.: Amici - Prijatelji (vodi Maria De Filippi)
15.30	Nan.: La tata
16.00	Otroski variete Bim Bum Bam in risanke
17.30	Nan.: V osmih pod isto streho
18.00	Nan.: Quei due sopra il varano
18.30	Variete: Tira & Molla (vodijo Paolo Bonolis)
20.00	Dnevnik TG 5
20.25	Variete: Striscia la notizia
20.50	Variete: Viva l' Italia! (vodijo Pippo Franco, Oreste Lionello, Leo Gullotta, Lorenza Mario)
23.00	Dnevnik
23.15	Film: Strane storie (kom., It. '94, i. I. Marescotti, S. Cohen, A. Pea), vmes (0.30) dnevnik
1.45	Striscia la notizia
2.00	Pregled tiska

ITALIA 1	
6.10	Otroski variete, vmes risanke, Ciao ciao mattina, Ancora insieme con...
10.15	Aktualno: Planet
10.20	Sport: Rally
10.50	Nan.: Adam 12, 11.30 Mc Gyver
12.20	Odpri studio, 12.45 Fatti e misfatti, 12.50 Sport studio
12.55	Nan.: Helen in njeni prijatelji
13.30	Variete za najmlajše: Risanke in Ciao Ciao Mix
14.30	Glasb. odd.: Free Pass, 15.30 Jammin'
16.00	Aktualno: Planet
16.30	Nan.: Bayside School, 17.00 I ragazzi della 3.a C, 18.00 Primi baci
18.30	Odpri studio, vreme, 18.45 Sport studio
19.00	Nan.: Beverly Hills - Diplomski dan
20.00	Nan.: Happy Days
20.30	Film: Hercules in olimpijske igre (i. Kevin Sorbo, R. Trebor, M. Hurst)
22.30	Film: Codice marziale 3 - Missione giustizia (krim., ZDA '91, r. S. Barnett, i. Jeff Winck, B. Nielsen), vmes (0.30) Fatti e misfatti, 0.40 Italija 1 sport
1.40	Aktualno: Planet

TELE 4	
16.45	19.30, 23.00 Dogodki in odmevi
14.45	Nad.: La ribelle
16.10	Dokumentarec
19.00	Aktualna oddaja
20.00	Sportna oddaja
20.30	Nan.: Profumo di potere
22.50	Gospodarstvo
23.30	Sportna oddaja

MONTECARLO	
13.00	19.30, 22.30, 1.15 Dnevnik, 19.50 TMC Sport
11.00	Nan.: Ironside
12.55	SP v smučanju
14.00	Film: Tramonto (dram., ZDA '39, i. B. Davis)
16.00	Variete: Tappeto volante
18.00	21.00, 22.30 SP v smučanju: moški slalom, 1. in 2. tek
23.15	Film: Acque del Sud (vojni, ZDA '44, i. Humphrey Bogart)

Slovenija 1	
7.00	Vremenska panorama
7.45	Včeraj, danes, jutri
7.50	Otroski program: Rado-vedni Tacek: Trak, 8.10 Pod klobukom, 8.55 Zgodbe iz školjke
9.25	Maribor '96: Brevis iz Vilnusa (zlata palketa)
10.00	Tedenski izbor: nan. Italijanska restavracija (i. Gigi Proietti, 6. epizoda)
10.50	TV igrice: Hugo (pon.)
11.15	Tednik
12.10	10000 obratov
13.00	Poročila
13.05	Razvedrilna oddaja TV Koper-Capodistria: Karaoke
14.05	Nanizanka: Policisti s srcem (Avstralija, 14. del)
14.55	Otroski program: Taborniki in skavti (5. odd.)
15.10	Film: Ne čakaj na maj (Slo, 1957, r. F. Cap, i. M. Gabrijelčič, S. Sever)
16.50	Videostrani
17.00	Obzornik
17.10	Poljudnoznanstvena serija: Princ Arktike
18.00	Oddaja o ljudeh in zivalih: 4 X 4
18.25	Ozare
18.30	Prodaja
18.40	TV igrice: Hugo
19.10	Včeraj, danes, jutri
19.15	Risanka
19.30	TV dnevnik 2, vreme
19.45	Sport, 19.50 Utrip
20.10	Res je!
21.40	Za TV kamero
22.55	Napovednik
22.00	Procila, vreme, sport
22.25	Včeraj, danes, jutri
22.30	Mali oglasi - Knjigovodja (A. Marodic)
23.30	Nad.: Upravnica (VB, 5. epizoda)
0.05	TV jutri, videostrani

Koper	
15.00	Euronews, 16.10 SP v smučanju: zenski smuk
17.10	TVD Mladi
17.30	T 17.30 Huckleberry Finn - risanke
18.00	TV Poper - kabaretno satirična oddaja
18.45	Primorska kronika
19.00	Vsedanes - TV Dnevnik, vreme, sport
19.25	Jutri je nedelja - verska oddaja
19.35	Nanizanka: Nocni sodnik
20.00	Dokumentarna oddaja
20.30	SP v smučanju: moški slalom, 1. tek, 20.55 2. tek
21.45	Vsedanes - TV dnevnik, vreme
22.00	KOSarka NBA: Atlanta Hawks - Chicago Bulls
23.30	Filmi iz «Alpe Adria Cinema»: Sconfini
.....	Vsedanes - TV dnevnik

RADIO

Slovenija 1
4.30, 5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.00 Jutranja kronika; 8.05 Sobotna raglja; 9.30 O jeziku; 10.05 Kulturna panorama; 11.30 S knjižnega trga; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Poslušalci čestitajo; 13.20 Obvestila, osmrtnice; 14.05 Poslušalci čestitajo; 15.00 Radio danes; 15.30 DIO; 17.05 Aktualni mozaik; 18.15 Večerni utrinek; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Koncert iz naših krajev; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Informativna odd.; 23.05 Literarni nočno; 23.30 Igra.

Slovenija 2
5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 8.05 Poslovne zanimivosti; 8.20 Koledar prireditev; 9.35 Popevki; 11.35 Obvestila; 12.00 Moped show; 12.40 Šport; 13.30 Glasb. želje; 13.45 Gost izbira glasbo; 16.00 Popevki tedna; 17.35 Spot-500; 18.50 Črna kronika; 19.30 Šport in Vaše melodije; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Jambalaya.

Slovenija 3
7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 8.05 Glasba; 10.05 Jazz, blues...; 11.05 Naši umetniki; 11.25 Sobotni koncert; 13.05 Srednjeevropski obzornik; 15.00 Zbori; 15.30 Dogodki in

odmevi; 16.05 Baletna glasba; 17.00 Tradicija glasbe 20. st.; 18.05 Roman: Ostrigeca; 18.25 V podvečer; 19.30 Opera: Ples v maskah (G. Verdi); 23.35 Do polnoči; 23.50 Napoved sporeda; 23.55 Lirični utrinek.

Radio Koper
(slovenski program)
8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, Poročila; 12.30, 17.30, 19.00 Dnevnik; 6.30 Jutranjik, osmrtnice; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska, vreme; 7.40 OKC obveščajo; 7.45 Evergreen; 8.05 Pozdrav; 8.50 Pesem tedna; 9.00 Kulturni koledar; 9.45 Du jes?!; 10.40 Power play; 10.45, 11.50, 12.55 Primorski zaliv; 11.30 Turistična poročila; 13.45 Okno v svet; 14.00 Glasba po željah; 15.00 Power play; 15.15 Hit dneva; 15.30 DIO; 16.00 Svežih 20 modrih; 17.30 Primorski dnevnik; 19.15 Športna sobota; 22.00 Zrcalo dneva.

Radio Koper
(italijanski program)
6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.25 Drobci; 8.05 Horoskop; 8.15 3X3; 8.40 Izbirali ste; 9.33 Sabato inšleme; 10.00 Pregled tiska; 10.15 Lucianova pisma; 10.33 Souvenir d' Italy; 11.15 Doroty in Alice; 12.55 Pesem tedna; 13.00 Glasba po željah; 13.40 Bella bellissima; 14.00 Fish eye; 14.33 Redazione teen; 16.00 Hot hit; 18.15 Iz

parlamenta; 18.45 Folk studio; 19.25 Sigla single, 19.30 Dnevnik in šport.

Radio Trst A
7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Kulturni dogodki; 8.40 Orkestri, vmes (9.00) My way; 10.10 Koncert: Filh. orkester iz Vidma; 11.30 Filmi na ekranih; 11.40 Glasbeni predah; 12.00 Krajevne stvarnosti: Ta rozajanski glas; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Nediški zvon, nato Evergreen; 15.30 MLadi val; 16.00 Soft music; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba: Nagrajenci medn. tekmovanja Trio di Trieste; 18.00 Mala scena: Svetal atom v vesoljstvu (2. del); 18.40 Glasba za vse okuse; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine
11.30, 15.10, 17.10 Poročila v slov.; 8.30, 12.30, 18.30 Poročila v Ital.; 10.00 Foyer; 13.00 Lestvica slov. moderne gl.; 15.00 Glasba po željah; 17.10 Zrno v etru (vsakih 14 dni), prenos Jadranskih košarkarskih tekem.

Radio Koroška
18.10-19.00 Od pesmi do pesmi, od srca do srca.

Primorski dnevnik

Lastnik: ZTT d.d. Založništvo tržanskega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - PRA.E d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR
Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, Republika, Vojkova 78, tel. 061-1684456, fax 061-345285/345289
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročninska služba
Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958

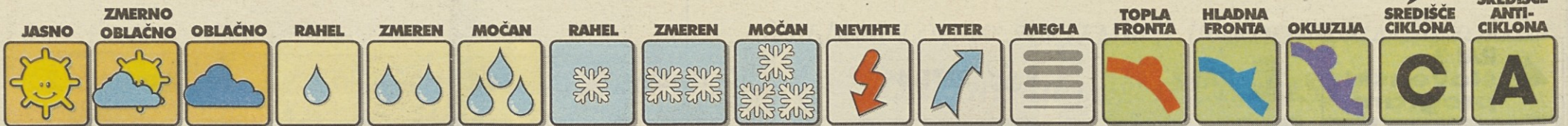
Cene oglasov
Italija: 1 oglasni modul (sirina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT, finančni in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi 1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozljaja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.500 LIT - 60 SIT

Postni t.r. PRAE DZP st. 11943347
za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, letna 15.000 SIT plačljiva preko
DISTRIEST, Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373
ziro račun 51420-601-27926

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948
Clan italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

VREMENSKA SLIKA

Nad severno Italijo in severnim Jadrantom je območje nizkega zračnega pritiska. V višinah bo popoldne k nam od severovzhoda začel pritekati hladnejši zrak.

DOLŽINA DNEVA

Sonce vzide ob 7.13 in
zatone ob 17.26
Dolžina dneva 10.13

LUNINE MENE

Luna vzide ob 12.043
in zatone ob 2.05.

MORJE

Morje skoraj mirno,
temperatura morja 9
stopinj.

BIOPROGNOZA

Vpliv vremena bo obtežilen
in veliko ljudi bo imelo vre-
mensko pogojene težave, ki
se bodo kazale kot slabo
pocutje, razdražljivost,
utrujenost, potrlost in ne-
mir.

PLIMOVANJE

Danes: ob 3.02 najvišje 24 cm, ob 11.17 najnižje -
23 cm, ob 18.41 najvišje 4 cm, ob 22.05 najnižje 1
cm.
Jutri: ob 4.47 najvišje 23 cm, ob 12.34 najnižje -31
cm, ob 19.00 najvišje 13 cm.

TEMPERATURE V GORAH

	°C		°C
500 m	4	2000 m	-2
1000 m	2	2500 m	-6
1500 m	0	2864 m	-8

DANES

Slovenija: Danes bo oblačno,
cez dan bodo padavine, v
nižinah kot dez, ki bodo proti
večeru presle v sneg do nizih
in ponoči postopno ponehale
Sosednje pokrajine: Pretežno
oblačno bo, občasno bodo pa-
davine. Proti večeru bo na
Primorskem pihala burja.

JUTRI

Slovenija: V nedeljo se bo
vreme izboljšalo in razja-
snilo. Burja na Primorskem
bo oslabela. V ponedeljek
bo se suho in delno jasno
vreme.

V SODELOVANJU Z DEŽELNIMI ZADRUŽNIMI BANKAMI GRADIMO ZA TVOJO BODOČNOST.

ZADRUŽNA KRAŠKA
BANKA

ZADRUŽNA KREDITNA BANKA
DOBERDOB

ZADRUŽNA KREDITNA BANKA
V SOVODNJAH

TVOJE DOMAČE BANKE